

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSDELSFÖRVALTNING

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 1.2.1-
027/2013
SID 1 (117)

2013-01-22

Handläggare: Helena Nilsson
Telefon: 08-508 20 032

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdels-
nämnd

Verksamhetsberättelse 2012 Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsberättelsen med bokslut 2012 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering med 0,3 miljoner kronor för investeringsmedel för tillgänglighetsanpassade åtgärder (Bollplaner, belysningsarbeten).
3. Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen av systematiska kvalitetsarbetet i förskolan.
4. Stadsdelsnämnden godkänner Patientsäkerhetsberättelse 2013.

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Lena Holmdahl
Biträdande stadsdelsdirektör /
Ekonomichef

Ärendets beredning

Verksamhetsberättelsen har tagits fram av ekonomiavdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Ärendet behandlas i förvaltningsgruppen den 29 januari. Pensionärsrådet och rådet för funktionshindersfrågor behandlar ärendet den 1 februari respektive den 4 februari.

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges tre inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdena under 2012. Merparten av nämndens egna mål samt årsmål för indikatorerna uppnås. Så gott som samtliga aktiviteter har verkställts under året. Mål och indikatorer som inte uppnås fullt ut rör framförallt stadsmiljö, förskola, individ- och familjeomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt sjukfrånvaron.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Nämndens verksamhet visar ett överskott om 11,7 miljoner kronor efter överföring till resultatfond. Det motsvarar en budgetföljsamhet om 99,4 % av hela nettobudgeten på cirka 2,1 miljarder kronor. Underskott finns inom stadsmiljö, individ- och familjeomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Överskott redovisas inom förskola, äldreomsorg, ekonomiskt bistånd, fritid, flyktingmottagning och arbetsmarknadsåtgärder. Administrationen är i balans.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Nämnden bidrar till måluppfyllelse på ett flertal sätt. Konkurrensutsättning sker utifrån nämndens aktivitetsplan och under året har ytterligare verksamheter upphandlats. Arbete sker för att verksamheterna ska vara miljömässigt hållbara och bedrivs utifrån nämndens miljöhandlingsplan. Ett flertal indikatorer har förbättrade utfall jämfört mot föregående år. Förvaltningen har arbetat intensivt för att fler människor i stadsdelen ska bli självförsörjande och antal bidragshushåll har minskat i stadsdelen.

Förvaltningen har som tidigare genomfört trygghetsvandringar i olika områden samt satsat på slyröjning i parker, förbättrad belysning och säkrare lekplatser för att bidra till att skapa en tryggare stadsdel. I arbetet med lokal utveckling har Rågsved fortsatt vara ett prioriterat område genom bland annat Rågsvedsprojektet. Ett annat prioriterat område har varit kvinnofridsarbetet. Ett stort utbud av fritidsaktiviteter och möjlighet till kulturupplevelser har som tidigare år erbjudits barn, unga, äldre och personer med funktionsnedsättning och bidrag har lämnats till det lokala föreningslivet. Samverkan i olika former sker med andra aktörer inom stadsdelen.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Nämndens viktigaste prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet, för en hög kvalitet i verksamheterna och nöjda brukare och anhöriga, är det arbete som beskrivs och exemplifieras i verksamhetsberättelsen.

Bidrag till att öka valfriheten har skett genom upphandlingar och genom information till brukarna om de valmöjligheter som finns. För att öka brukarnas nöjdhet är dialog, brukarundersökningar samt inkomna synpunkter och klagomål

Verksamhetsberättelse Nämnd

viktiga delar att utveckla verksamheten utifrån. Inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning har nöjdheten i de flesta fall ökat jämfört med föregående år, även om årsmålen inte alltid nås. Inom individ- och familjeomsorgen och förskolan varierar utfallen på indikatorerna vid jämförelse med föregående år. Utbyggnaden av förskolan är fortsatt hög och barnomsorgsgarantin hålls. Årsmålet för andel förskollärare uppnås dock inte, även om andelen har ökat jämfört mot föregående år.

För att öka kvaliteten i verksamheterna har systematiska verksamhetsuppföljningar genomförts, både av verksamhet i egen regi och av upphandlad verksamhet. Under året har arbetet kring resultatbaserad styrning och metoden LEAN vidareutvecklats ytterligare. Syftet är att än mer precist fastställa vilka resultat som ska uppnås, "vad", ner på individnivå om möjligt, samt att så långt som möjligt utforma effektiva processer i verksamheterna, "hur". Likaså fortsätter utvecklingsarbetet att föreslå nämnden brukarfokuserade och realistiska mål utifrån givna resurser, bland annat för indikatorer hämtade från stadens brukarundersökningar. Deltagande i kvalitetsutmärkelsen är ett annat verktyg för att strukturera kvalitetsarbetet och vid årets utmärkelse fick Stureby vård- och omsorgsboende hedersomnämmande.

Arbetet för en minskad sjukfrånvaro är prioriterat inom förvaltningen och trenden är att sjukfrånvaron har minskat, dock i en långsammare takt än föregående år, men nämndens mål har inte nåtts. Långtidssjukfrånvaron har minskat, medan korttidssjukfrånvaron har ökat något. Årsmålen för övriga KF-indikatorer inom personalområdet uppnås. För att rusta medarbetare och ledare för framtiden har ett flertal utbildningsinsatser och kompetensutvecklande aktiviteter genomförts.

Nämndens arbete under året

Nämnden har bestått av 13 ledamöter och 13 ersättare enligt nedan.

Ledamöter	Ersättare
Hellström, Anders (m) ordförande	Kalanovic, Boris (m)
Lundmark, Rosa (v), vice ordförande	Wredberg, Björn (m)
Johansson, Gustav (m)	Gräns, Joakim (m)
Solberg, Eva (m)	M. Enow Mohamoud (m)
Davidsson, Annika (m)	Jacobsson, Frida (m) t.o.m.2012-05-07
Wing, Erika (m)	Fornebrant, Ellinor t (m) fr.o.m. 2012-05-07
Katajikko, Kristiina (m)	Backlund, Peter (fp)
Kling, Lena (fp)	Overeem, Karin (c)
Dannqvist, Magnus (s)	Mogert, Sonja (s)
Araghi, Parvin (s)	Lindgren, Jimmy (s)
Mirhagen, Mattias (s)	Öberg, Kristina (s) fr.o.m.2012-05-07
Öckerman, Åsa (mp)	Edenborg, Love (mp)
Johansson, Sarah (mp)	Pollak, Daniel (mp)
	Sterneby, Lars (v)

Verksamhetsberättelse Nämnd

Alla sammanträden under året (11 st.) har varit öppna för allmänheten och hållits i förvaltningens lokaler på Slakthusplan 4. Nämndens sammanträden har föregåtts av ett öppet möte veckan före sammanträdesdagen då medborgarna inbjudits för att ställa frågor och diskutera med politikerna i stadsdelsnämnden. Vid två tillfällen har medborgarna inbjudits till information om pågående planarbeten i stadsdelen. Antal besökande medborgare vid de öppna mötena har varierat mellan ett fåtal till som mest ca 50 personer. Nämnden har även bjudit in till fyra områdesmöten under året, i stadsdelarna Högdalen, Dalen, Östberga och Hagsätra.

Förutom verksamhetsplan, tertialrapporter och verksamhetsberättelse, medborgarförslag och remissvar har nämnden beslutat om föreningsbidrag. Nämnden har fattat beslut om upphandling avseende verksamhetsdrift av Svedmyrabadet för personer med funktionsnedsättning. Upphandling av verksamhetsdrift av och leveranser från kostenheten inom äldreomsorgen avbröt och överenskommelse med egen regi har tecknats. Därutöver har nämnden beslutat om att delta i gemensamma upphandlingar av enstaka platser för vuxna på hem för vård eller boende (HVB) inom socialpsykiatri enligt socialtjänstlagen samt gemensam Skolplattform 2012- upphandling av pedagogiskt verksamhetssystem. Flera nämndärenden under året har gällt inrättande av nya förskolor samt rapportering från verksamhetsuppföljningar inom alla verksamhetsområden.

Sociala delegationen, sammansatt av fem ledamöter och fyra ersättare ur nämnden har beslutat i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild person. Delegationen har under året haft 21 sammanträden.

Stadsdelsnämndens pensionärsråd och nämndens råd för funktionshinderfrågor har sammanträtt regelbundet under året för att behandla frågor som hör till respektive råds intresseområde.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:S INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Förvaltningens sammanfattande bedömning är att nämnden har bidragit till inriktningsmålet under 2012. Merparten av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, nämndmålen liksom årsmålen för indikatorerna uppfylls. Arbetet med kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter har i huvudsak genomförts som planerat.

Ett viktigt arbete för att bidra till måluppfyllelsen är att göra stadsdelen till ett tryggt och attraktivt område att bo och vistas i samt att hålla stadsdelen ren, välskött och tillgänglig. Andra viktiga delar är konkurrensutsättning utifrån nämndens aktivitetsplan, fortsatt arbete för att göra färre människor beroende av bidrag och förebyggande arbete för att unga människor inte ska ärva sina föräldrars bidragsberoende samt arbetet utifrån nämndens miljöplan.

Trygghetsarbetet handlar både om den yttre fysiska miljön och trygga invånare i stadsdelen samt det "inre" arbetet med trygga brukare. Trygghetsvandringar och trygghetsmöten har genomförts och i det lokala utvecklingsarbetet inom ramen för Söderortsvisionen har Rågsved varit prioriterat. Arbetet med att ge stöd till personer som utsätts för våld i en nära relation har varit prioriterat under året.

Genom fritidens verksamheter bidrar nämnden till att barn och ungdomar ges hälsofrämjande och trygga uppväxtvillkor samt lärande och utvecklande aktiviteter. Fältassistenter och förebyggande samverkan utgör ett stöd till ungdomar i stadsdelen. Sommarverksamheten på Gålö med bland annat badbussar har varit väl utnyttjad och mycket uppskattad. Under sommaren erbjöds ett stort antal ungdomar sommarjobb i förvaltningen, och erbjudande om feriearbeten har utökats till att omfatta även jullovet.

Att ge möjligheter till kulturupplevelser och att stötta det lokala föreningslivet genom föreningsbidrag är andra viktiga delar för att stadsdelen ska upplevas som attraktiv. Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet anpassas genom att kulturevenemang sprids till olika områden i stadsdelen och att föreställningar i möjligaste mån är anpassade till personer med funktionsnedsättning.

För att öka tillgängligheten och förbättra tryggheten och säkerheten i parker har extra åtgärder genomförts i stadsmiljön under året, med fokus på naturvårdande åtgärder och träarbeten. Renoveringar av trappor och stängsel längs med trafikleder är andra områden där extra insatser har gjorts. Nämnden har under året även beviljats extra medel för att förstärka tillgängligheten i stadsmiljön, exempelvis tillgänglighetsanpassade parkbänkar och förbättrad belysning av

Verksamhetsberättelse Nämnd

bollplaner. En stor del av nämndens investeringsmedel har använts till investeringar i lekplatser.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges mål genom fortsatt arbete med upphandling och konkurrensutsättning utifrån nämndens aktivitetsplan. Arbetet beskrivs närmare under KF-målet 3.2 "Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva", i enlighet med stadsledningskontorets anvisningar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	35,04 %	36 %	35 %	2012

Kommentar:

Konkurrensutsättningen utifrån aktivitetsplanen fortgår som planerat. Inom de verksamhetsområden som är konkurrensutsatta ökar den upphandlade delen. Inom äldreomsorgen finns en tydlig trend som innebär att allt fler brukare väljer att få sina hemtjänstinsatser utförda av privata hemtjänstföretag och i dagsläget har 44 % valt privat hemtjänstutförare. Samtidigt minskar äldreomsorgen i omfattning totalt sett. Förskolan däremot ökar i omfattning. Då indikatorn sätter andel upphandlad verksamhet i förhållande till hela omslutningen innebär det en osäkerhet i det slutliga utfallet av indikatorn och en viss osäkerhet om årsmålet för indikatorn kan uppnås

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen stödjer personalövertagande av verksamhet på marknadsmässiga villkor

Uppfylls helt

Förväntat resultat: Erforderligt stöd har givits vid eventuella personalövertaganden under året.

Förvaltningens administration har ett kontinuerligt uppdrag att ge stöd till medarbetare som är intresserade av personalövertagande av verksamhet på marknadsmässiga villkor, bland annat genom information om stadsledningskontorets enhet för kvalitetsutveckling och det stöd som erbjuds där. Förvaltningen har också i uppdrag att stötta intresserade genom att bidra med kostnadsunderlag och andra underlag gällande upphandling, exempelvis

Verksamhetsberättelse Nämnd

förfrågningsunderlag inom aktuellt verksamhetsområde. Intresse har inte visats i någon större omfattning under året.

NÄMNDMÅL:**Utförarverksamheten konkurrensetsätts i enlighet med nämndens aktivitetsplan**

Uppfylls helt

Förväntat resultat: Upphandlingar har genomförts i enlighet med aktivitetsplanen. Måluppfyllelse på indikator om andel upphandlad verksamhet i konkurrens.

Arbetet med konkurrensetsättning i enlighet med nämndens aktivitetsplan beskrivs närmare under KF-målet 3.2 "Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva", i enlighet med stadsledningskontorets anvisningar.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande**

Uppfylls helt

Förväntat resultat (nämndmål): Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd minskar och fler blir självförsörjande. Kostnaderna för försörjningsstödet minskar.

Antalet bidragshushåll har under 2012 fortsatt att minska. Det genomsnittliga antalet bidragshushåll har uppgått till 1 283 vilket kan jämföras med 1 446 hushåll 2011, 1 536 hushåll 2010 och 1 587 hushåll 2009. Det nya sättet att arbeta, med en socialsekreterare i varje ärende som både handlägger och arbetar med att få klienten i egen försörjning, har varit mycket framgångsrikt. Bland annat har gruppen sjukskrivna utan sjukpenninggrundande inkomst minskat från 20 % av bidragstagarna till att utgöra 10 %. Denna grupp har varit eftersatt varför gruppen nu har kartlagts och utretts bättre och insatser har satts in tidigare.

Under våren har två resurscoacher anställts på enheten för arbete och försörjning. Resurscoacherna arbetar både på grupp- och individnivå med klienter som inte har tillräcklig arbetsförmåga för att remitteras till Jobbtorg resurs eller klienter som kan klara t.ex. en arbetspraktik men som inte klarar att ta sig dit.

Genomströmningen av ärenden på enheten för arbete och försörjning är hög. Under 2012 har 1 394 utredningar avslutats och 1 195 har inletts. Av de 1 195 nya ärendena är 637 redan avslutade under året dvs. 53 %. Av de utredningar som inleddes 2011 har 83 % avslutas. Nya ärenden blir kvar under kortare tid i bidragsberoende och det nya sättet att arbeta ger en snabbare väg till egen försörjning.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Medelbidraget ligger något högre i stadsdelen än i övriga staden. En bidragande orsak till detta är att många bidragstagare har daglig aktivitet och därmed SL-kort. Till exempel har cirka 120 personer under året deltagit i projektet UM, "Utveckling mot arbete". UMA är ett samverkansprojekt mellan brukarorganisationer, arbetsgivare och myndigheter i Stockholms län under perioden februari 2012 - juni 2014. Alma Folkhögskola är projektägare. UMA riktar sig till människor i åldern 16-64 år som idag står långt från arbetsmarknaden. Projektet medfinansieras av Europeiska socialfonden.

Målet att minska andelen ungdomar 18-24 år, som uppbär försörjningsstöd har uppnåtts då denna grupp sjunkit till 1,59 % (135 ungdomar) i förhållande till samtliga ungdomar i stadsdelen. Samma siffra 2011 var 2,25 % (188 ungdomar)

Kostnaderna för försörjningsstöd har sjunkit från 11,2 mnkr i januari till 10,4 mnkr i december.

Den öppna mottagningen för budget- och skuldrådgivning har under 2012 haft cirka 230 besökare. De flesta av dessa har sedan blivit aktuella ärenden. Enheten har inte haft någon kötid för nybesök och endast vid enstaka tillfällen har inte alla som besökt mottagningen kunnat tas emot.

Med anledning av det utökade ansvaret för hyresrådgivningen och utbildningar/kurser som budget- och skuldrådgivarna deltar i har budget- och skuldrådgivningen förstärks med en 80 % tjänst från april till och med årets slut.

Förvaltningen tog emot drygt 1 300 ansökningar om feriearbete inför sommaren 2012. 663 ungdomar erbjöds arbete och 586 ungdomar tillträdde sina anställningar. Av dessa var 52 % flickor och 48 % pojkar. 103 ungdomar med särskilda behov och aktuella inom förvaltningens olika enheter eller vid skolhälsovård har fått en prioriterad feriearbetsplats. Ungdomarna erbjöds treveckors anställningar inom främst äldreomsorg med sociala arbetsuppgifter, inom förskoleverksamheten och på fritidshem samt med parkarbete. Utöver de av förvaltningen anställda 586 ungdomarna har 48 ungdomar som bor inom förvaltningens område varit anställda hos stadens fackförvaltningar. Ett femtiotal ungdomar har erbjudits feriearbete på jullovet 2012/2013.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	586 st	450 st	öka	2012

Kommentar:

Drygt 1 300 ungdomar sökte sommarjobb, 663 av dessa erbjöds en feriearbetsplats och det var 586 som till slut tillträdde ett sommarjobb, 52 % flickor och 48 % pojkar.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	5,1 %	5,8 %	4,5 %	VB 2012
Kommentar: Andelen barnfamiljer som uppbär försörjningsstöd har minskat med drygt en procentenhet mellan åren 2011 och 2012.				
 Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,7 %	2,4 %	VB 2012
Kommentar: Andelen barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som uppbär försörjningsstöd har sjunkit med 0,4 procentenheter sedan VB 2011.				
 Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,64 %	2,8 %	2,4 %	VB 2012
 Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i befolkningen	1,71 %	2,1 %	2,0 %	VB 2012
Kommentar: Andelen unga vuxna som uppbär försörjningsstöd fortsätter att minska. Insatser för att förebygga att unga människor ärver sina föräldrars bidragsberoende pågår.				
 Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,7 %	1,6 %	1,4 %	VB 2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Andelen vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd har minskat det senaste året, dock inte tillräckligt mycket för att nå årsmålet. Arbetet med att få ut denna grupp i egen försörjning fortsätter.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Införa öppen mottagning för budget- och skuldrådgivning, öppen varje vecka	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att i samverkan med stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Kommunstyrelsen har i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

Invånarna i Enskede-Årsta-Vantör ska vara eller bli självförsörjande

● Uppfylls helt

Se kommentar vid kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ovan.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat (nämndmål): Måluppfyllelse på samtliga miljöindikatorer.

Förvaltningen har under året arbetat efter nämndens miljöhandlingsplan som togs fram till tertial 1. Miljöhandlingsplanen anger hur förvaltningen ska arbeta enligt stadens nya miljöprogram.

Nämnden når målen för dubbdäck och miljöbilar. Förvaltningen har fortsatt att minska antalet bilar som leasas och har vid årsslutet 16 bilar. Samtliga bilar körs vintertid med dubbfria vinterdäck. Målet om 85 % förnyelsebart drivmedel i gas- och etanolbilarna kommer däremot inte att nås.

Förvaltningen leasar vid årsskiftet totalt fem etanol/gasbilar. Resterande bilar är elhybrider, effektiva dieselbilar samt en batteridrivna bil som finns i förvaltningens bilpool. Det är de två bilar som tankas med gas och bensin som starkt påverkar utfallet negativt. En av dessa avvecklades vid årsskiftet 2012/2013.

Elanvändningen per kvadratmeter ligger på en högre nivå än målet. Det kan bero på att förvaltningen under året öppnat flera nya förskoleavdelningar som inte ingår i den totala kvadratmeterytan, men som påverkar antalet förbrukade kWh. Till 2013 har kvadratmeterytan justerats. Samtliga enheter som inhandlar mat fortsätter att bidra till att öka andelen ekologiska alternativ.

Enheterna har fortsatt att arbeta med att öka andelen ekologiska livsmedel, och andelen ligger på 26 %, vilket också är en ökning sedan förra året (17 % 2011). I Enskede-Årsta-Vantör sorterar många enheter som lagar och serverar mat ut matavfall för biologisk hantering, totalt för förvaltningen är andelen 60 % (68 % 2011). Minskningen av andelen som sorterar ut avfallet beror på att antalet förskolor ökat. Nya förskolor kommer påbörja utsortering under 2013.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel dubbdäck	0 %	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2012
 Andel elbilar	6,25 %	0 %	5 %	2012
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	67,83 %	85 %	tas fram av nämnden/styrelsen	VB 2012

Kommentar:

Förvaltningen leasar ett fåtal bilar som tankas med etanol och gas, i förhållande till det totala antalet leasade fordon. Det är endast etanol- och gasbilarna som redovisas, vilket gör att när dessa fordon tankats med bensin så påverkas utfallet starkt negativt. En av gasbilarna avvecklades under årsskiftet.

 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	100 %	80 %	2012
--	-------	-------	------	------

 Elanvändning per kvadratmeter	65 kwh/kvm	60 kwh/kvm	35 kwh	2012
---	------------	------------	--------	------

Kommentar:

Den ökade förbrukningen kan bero på att förvaltningen under året öppnat flera nya förskoleavdelningar som inte ingår i den totala kvadratmeterytan, men som påverkar antalet förbrukade kWh.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens verksamheter bidrar till en hållbar utveckling och bedrivs utifrån nämndens miljöplan

 Uppfylls delvis

Nämndens miljöhandlingsplan är utgångspunkt för verksamheternas miljöarbete. Redovisning av resultaten och måloppfyllelsen återfinns under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ovan.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel remissyttranden över detaljplaner där förvaltningen framhåller behov av förutsättningar för hållbar stadsutveckling	100 %	100 %	2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samband med remissyttranden över nya detaljplaner belyser förvaltningen frågor som berör hållbar livsstil och boende	2011-09-01	2012-12-31	
 Information om hållbart boende och livsstil läggs ut på stadsdelsnämndens hemsida	2012-01-01	2012-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

För att bidra till uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål arbetar verksamheterna med att den enskilde ska möta ett varierat utbud av kultur och hälsofrämjande aktiviteter. De förväntade resultaten för nämndmålet bedöms ha uppnåtts, dock i olika omfattning och med grund i olika typer av mätmetoder.

Barn och ungdomar erbjuds miljöer där skapande och rörelse är en naturlig del och förvaltningen utnyttjar de gemensamma resurser som finns i staden och samarbetar med olika kulturaktörer. Sommarverksamheten på Gålö har varit en uppskattad del i utbudet av kultur- och hälsofrämjande aktiviteter under sommaren, för personer i alla åldrar. På förskolorna erbjuds barnen exempelvis professionella kulturupplevelser och fritiden erbjuder varje vecka idrottsaktiviteter i olika former.

Äldre erbjuds olika former av kultur och hälsofrämjande aktiviteter, framförallt genom de öppna dagverksamheterna. Även de upphandlade verksamheterna erbjuder många kultur- och hälsofrämjande aktiviteter. För boende på gruppboende utgår aktiviteterna från brukarnas egna intressen och behov

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

Den enskilde möter ett varierat utbud av kultur- och hälsofrämjande aktiviteter

 Uppfylls helt

Kultur för barn och unga

Förväntat resultat: Barnen och ungdomarna tar del av och utövar kultur i olika former samt utvecklar en förståelse för sin egen och andras kultur.

Kulturen har fortsatt att utgöra en integrerad och naturlig del i förskolans och fritidens verksamheter. Personalen har uppmuntrat till skapande och kommunikation med hjälp av olika estetiska uttrycksformer. Barnen och ungdomarna har också erbjudits att delta i olika kulturella aktiviteter varav många anordnats centralt i stadsdelen.

Förväntat resultat på förskolorna: Barnen visar intresse av att utöva kultur genom olika uttrycksformer. Barnen visar intresse för sin kultur och är nyfikna på andra kulturer.

Resultat: De förväntade resultaten kännetecknar 50 % - 74 % av barnen.

Förväntat resultat inom fritiden: Fler barn och ungdomar än tidigare deltar i kulturarrangemang. Barnen och ungdomarna har haft möjlighet att uttrycka sig i eget skapande.

Resultat: Har du deltagit i någon kulturell aktivitet tillsammans med gården under terminen? Ja 66 % Har du uttryckt dig i eget skapande på gården under terminen? Ja 65 % (Utifrån ungdomsenkäten, 110 ungdomar). Frågorna relaterade till de det förväntade resultatet var annorlunda ställda i förra årets enkät, varför ingen jämförelse kunnat göras.

Hälsofrämjande aktiviteter för barn och unga

Förväntat resultat: Barnen på förskolan och inom fritiden utvecklar förståelse för vikten av att värna om en god hälsa samt utövar fysiska aktiviteter.

I förskolorna fortsätter man att uppmuntra barnen till rörelselek av olika slag och aktiviteterna har under året utökats med barnyoga i takt med att pedagogerna erbjuds instruktörsutbildning i detta. Utevistelsen har utgjort

Verksamhetsberättelse Nämnd

en viktig del av verksamheten och förskolornas deltagande i Grön flagg har ökat under året.

Inom fritiden fortsätter man att uppmuntra barn och ungdomar till att delta i en mängd olika hälsofrämjande aktiviteter. Aktiviteterna på Simpvik/Sävnäs på Gålö har varit mycket uppskattade också denna sommar och andelen besökare har ökat. Inom fritiden har man en tydlig policy kring rökning och alkohol som alla ungdomar ska känna till och personalen deltar i ett projekt mot cannabis.

*Förväntat resultat förskolan: Barnen visar intresse för fysiska aktiviteter.
Barnen visar förståelse för sambandet mellan mat och hälsa.*

Resultat: De förväntade resultaten kännetecknar 75 % - 94 % av barnen.

Förväntat resultat fritiden: 70 % av besökarna deltar i fysiska aktiviteter.

Resultat: Har du deltagit i någon hälsofrämjande aktivitet inom fritiden under terminen? Ja 92,7 %. Målet uppnåddes väl.

Kultur och hälsofrämjande aktiviteter för äldre och personer med funktionsnedsättning

Förväntat resultat: Personer som har stöd och omsorg inom nämndens verksamheter ska uppleva att de möter ett rikt och varierat utbud av kultur- och hälsofrämjande aktiviteter.

Boende på LSS-gruppboendena har erbjudits olika kultur- och fritidsaktiviteter utifrån egna intressen och behov, både i grupp och enskilt, bl.a. resor till Gålö för fiske och grillning och utflykt till Kolmården.

Boende på vård- och omsorgsboendena erbjuds kulturupplevelser och hälsofrämjande aktiviteter. Mårtensgården vård- och omsorgsboende har av Äldreförvaltningen beviljats 125 000 kr och Stureby vård- och omsorgsboende 250 00 kr för att driva projekt med ungdomsbesök i vård- och omsorgsboende, vilket kommer att möjliggöra ytterligare satsningar på aktiviteter. Äldreomsorgen har fortsatt att erbjuda olika kulturupplevelser och hälsofrämjande aktiviteter inom de öppna dagverksamheterna, såsom exempelvis teknikmässan, "Må-bra-rum" och chokladprovningkväll.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel förskoleavdelningar där barnen upplevt minst två professionella kulturupplevelser under året	100 %	100 %	2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Den strategiska barn- och ungdomskulturplanen "Kultur i ögonhöjd" ska implementeras i förskolans och fritidens verksamheter	2012-01-01	2012-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

 Uppfylls helt

Nämnden har bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål genom arbetet med att uppnå nämndmålen att stadsdelen är ett tryggt område att bo och vistas i samt att stadsdelen är ren, välskött och tillgänglig.

Förvaltningen har under året arbetat för att stadsdelsområdet upplevs som tryggt av boende, brukare, personal och andra som vistas i området. Särskilt fokus i det arbetet har legat på Rågsved. Förvaltningen har startat en satsning för lokal utveckling i Rågsved, i samverkan med

Verksamhetsberättelse Nämnd

utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen, och deltar även i arbetsgruppen för ett renare och tryggare Rågsved tillsammans med fastighetsägarföreningen i Rågsved och övriga berörda förvaltningar. Dessutom har förvaltningens stadsmiljöverksamhet påbörjat ett samarbete med de kommunala bostadsbolagen och trafikkontoret för att samordna driften i stadsdelen.

I hela stadsdelsområdet har förvaltningens stadsmiljöverksamhet intensifierat arbetet med regelbunden kontroll och uppföljning av städning, skötsel och underhåll av parker och grönområden. Under året har även en strategi för trygghetsarbetet tagits fram, med handlingsplan för planerade aktiviteter samt en slyröjningsplan i prioriterade stråk och grönområden.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	56 %	61 %	61 %	2012
Kommentar: Förvaltningen har fördjupat dialogen med drift- och underhållsentreprenörerna och utökat samarbetet med trafikkontorets stadsmiljöenhet, samt intensifierat arbetet med regelbunden kontroll och uppföljning av städning, skötsel och underhåll av parker och grönområden.				
 Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser att förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %	2012
 Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	1 st	1 st	46 st	2012
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
 Utveckla lokal områdessamverkan utifrån program för Söderort samt utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer som mäter trygghet och delaktighet.	2011-01-01	2011-04-30		

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

NÄMNDMÅL:**Stadsdelen är ett tryggt område att bo och vistas i** Uppfylls helt

Förväntat resultat: Goda resultat kring relaterade frågor i stadens brukarundersökning. Våldsutsatta kvinnor känner sig trygga med de insatser som beviljats av socialtjänsten. Förvaltningens omsorgsverksamheter arbetar säkerhetsförebyggande och har en god beredskap vid krissituationer.

Trygghets- och brottsförebyggande arbete

Arbetet för trygghet utgår från den trygghetsstrategi som tagits fram under året. Samtliga aktiviteter i handlingsplanen har genomförts såsom exempelvis trygghetsvandringar och trygghetsmöten. Slyröjningar har genomförts enligt strategins slyröjningsplan i syfte att skapa trygga parkstråk mellan viktiga målpunkter. Trygghetsvandringar och trygghetsmöten genomförs tillsammans med polis, fastighetsägare, berörda förvaltningar och medborgare.

Den årliga medborgarundersökningen visar att andelen medborgare i hela stadsdelsområdet som känner sig trygga under kvällstid ökat från 58 % till 63 % sedan 2011, och att andelen som anser att den egna stadsdelen är trygg att bo i ökat från 63 % till 71 % sedan 2011. Enskede-Årsta-Vantör ligger på ungefär samma nivå som genomsnittet för staden.

Förvaltningen har blivit beviljade medel inom ramen för Söderortsvisionen för lokal utveckling i Rågsved med fokus på trygghet genom förebyggande arbete för ungdomar, unga vuxna samt småbarnsföräldrar. Se vidare i bilaga.

Under året har projektet Clean team ägt rum i Rågsved, vilket har sysselsatt 18 ungdomar under hösten. Arbetsuppgifterna har bestått av enklare städ samt parkskötsel och syftet har varit dels att ge ungdomarna möjlighet till ett extrajobb och en positiv arbetserfarenhet, dels att stärka deras känsla av medansvarighet för sitt bostadsområde. Personalen på skolan och fritidsgården har varit behjälpliga med att identifiera ungdomar i målgruppen. Projektet har fallit väl ut och de boende i området har tydligt visat att de uppskattat arbetet som ungdomarna utfört.

Stadsdelsnämndens pensionärsråd har samverkat med Söderortspolisen i arbetet med att förebygga brott mot äldre. Under året har individuell kvalitetsuppföljning genomförts i samband med nyprövning av bistånd. Här ställdes bl.a. frågor om den äldre vet hur den kan tillkalla hjälp och om den äldre i så fall vet vart den kan vända sig. 88,5 % uppgav att de vet hur de tillkallar hjälp och 81 % att de vet vart de ska vända sig.

Resultatet i stadens undersökning angående frågan om trygg i det egna boendet visar följande: Andelen trygga i vård- och omsorgsboende 92 %

Verksamhetsberättelse Nämnd

(2011 86 %), andelen trygga med sin hemtjänst 88 % (2011 80 %), andelen trygga i sitt LSS-boende barn och vuxna 85 % (2011 77 %).

Våld i nära relationer

Arbetet med våld i nära relationer har varit ett prioriterat område inom stadsdelsförvaltningen. Projektet "Kvinnofridssamordnare" som finansierats via medel från länsstyrelsen avslutades i februari 2012. Ytterligare medel till Mansmottagningen, Centret för våldsutsatta och utökat kvinnostöd har sökts hos Socialstyrelsen tillsammans med flera andra stadsdelsförvaltningar i Söderort.

Stadsdelen har många resurser när det gäller öppenvårdsinsatser till föräldrar, barn och ungdomar som utsätts för våld i nära relationer. Centrum för våldsutsatta erbjuder stödsamtal enskilt eller i grupp. Två parallella grupper med mammor och barn har genomförts med teman som våldets konsekvenser, hur vi påverkas av våldet etc. och barnen erbjuds krissamtal enligt modell Trappan.

Mansmottagningen erbjuder samtal för våldsutövande män och är ett samarbete mellan de fem stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck och Hägersten-Liljeholmen.

Samtliga verksamheter inom individ- och familjeomsorgen har informationsmaterial tillgängligt så att personer som har upplevt hot och våld i nära relationer kan få information om hur de kan få råd och stöd. Vidare görs riskbedömningar i de fall där misstanke om våld förekommer. I samband med ASI-intervju (missbruk) ställs frågan om personen har blivit utsatt för psykisk eller känslomässig misshandel, fysisk misshandel eller sexuell misshandel tidigare i livet och de senaste 30 dagarna.

I samverkan med Individ- och familjeomsorgen har avdelningen för förskola och fritid arbetat fram ett material med handlingsplaner för barn som misstänks fara illa eller där hot och våld i familjen kan förekomma. Materialet har till syfte att förbättra upptäckandefrekvensen av barn som far illa genom att öka kompetensen kring dessa frågor hos personalen.

En informationsbroschyr om våld i nära relationer har utarbetats inom äldreomsorgen. Denna överlämnas vid hembesök tillsammans med övrig skriftlig information. Inom omsorgen om funktionsnedsatta och socialpsykiatri används DUR- verktyget för att identifiera stödbehovet för att kunna ge råd och stöd. Enheterna ingår i förvaltningens arbetsgrupp rörande kvinnofridsfrågor. Förvaltningens riktlinjer för råd och stöd till personer som upplevt våld i nära relationer är förankrade hos medarbetarna.

Internt säkerhetsförebyggande arbete

Stadsdelsförvaltningen har genomfört en krisledningsövning samt deltagit i utbildning steg 1 inom ramen för POSOM. Årligen genomförs även stadens risk- och sårbarhetsanalys (RSA). Incidentrapporteringssystemet RISK

Verksamhetsberättelse Nämnd

fortsätter att utvecklas och rapporteringen ökar, vilket är en förutsättning för det förebyggande arbetet.

Inom avdelningen förskola och fritid finns säkerhetsförebyggande rutiner och handlingsplaner samt krisplaner utarbetade på såväl övergripande som lokal nivå. En ny gemensam handlingsplan avseende hot och våld har nyligen utarbetats inom respektive verksamhetsområde; förskola, fritid och fältverksamhet och en interaktiv brandskyddsutbildning har erbjudits samtlig personal inom förskolan. Ett målmedvetet värdegrundsarbete skall medverka till att situationer med hot eller våld inte uppstår. Om det ändå sker, ska alla i personalen veta vilka rutiner som gäller och vilka stödjande resurser som finns. Värdegrunden och säkerhetsfrågorna har kontinuerligt varit ett inslag på enheternas arbetsplatsträffar (APT) samt vid nyanställningar.

En interaktiv brandskyddsutbildning har erbjudits samtlig tillsvidareanställd och timanställd personal inom egenregiavdelningen. Krishantering och säkerhetsförebyggande frågor behandlas fortlöpande i olika forum, exempelvis på APT.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Enheter ska kontinuerligt diskutera krishantering och ✓ säkerhetsförebyggande frågor på APT, för att samtliga medarbetare ska ha god kunskap om vad som gäller i den egna verksamheten	2012-01-01	2012-12-31	
I syfte att motverka bostadsbränder hos brukare i nämndens verksamheter sker samverkan med fastighetsägare enligt riktlinjer för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Ytterligare ✓ åtgärder är riskbedömningar av arbetsmiljön hos respektive brukare, upprättande av handlingsplaner, inventering av personer med riskbeteende samt åtgärder såsom spisvakt och extra tillsyn vid behov.	2011-09-04	2012-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Personer som har upplevt våld i nära relationer uppmärksammas och får information om hur de får råd och stöd. ✓ Medarbetarna ska känna till att de har skyldighet att göra anmälan till socialtjänsten om de misstänker att barn upplever våld i nära relation.	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelen är ren, välskött och tillgänglig

● Uppfylls helt

Förväntat resultat: Förbättrat resultat i medborgarundersökningen som rör stadsmiljö

Målet om stockholmarnas nöjdhet med skötsel av parker och grönområden nås inte helt för 2012 enligt medborgarundersökningen, och resultatet har sjunkit sedan föregående år med två procentenheter. Undersökningen redovisar en felmarginal om ca +-8 procentenheter, vilket gör att det är svårt att utläsa om medborgarna upplever en förbättring eller försämring av driften av park. 150 personer svarade i undersökningen, av 300 tillfrågade.

Förvaltningen har under året arbetat intensivt med naturvårdande åtgärder i bostadsnära skog samt trädarbeten, med fokus på säkerhet, trygghet och trädvård, i hela stadsdelsområdet. Arbetet har genomförts i samverkan med trafikkontoret. Förvaltningen har också påbörjat renoveringar av trappor och stängsel längs trafikleder. De flesta fel vid stadsdelsområdets lekplatser har åtgärdats. Under året har förvaltningen också gått igenom stora delar av skötselytorna i stadsdelsområdet, vilket ska utgöra underlag till den nya parkdatabasen, i planeringen för nya parkplaner samt inför kommande upphandlingar av drift och underhåll.

Förvaltningen har arbetat för att områdets lekplatser och parkområden ska vara tillgängliga och trygga för framförallt barn, ungdomar och äldre. I samband med tertial 1 ansökte nämnden tillgänglighetsförstärkande medel och tilldelades dessa. Under året har förvaltningen tillgänglighetsanpassat parkbänkar, samt påbörjat arbetet med att se över och förbättra belysningen vid prioriterade bollplaner. Tillgänglighetsanpassningsåtgärder har även genomförts i Vivstavarvsparken i Stureby och Grynkvarnsparken i Johanneshov. En förstudie inför tillgänglighetsförbättring av parkleken Backen i Östberga har påbörjats. I samband med tertial 2 ansökte nämnden om naturvårdande åtgärder i Årstaskogen och tilldelades dessa. Arbeten i skogen har genomförts under december månad.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Investeringar och reinvesteringar i lekplatser i hela stadsdelsområdet har genomförts med syfte att skapa tillgängliga lekplatser för lustfylld och pedagogisk lek. Investeringar har också genomförts genom färdigställande av nytt pumphus till Vättersdäldens plaskdamm samt färdigställande av Storängsparkens lekplats. Upprustningen av Dalenparken har fortsatt, genom anläggning av konstgräs på bollplanen och påbörjad tillgänglighetsanpassning och upprustning av lekytorna. Under året har även upprustningen av Triangelparken i Gamla Enskede påbörjats med programhandling. Båda projekten fortsätter 2013.

Uppföljningen av entreprenörer har strukturerats och förvaltningen har även påbörjat en strukturerad hantering och uppföljning av felanmälningar genom att samtliga anmälningar hänvisas till Trafik Stockholm. Detta har också bidragit till att medborgarnas möjligheter till kontakt med förvaltningen har strukturerats genom förbättrad information om var man vänder sig med synpunkter och/eller önskemål. Förvaltningen har även arbetat med att förbättra informationen till medborgare om planerade åtgärder i parker och grönområden, bland annat genom information i lokal press och på hemsidan, men även genom utskick till berörda hushåll och affischering på plats.

Förvaltningen har under året fördjupat samarbetet med stadsträdgårdsmästaren, stadens trädexperter, belysningsansvariga, driftsansvariga för gator och torg samt idrottsförvaltningen och stadsmuseum.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska i utökad omfattning kontrollera skötseln och städningen i väl frekventerade parker och parkstråk	2011-09-01	2012-12-31	
✓ Förvaltningen ska inventera behov av trygghets- och tillgänglighetsskapande åtgärder i prioriterade parkområden och därefter påbörja åtgärdsarbeten	2012-01-01	2012-12-31	
✓ I samband med remissyttranden för nya detaljplaner för bostäder ska förvaltningen belysa frågor som rör tillgänglighet i utomhusmiljö	2012-01-01	2012-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
 Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
 eav@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:S INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdena. Nämndens mål och merparten av årsmålen för indikatorerna har nåtts helt eller delvis. Arbetet för att genomföra kommunfullmäktiges och nämndens egna aktiviteter har pågått enligt planering. Indikatorer där målen inte nås finns främst inom förskolan, individ- och familjeomsorgen och stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

För att öka valfriheten sker upphandlingar enligt aktivitetsplanen och information ges till brukarna om de valmöjligheter som finns. Samverkan med fristående förskolor har utvecklats under året och ett lokalt branschråd har inrättats.

Implementeringen av resultatbaserad styrning som ett led i att utveckla verksamheterna, dialogmöten, utveckling av metoden LEAN samt kontinuerlig fortbildning av personal är andra delar i kvalitetsarbetet. Att delta i stadens kvalitetsutmärkelse är ett annat verktyg för verksamhetsutveckling och 2012 har totalt fem verksamheter tävlat, varav en är privat. Stureby vård- och omsorgsboende fick hedersomnämning vid utmärkelserceremoni i november.

Fokus har varit att öka brukarnas nöjdhet, att få ned sjukfrånvaron ytterligare och att säkerställa rättssäkerheten för den enskilde brukaren. Kvaliteten i omsorgen utvecklas kontinuerligt och viktiga arbetssätt för detta är att vidareutveckla verksamheten utifrån resultat i brukarundersökningar, inspektioner och granskningar samt verksamhets- och avtalsuppföljningar, liksom att systematiskt följa upp synpunkter och klagomål från brukare och andra. Som exempel på utvecklingsarbete kan nämnas arbetet med att säkerställa och utveckla dokumentationen samt verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri.

I tertiärrapport 1 beslutade stadsdelsnämnden att en översyn av organisation och arbetssätt inom avdelningen för individ- och familjeomsorg skulle göras under 2012. Fokus inom barn och ungdom var huvudsakligen på en effektiv och rättssäker ärendeprocess i hela verksamheten. Fokus inom vuxenvården omfattade flera delar, bland annat Gullmarsplans beroendemottagning, träfflokalen Valvet, olika former för organisation, bemanning och samlokalisering samt ett nytt ersättningssystem för behandlingsassistenter. Som ett resultat av översynen har individ- och familjeomsorgen delats upp i två avdelningar, en för barn och ungdom och en för vuxna (inkl försörjningsstöd), och ytterligare åtgärder har även vidtagits inom barn- och ungdom beträffande organisation och ledningsstruktur. Stadsdelsnämnden fattade beslut i ärendet i december 2012.

Nämndens viktigaste prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet är det arbete som beskrivs och exemplifieras vid KF- och nämndmål nedan, för en hög kvalitet i verksamheterna och nöjda brukare och anhöriga.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald

 Uppfylls helt

Nämnden har bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål genom konkurrensutsättning av utförarverksamheten, som genomförs enligt aktivitetsplanen (se redovisning vid KF:s mål 3.2 "Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva") samt genom att arbeta för att den enskilde ska vara informerad om möjligheten att välja utförare.

Förvaltningen har arbetat på ett flertal sätt för att brukarna ska ges klar och tydlig information om möjligheten att välja utförare och alternativ som finns. Detta har i huvudsak skett via muntlig information, hemsidor, broschyrer (egna och stadens) och utförarkataloger. Verksamheter inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt förskola ingår i stadens webbtjänst "Jämför service".

Utfallet i brukarundersökningarna visar att upplevelsen av valmöjlighet är hög inom de flesta verksamheterna och målen nås med god marginal. Undantaget är förskolan, där målet inte riktigt uppnås. En sannolik orsak kan vara den kraftiga ökningen av barnantalet och expansionen av förskolan som har varit även under 2012 och en annan orsak kan vara att enbart sju fristående förskolor av cirka 40 som anslutit sig till den kommunala kön i stadsdelen. Inom exempelvis hemtjänst har 44 % valt privat utförare och 56 % kommunal utförare (av totalt 1 735 brukare). Även inom individ- och familjeomsorgen är det en hög andel, 85 %, som anser sig delaktiga vid val av insats.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	69 %	72 %	75 %	2012
---	------	------	------	------

Kommentar:

Det var 69% av föräldrarna i de kommunala och fristående förskolorna sammanräknat som upplevde att de haft valmöjlighet.

Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	72,25 %	58 %	67 %	2012
--	---------	------	------	------

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	88 %	69 %	70 %	2012
 Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	82 %	42 %	55 %	2012

NÄMNDMÅL:

Den enskilde är informerad om möjligheten att välja utförare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat: Brukarna har varit delaktiga vid val av insats

Förvaltningen har arbetat på ett flertal sätt för att brukarna ska ges lättbegriplig information om möjligheten att välja utförare. Detta har skett i huvudsak via muntlig information, hemsidor och broschyrer (egna och stadens). Verksamheter inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt förskola ingår i stadens webbtjänst "Jämför service". Alla förskolor och fritidsgårdar har också webbplatser med mer utförlig och aktuell information. Fältgruppens arbete, fritidsgårdarnas verksamhet och de öppna förskolorna finns även presenterade i informationsbroschyrer. För att ge tydligare information och underlätta vid valet av utförare har en utförarkatalog med information från Jämför service utarbetats inom beställaravdelningen.

Enligt stadens brukarundersökning upplever 88 % (2011 73 %) av brukarna inom hemtjänst att de haft möjlighet att välja utförare och inom vård- och omsorgsboende är det 82 % (2011 58 %). Motsvarande siffror för omsorgen om personer med funktionsnedsättning är 75 % för barnboende, 72 % daglig verksamhet, 77 % korttidsboende samt boende i gruppboende 49 % (värden för 2011 kan ej redovisas då frågan ej ställdes).

Andel brukare som uppger att de själva har valt hemtjänstutförare är 42 % (2011 42 %), medan det inom vård- och omsorgsboende är 40 % (2011 35 %). För omsorgen om funktionsnedsatta är motsvarande värden att 88 % (2011 83 %) själva valt barnboende, 79 % (2011 73 %) har själva valt daglig

verksamhet, 65 % (2011 59 %) har själva valt korttidsboende och 57 % (2011 47 %) har valt sin gruppbostad.

Möjligheten att fritt välja utförare inom individ- och familjeomsorgen är begränsad. Utredningsenheten för barn och ungdom är angelägen om att barn, ungdomar och föräldrar ska känna sig delaktiga i handläggningen, att hänsyn ska tas till deras synpunkter gällande ärendets handläggning och angående valet av möjliga insatser. I årets brukarenkät anser 85 % av de svarande att de är delaktiga. För att öka delaktigheten för barnets föräldrar och närstående används nätverksmöten när det är lämpligt. På detta sätt involveras nätverket och kan bidra till en förändring av barnets/ungdomens livssituation. I alla nya ärenden inom enheten för vuxenvård görs ASI-utredningar som sker i dialog med den det gäller. I intervjun får den enskilde själv skatta sitt hjälpbehov. Det ska alltid framgå i utredningarna hur den enskilde ser på sin situation.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas

 Uppfylls helt

Nämnden bidrar i hög grad till kommunfullmäktiges mål, bland annat genom att förskolorna arbetar med att uppnå nämndens mål. Antalet barn i förskoleålder fortsätter att öka. Barngrupper, personaltäthet och arbetssätt anpassas till befintliga behov och lokaler och barnomsorgsgarantin har blivit tillgodosedd. Utemiljön är viktig för barnen varför det är prioriterat att se till att det finns bra lektytor och gårdar när nya förskolor byggs och avdelningar öppnas. Marknadsläget gör att det fortfarande är stora svårigheter att rekrytera förskollärare till nya avdelningar och i samband med pensionsavgångar, samtidigt som andelen förskollärare behöver öka.

I oktober var 3 531 barn inskrivna i stadsdelens kommunala förskolor. Av dessa var 1 700 (48,1 %) flerspråkiga och talade sammantaget 93 olika språk vilket är en marginell ökning sedan 2011. Det finns en stor variation inom stadsdelsområdet avseende andelen flerspråkiga barn. I förskolorna i Rågsved finns ca 90 % och lägst antal finns i Enskede med ca 17 %. Då det gäller pedagogerna är 28 % flerspråkiga och de talar sammantaget 37 olika språk. Det stora antalet flerspråkiga barn medför stort fokus på språkarbetet. Stadsdelens gemensamma språkprogram har reviderats under året och kompetensutveckling erbjuds kontinuerligt till enheterna.

Samverkan med fristående förskolor har utvecklats och som ett komplement till förvaltningens årliga stormöten med dessa, har ett lokalt branschråd inrättats, bland annat med syfte att underlätta planeringen av barnomsorgen i stadsdelen.

Samtliga förskolor i stadsdelen har påbörjat utbildningen via Skolverkets PIM-satsning (praktisk IT- och mediekompetens). En projektplan som presenterats för nämnden har tagits fram av avdelningen innan projektet startade. Utbildningen av 14 examinatorer slutfördes under sommaren. En samordnare finns för det övergripande arbetet och projektet leds av en styrgrupp. Utbildningen av pedagogerna (ca 800 barnskötare och förskollärare) påbörjades i september.

Förskolornas likabehandlingsplaner/planer vid kränkande behandling har reviderats enligt riktlinjerna.

Implementeringen av utvärderingsmaterialet ”TUFF” (Tydlig uppföljning för förskolan) pågår i samtliga förskolor och har utgjort ett viktigt material i förskolornas uppföljning under året. Gemensamma förväntade resultat med exempel på hur dessa processer (de förväntade resultaten) identifieras i barngruppen har utgjort grunden för kartläggningar av resultaten i barngrupperna. De förväntade resultaten utgår från strävansmålen i förskolans läroplan. Kartläggningen ska ta hänsyn till barnens ålder samt till om det finns barn med särskilda behov. Den ska baseras på observationer i barngruppen där den pedagogiska dokumentationen är ett viktigt verktyg för att systematiskt och fortlöpande kunna följa utvecklingen i barngruppen. Utvärdering och analys ska göras ett par gånger om året. Analysen ska bygga på en jämförelse mellan arbetsprocesser och resultat och leda till att man kan identifiera vad som behöver förbättras. Materialet har tagits emot positivt av pedagogerna som nu fått en gemensam ”måttstock” med tydliga exempel på vad de ska redovisa. På en skala 1-6 ska de förväntade resultaten kartläggas var för sig utifrån det pedagogerna systematiskt dokumenterat. Varje skalsteg motsvarar ett procentuellt intervall av vad som kännetecknar utvecklingen i barngruppen. Fortfarande råder dock en viss osäkerhet med hur siffrorna eller procenten ska redovisas sammanräknat på övergripande nivå. Implementeringen pågår och gruppen med ledningsgrupper från alla förskoleområden, som tagit fram materialet, fortsätter sitt utvecklingsarbete så att materialet ska fylla den förväntade funktionen på alla nivåer. I årets verksamhetsuppföljning på nämndnivå anges resultaten som ungefärliga procentsatser utifrån den genomsnittliga nivån. Det säger inte så mycket på nämndnivå men på förskolenivå kan man lättare följa sina resultat och ha nytta av dem i förbättringsarbetet. Några jämförelser med tidigare år kan inte göras eftersom uppföljningsmaterialet är nytt.

Resultaten för förskolorna kompletteras som en andra del med att varje avdelning gör en självvärdering av sitt eget arbete vilket ligger till grund för ”Kvalitetsindikatorn”. Det redovisas utifrån en skala 1-6 och omfattar sex områden.

Föräldrarnas utvärdering utgör den tredje delen i utvärderingsarbetet och bygger på dialoger med föräldrar samt på resultaten från stadens brukarundersökning.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Utvecklingsarbetet med resultatbaserad styrning ”RUFF” (Resultatuppföljning för fritiden/fält) har nyligen slutförts och implementeringsarbetet har påbörjats i fritidens verksamheter och i fältgruppen. Enkätmaterial har utarbetats utifrån de förväntade resultaten. Uppföljning av utvecklingsarbetet kommer att ske kontinuerligt.

För barn i behov av särskilt stöd har förskolorna kunnat ansöka om förstärkningsresurs. Under våren beviljades medel utifrån 153 ansökningar och under hösten 151. Utöver det har enheterna haft tillgång till handledning av psykolog vid behov samt stöd av förvaltningens konsult- och stödgrupp (Kos-gruppen).

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2012
 Andel förskollärare av antal anställda	37 %	38 %	41%	2012
Kommentar: Enligt den senaste rapporteringen når förskolorna inte upp till årsmålet 38 %. Andelen förskollärare är för närvarande 37 %. En gemensam rekryteringsdag ägde rum under hösten för att locka flera förskollärare till stadsdelen. Ett informationsmaterial om Enske-Årsta-Vantörs förskolor kommer att tas fram under våren 2013 i syfte att sprida allt gott och arbete som görs och positiva anledningar till att arbeta i stadsdelens förskolor. Förskolorna fortsätter också att ta emot studenter i den verksamhetsförlagda förskollärarytbildningen som ett led i rekryteringsarbetet.				
 Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	75 %	78 %	79%	2012
Kommentar: Det sammanställda resultatet av förskoleundersökningen visar att 75 % av föräldrarna instämmer i påståendet att miljön är trygg och säker i förskolan. 18 % svarade "varken eller" och 5 % "inte alls". En mängd förbättringsåtgärder har genomförts de senaste åren men de har inte givit utslag i enkäten. Förvaltningen fortsätter att satsa på säkerheten av såväl inne- som utemiljön.				
 Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	75 %	76 %	78%	2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Förskolorna når totalt sett inte fullt ut upp till årsmålet för indikatorn. Index för frågeområdet utveckling och lärande blev 75 vilket är detsamma som det sammanräknade resultatet för stadens samtliga kommunala förskolor.

 Antal barn per avdelning	14,9 barn/avd.	15,8	16	2012
 Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Verksamhetsberättelse 2012
 Antal förskolebarn per anställd(årsarbetare)	4,64 st	4,9 st	4,8	2012
 Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,51	3,3	3,5	2012

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att föräldrars val i större utsträckning kan tillgodoses samt verka för att många alternativ finns att välja mellan	2012-01-01	2012-12-31	
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnderna ska ta fram rutiner för inkomstkontroll	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla samverkan med fristående förskolor och både kommunala och fristående skolor	2011-01-01	2012-12-31	
✓ Stadsdelsnämndernas ska säkerställa att förskolans nya läroplan är implementerad i alla förskolor	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången mellan förskola och skola	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en granskning av placerade barns skolsituation	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

1. Barn och ungdomar har grundläggande demokratiska värderingar och sociala förmågor samt bemöts utifrån jämställdhet, respekt och likabehandling

● Uppfylls helt

Förväntat resultat: Barnen och ungdomarna utvecklar förståelse för vårt samhälles demokratiska värderingar.

På förskolorna har man fortsatt att arbeta för att barnen ska respektera varandras olikheter, att de ska visa empati och hänsyn och ta ansvar utifrån sin mognad. En målsättning är att de i lek och aktiviteter hjälper varandra, ser vad kamraterna är bra på och använder varandras idéer. Förskolornas likabehandlingsplaner/planer mot kränkande behandling har reviderats och

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

utvecklats. Värdegrundsfrågorna och pedagogernas viktiga roll som förebilder har kontinuerligt hållits vid liv på arbetsplatsträffar, i planeringsarbetet och i uppföljningsarbetet.

Förväntat resultat för förskolan: Barnen visar empati och ser olikheter som en tillgång. Barnen deltar i lek utifrån sin egen förmåga.

Resultat: De förväntade resultaten kännetecknar 50 % - 74 % av barnen.

Inom fritiden har man i det dagliga arbetet strävat efter att alla ska bemöta varandra med respekt. Barnen och ungdomarna ska inte bli utsatta eller illa behandlade. De har uppmuntrats till att vara delaktiga och lämna idéer och förslag för utformandet av verksamheten. Personalens roll som förebilder har hållits aktuell och diskuterats i olika mötesformer. Fritiden har i sin uppföljning genomfört en enkät i intervjuform i vilken 110 ungdomar fördelade på samtliga sex fritidsgårdar deltog.

Förväntat resultat för fritiden: Barnen och ungdomarna ska inte bli utsatta eller diskriminerade i fritidsverksamheten.

Resultat: Har du känt dig illa behandlad av personalen på gården under terminen?

Nej 94,5 % (79,5 % år 2011)

Har du känt dig illa behandlad av andra besökare på gården under terminen?

Nej 84,5 % (82,4 % år 2011)

En förbättring har skett av resultatet sedan förra året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Barn med funktionsnedsättningar ska företrädesvis inkluderas i de ordinarie förskolegrupperna	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Barn och ungdomar med funktionsnedsättning ska huvudsakligen och i så stor utsträckning som möjligt, inkluderas i fritidens ordinarie verksamhet	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Förskolans personal ska ges fortbildning kring barn med funktionsnedsättning, inkluderande arbetssätt och i förekommande fall hjälpmedel	2012-01-01	2012-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolornas likabehandlingsplaner/planer mot kränkande behandling ska utvärderas och uppdateras i samband med kvalitetsredovisningen	2012-01-01	2012-12-31	
 Personalen som arbetar inom fritiden ska ges ökade kunskaper om funktionsnedsättningar hos barn och ungdomar	2012-01-01	2012-12-31	
 Vid planeringen av fritidens verksamheter ska hänsyn tas till att aktiviteterna ska vara tillgängliga för funktionsnedsatta barn och ungdomar	2012-01-01	2012-12-31	
 Vid övergången från förskola till skola ska särskild samverkan ske med berörda parter så att funktionsnedsatta barn får en bra övergång	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

2. Barnen utvecklar sina förmågor och utmanas i sin utveckling och sitt lärande

 Uppfylls helt

Matematik, språk, naturvetenskap, estetisk verksamhet och teknik är i förskolan kopplade till varandra och bildar i verksamheten en helhet för barnen som pedagogerna tagit tillvara i vardagliga händelser och i teman/projekt. Uppföljning har skett löpande under året utifrån TUFF, utvärderingar har gjorts vid ett par tillfällen och en sammanställning har gjorts i anslutning till verksamhetsberättelsen.

Språk och kommunikation

Förväntat resultat: Barnen använder olika genrer (berättar, beskriver och diskuterar). Barnen de använder olika sätt att kommunicera. Barnen visar intresse för bilder texter och medier.

Resultat: De förväntade resultaten kännetecknar 74 % - 94 % av barnen.

Matematik

Förväntat resultat: Barnen visar intresse för och använder matematiska begrepp (som ex. beskriver rum, form, läge, riktning, antal och ordning).

Verksamhetsberättelse Nämnd

Barnen har förmåga att följa enkla matematiska resonemang. Barnen använder matematik i vardagen (exempelvis för att duka eller dela upp).

Resultat: De förväntade resultaten kännetecknar 50 % - 74 % av barnen.

Naturvetenskap och teknik

Förväntat resultat: Barnen visar förståelse för teknik i vardagen. Barnen visar intresse för naturens olika kretslopp. Barnen har kunskaper om växter och djur. Barnen visar förståelse för kemiska processer och fysikaliska fenomen. Barnen har förmåga att bygga och konstruera med olika tekniker och material.

Resultat: De förväntade resultaten kännetecknar 50 % - 74 % av barnen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inom varje förskoleområde ska en årlig kartläggning göras av vilka modersmål som talas av barn och personal.	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

3. Barnen och ungdomarna är delaktiga och har inflytande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat: Barnen och ungdomarna är delaktiga och har ett reellt inflytande på verksamhetens innehåll.

I förskolan och inom fritidens verksamheter har barnen och ungdomarna uppmuntrats att uttrycka sina tankar och åsikter och utifrån mognad och ålder har de fått delta i olika former av samarbete och beslutsfattande. Deras intressen har tagits tillvara och legat till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten. I resultatet från föräldraenkäten "Förskoleundersökningen" har index för frågeområdet Barns inflytande ökat från 78 år 2011 till 84 år 2012 vilket visar att förskolornas arbetssätt förbättrats väsentligt.

Förväntat resultat för förskolan: Barnen gör egna aktiva val. Barnen ger uttryck för åsikter tankar, erfarenheter och hypoteser. Barnen förhandlar och argumenterar för sin åsikt.

Resultat: Kännetecknar 50 % - 74 % av barnen.

Förväntat resultat för fritiden: Barnen och ungdomarna är delaktiga och har inflytande.

Resultat: 93,6 % av ungdomarna uppgav i enkätundersökningen att de är delaktiga och har inflytande på fritidsgården. Föregående år har inte frågan ställts varför ingen jämförelse kan göras.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

NÄMNDMÅL:**4. Vårdnadshavarna och förskolan samverkar för barnens bästa**

 Uppfylls helt

Förväntat resultat: Vårdnadshavarna känner delaktighet och har förtroende för förskolans verksamhet.

Samverkan med hemmet har utgjort ett utvecklingsområde för förbättring. Arbetet visar på ett gott resultat i "Förskoleundersökningen". Totalt sett har index för det frågeområdet ökat från 74 år 2011 till 76 år 2012. Särskilt väl har man lyckats informera föräldrarna om förskolans mål och arbetssätt. Föräldrarna känner sig också mer välkomna att ställa frågor och komma med synpunkter på verksamheten. Utifrån utbildningssatsningen PIM (praktisk IT- och mediekompetens) förväntas en ökad användning av digitala informationsvägar de kommande åren.

NÄMNDMÅL:**5. Barnen är förberedda inför övergången från förskola till skola**

 Uppfylls helt

Förväntat resultat: Förskolan har former för att avrunda förskoletiden och förbereda inför förskoleklass, utifrån varje barns förutsättningar och behov.

Förskolorna har följt rutinerna i stadsdelens samverkansavtal kring övergången från förskolan till skolan. I linje med den uppföljning som görs enligt utvärderingsmaterialet TUFF har förskolorna genomfört intervjuer med både barn och föräldrar om deras tankar inför skolstarten. Barnen upplevdes vara väl förberedda inför att börja i förskoleklass och föräldrarna var nöjda. Brukarundersökningens (Förskoleundersökningens) resultat stämmer dock inte med pedagogernas bedömning. Endast 63 % av föräldrarna uppger där att de är nöjda med hur förskolan förbereder övergången till förskoleklass. Diskussioner har förts med förskolecheferna och deras analys är att informationen till föräldrarna om hur man förbereder barnen inför skolstarten måste förbättras och förtydligas.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg**

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att man har bidragit till uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål då arbetet utifrån beslutade mål, indikatorer och aktiviteter i huvudsak har pågått enligt planering i alla verksamheter, även

om årsmålet för vissa enskilda indikatorer inte nås fullt ut. Inom samtliga verksamhetsområden arbetar man med att utveckla kvaliteten i omsorgen, bland annat genom det stora utvecklingsarbetet med resultatbaserad styrning som genomförs i alla verksamheter.

Viktiga underlag i förbättrings- och utvecklingsarbetet är brukarundersökningar, enkäter, inspektioner, granskningar etc. liksom dokumentationen som sker utifrån förvaltningens rutin för synpunkts- och klagomålshantering. Beställarenheterna har under året utvecklat verksamhets- och avtalsuppföljningarna och dessa är viktiga underlag för att säkerställa kvaliteten i servicen och rättssäkerheten för brukarna inom omsorgsverksamheterna.

Arbetet enligt nämndens strategi för tillgänglighet har fortgått liksom arbetet med att förankra verksamheternas värdegrund.

Fältassistenter har arbetat uppsökande och förebyggande för att ge stöd till barn och ungdomar i stadsdelen. Samverkan har skett med föräldrar, myndigheter och organisationer. Förebyggande arbete bedrivs i på flera sätt inom socialtjänsten, exempelvis genom olika former av föräldrastöd, ungdomsmottagning och i samverkan med skolan. Ett förebyggande arbete kring cannabis har genomförts i stadsdelen. Ett arbete med att utveckla vårdkedjorna hos barn och unga pågår, så att arbetet på hemmaplan efter en jourhemsplacering ska ge så bra resultat som möjligt. Öppenvård övervägs alltid som första insats i ett nytt ärende. Förebyggande arbete bedrivs i form av grupper för stöd, rådgivning och motivationsarbete för vuxna med missbruksproblematik och/eller psykisk ohälsa samt genom hjälp till individer att klara eget boende.

Arbetet med att säkerställa att beviljade insatser för den enskilde är säkerställda vad gäller handläggning, kvalitet, delaktighet och genomförande har pågått och utvecklats under året. Det har bland annat skett genom fortsatt fokus på strukturerade utredningsmetoder och förbättrade rutiner. Utredning för barn och ungdom har exempelvis blivit BBIC-certifierad av Socialstyrelsen, vilket innebär att man arbetar efter ett koncept för att stärka barnperspektivet och delaktigheten för barn unga och deras familjer.

Arbetet med att säkerställa och utveckla dokumentationen enligt SoL och HSL har fortgått inom samtliga verksamhetsområden med gott resultat liksom kvalitetsutvecklingen av äldreomsorgens verksamheter. Projekt inom äldreomsorgen drivs med fokus på utveckling av teammodellen, det vardagsrehabiliterande förhållningssättet, mat och måltider, bemötande av personer med demenssjukdom samt stimulerande vardag.

Arbetet med att nå nämndens mål för hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering har fortgått, bland annat genom fokus på enheternas arbete med riskbedömningar. Insatser som bidrar till att de enskilda kan leva ett så

självständigt liv som möjligt har erbjudits i form av stöd till boende och sysselsättning i olika former.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ASI (Addiction Severity Index) utredningar	66,67 %	100 %	tas fram av nämnden	2012

Kommentar:

Det är först i år som ASI fått full genomslagskraft – det görs i alla nya ärenden. I gamla ärenden finns ofta en annan typ av utredningsinstrument, IU (Integrerad utvärdering).

 Andel av inkommande anmälningar inom BoU där det inleds en utredning (IoF)	39,1 %	35 %	fastställs 2012	2012
--	--------	------	-----------------	------

Kommentar:

Till och med 2012-12-12 har Mottagningssektionen tagit kontakt med vårdnadshavare och ungdomar i 80 ärenden, där ungdomen har varit under 15 år och där ungdomen har blivit anmäld för brott. I 18 av dessa ärenden har vi inte haft kontakt inom 48 timmar.

En orsak till avvikelser är att anmälningar kommit in på torsdag eller fredag och har registrerats och handlagts nästkommande måndag eller tisdag. Ytterligare en orsak är att det varit svårt att nå vårdnadshavare inom tidsperioden.

 Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård	62,6 %	70 %	tas fram av nämnden	VB 2012
--	--------	------	---------------------	---------

Kommentar:

Förvaltningen har under året inte nått målet på 70 %. Förvaltningen har utvecklat arbetet med att öka andelen barn och ungdomar i biståndsbedömd öppenvård, bland annat genom att ha parallella insatser vid placeringar och genom att tidigt sätta in öppenvårdsinsatser. Det är framför allt när det gäller ungdomarna som målet inte har uppnåtts. Den komplexitet som funnits i en del av ungdomsärendena har gjort att dygnetruntvård varit nödvändig.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	83,72 %	82 %	öka	VB 2012
 Andel enskilda som minskat sitt behov av stöd inom socialpsykiatri			tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Resultatet finns ej med i socialförvaltningens redovisning.				
 Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri, loF	90,88 %	100 %	tas fram av nämnden	VB 2012
Kommentar: Resultatet 90,88 % är en förbättring jämfört med 2011, 86,71 %.				
 Andel klienter inom socialpsykiatri som erhållit två uppföljning enligt DUR under året	80,2 %		tas fram av nämnden	2012
 Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatri, som i snitt uppnås (loF)	92 %	92 %	fastställs	2012
 Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom loF, socialpsykiatri	0,56 %	0,5 %	tas fram av nämnden	VB 2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom vuxen missbruk, loF	0,21 %	0,2 %	tas fram av nämnden	VB 2012
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats (loF)	85 %	82 %	82	2012
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (loF)	75,34 %		öka	2012
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (loF)		76 %	76 %	2012
Kommentar: Resultat finns ej med i socialförvaltningens redovisning.				
 Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	77,5 %	100 %	tas fram av nämnden	2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Förvaltningen har under året inte nått målet på 70 %. Förvaltningen har utvecklat metoder för att öka andelen barn och ungdomar i biståndsbedömd öppenvård, bl a genom att ha parallella insatser vid institutionsvård och genom att tidigt sätta in öppenvårdsinsatser. Det är främst när det gäller ungdomarna som målet inte har uppnåtts. Den komplexitet som funnits i en del av ungdomsärendena har gjort att dygnetruntvård varit nödvändig.

 Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	46,63 %	50 %	tas fram av nämnden	VB 2012
--	---------	------	---------------------	---------

Kommentar:

Förvaltningen har flera öppenvårdsinsatser som inte är biståndsbedömda, framförallt Gullmarsplans beroendemottagning och träfflokalen Valvet. Dessa finns inte med i resultatet.

 Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	77,44 %	70 %	öka	VB 2012
---	---------	------	-----	---------

 Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (IoF)	19 st		fastställs 2012	VB 2012
---	-------	--	-----------------	---------

Kommentar:

Antalet familjer har avgränsats genom att räkna de hushåll med barn som fått ekonomiskt bistånd för hotell- och vandrarhemskostnader, samt antal hushåll med barn som fått jourhemsboende. Totalt har 40 unika familjer fått detta någon gång under perioden januari-november 2012.

 Antal nytillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)	30	26	fastställs 2012	2012
---	----	----	-----------------	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i stadsdelsnämnden (IoF)	49 %		fastställs 2012	2012
 Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	80 %	tas fram av nämnden	2012
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	70 %	89 %	89 %	2012
Kommentrar: Resultatet 70 % är en försämring jämfört med 2011, 72 %. Resultatet kommer att analyseras och åtgärder vidtas för att åstadkomma bättre resultat.				
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	61 %	72 %	72 %	2012
Kommentrar: Resultatet 61 % är en förbättring jämfört med 2011, 57 %. Resultatet kommer att analyseras och möjliga åtgärder vidtas.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	73 %	tas fram av nämnden	2012
 Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 %	0 %	tas fram av nämnden	2012
 Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	0 st	100 st	2012
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	91 %	91 %	2012

Kommentar:

Värdet för 2011 var 77 %. Motsvarande resultat för 2012 är 85 % vilket är en förbättring. Resultatet kommer att analyseras inom respektive enhet och möjliga åtgärder vidtas.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	62 %	85 %	tas fram av nämnden	2012

Kommentar:

Resultatet 62 % kommer att analyseras vidare. Mätvärdet kan ej jämföras med 2011 då indikatorn ej fanns med. Enligt den egna undersökning som genomförts 2012 är 79,2 % av de tillfrågade brukarna nöjda med bemötandet från biståndshandläggarna.

 Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	91 %	91 %	2012
--	------	------	------	------

Kommentar:

Resultatet 90 % är en förbättring jämfört med 2011, 80 %. Enheterna kommer att analysera resultatet och vidta möjliga åtgärder.

 Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	86 %	91 %	91 %	2012
--	------	------	------	------

Kommentar:

Resultatet 86 % är en förbättring jämfört med 2011, 66 %. Enheterna kommer att analysera resultatet och vidta möjliga åtgärder.

 Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	88 %	88 %	2012
--	------	------	------	------

Kommentar:

Resultatet 80 % är en förbättring jämfört med 2011, 73 %. Enheterna kommer att analysera resultatet och vidta möjliga åtgärder.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	91 %	90 %	tas fram av nämnden	2012
 Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	94 %	84 %	84 %	2012
 Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	87 %	84 %	84 %	2012
 Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	87 %	84 %	84 %	2012
 Maten smakar bra - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	78 %	75 %	75 %	2012
 Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	82 %	75 %	75 %	2012
 Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	77 %	75 %	75 %	2012
 Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	76 %	74 %	74 %	2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	88 %	84 %	84 %	2012
 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	92 %	89 %	89 %	2012
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
 Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31		
 Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonal med svenska som andraspråk	2011-01-01	2012-12-31		
 Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2011-01-01	2012-12-31		
 Äldre ska ges möjlighet att påverka vad de vill äta och de ska ha möjlighet att välja mellan olika maträtter	2012-01-01	2012-12-31		

NÄMNDMÅL:

1. Tillgängligheten till nämndens verksamheter är god

 Uppfylls helt

Förväntat resultat: Medborgarna upplever att förvaltningen har en god tillgänglighet. Samtliga verksamheter beaktar programmet för delaktighet i sin verksamhetsutövning i syfte att möjliggöra för alla att delta på lika villkor i samhällets gemenskap.

Arbetet enligt nämndens strategi för tillgänglighet har fortgått, vilket bland annat rör hög ambition vad gäller tillgänglighet i lokaler och via telefon, tydlig och lättläst information samt öppenhet för synpunkter och klagomål.

Programmet för delaktighet har förankrats i verksamheten och planerade aktiviteter kopplade till programmet har genomförts. Rådet för

Verksamhetsberättelse Nämnd

funktionshinderfrågor har medverkat vid formulering av de aktiviteter som fastställts för 2012. Redovisning av resultatet för arbetet med dessa aktiviteter kommer att ske vid rådets första möte 2013. Programmet för delaktighet har förankrats hos alla enhetschefer.

Förskola och fritid

Information om förskolorna finns på "jämför service" och även på egna hemsidor inom verksamheterna förskola och fritid. Informationsbroschyr om flerspråkighet finns att tillgå, översatt till ett flertal olika språk. I kontakten med föräldrar används alltid tolk vid behov. En av de öppna förskolorna har flyttats för att bli mera tillgänglig för besökarna. Förskolebyggnader, parklekar och fritidsgårdar har över lag god tillgänglighet och man strävar efter att i så stor utsträckning som möjligt inkludera barn och ungdomar med funktionsnedsättning. På Örby fritidsgård finns en LSS-verksamhet för pojkar med autism/ADHD och 1 gång/månad har man där anordnat en särskild festkväll för ungdomar med funktionsnedsättning.

Samtliga fältassistenter har tillgång till mobiltelefon och gruppen har ett särskilt telefonnummer där man kan nå dem som är i tjänst. Fältgruppen finns på sociala mötesplatser på Internet med information om verksamheten och de sprider också information via sin verksamhetsfolder. Under uppsökande arbetspass har medarbetarna arbetskläder som tydligt visar att de är fältassistenter.

Under 2012 har ett projekt genomförts avseende omsorg på obekväm arbetstid för föräldrar med timanställning. Syftet var att göra det möjligt för dessa föräldrar att kunna tacka ja till arbete på kvällar, nätter och helger samt att öka den egna försörjningsförmågan och därigenom minska eller avsluta behovet av försörjningsstöd. Färre ansökningar än vad som förväntades kom in till stadsdelsförvaltningen. Ingen av de föräldrar som ansökte om insatsen hade försörjningsstöd. Projektet kommer att avslutas sista december 2012. Medel har avsatts för 2013 för att dels möta det behov som finns av omsorg på obekväm arbetstid och dels medverka till att föräldrar ges möjlighet till att klara den egna försörjningsförmågan.

Finska som nationellt minoritetsspråk: Förvaltningen har undersökt behovet av en finsk förskoleavdelning via en enkätundersökning till de 19 finska familjer från förskolekön som sökt finsk förskola. Närhetsprincipen visade sig vara viktigast för flertalet av de 12 familjer som svarade varför någon förskoleavdelning inte har startats under året. Förvaltningen kommer att följa utvecklingen och behoven. På hemsidan finns redovisat vilka förskolor som har finstalande personal. Vissa enheter har samlat barnen i en finsk grupp någon gång per vecka. Stadsdelen erbjuder en finsk eftermiddag varannan vecka på en öppen förskola där man sjunger finska barnsånger och får möta andra barn och vuxna som talar finska.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Individ- och familjeomsorg

Under september 2012 genomfördes en enkätstudie vid samtliga fyra enheter inom avdelningen för individ- och familjeomsorg. Resultaten visar bland annat att 83 % tycker att det är lätt att hitta till lokalerna, 77 % instämmer i att det är lätt att komma i kontakt med verksamheterna och 73 % att det är lätt att nå en specifik person.

Beställare inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri

Inom beställaravdelningen har förvaltningens telefonpolicy följts och den enskilde har blivit uppringd direkt samma dag eller senast dagen efter att behov av kontakt påkallats. Arbete med att förbättra tillgängligheten har skett bland annat genom att äldreomsorgens beställarenhet utökar sin telefontid.

Enligt avdelningens enkätundersökning som genomförts gällande biståndshandläggarna påvisas att 60,9 % av de tillfrågade brukarna inom omsorgen om funktionsnedsatta tycker att det är lätt att få kontakt med på sin biståndshandläggare, 87,5 % av brukarna inom socialpsykiatri tycker att det är lätt och motsvarande värde för brukarna inom äldreomsorgen är 55,6 %. Utifrån undersökningens resultat ska enheterna arbeta vidare med de aktuella förbättringsområdena.

Egen regi inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri

Samtliga verksamheter har under året arbetat med att tillse en god tillgänglighet per telefon och e-post samt varit lyhörda för synpunkter och klagomål. Tillgänglighet och ett gott bemötande har diskuterats på APT och konferenser. Enheterna har sett till att informationen på Jämför service är ändamålsenlig och korrekt.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Berörda tjänstemän inom förvaltningen utbildas i att skriva lättläst svenska	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Förvaltningen ska i samarbete med rådet för funktionshindersfrågor utforma en checklista för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder inom nämndens verksamheter	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar:

Checklista för enkelt avhjälpna hinder finns redan utarbetad av Boverket. Arbetet med kartläggning och åtgärder fortgår 2013.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska utforma populärversionen av verksamhetsplanen i lättläst	2012-01-01	2012-12-31	Avvikelse
Kommentar: En populärversion av verksamhetsplanen har inte gjorts under 2013, därmed ej heller en version i lättläst. Berörda tjänstemän har utbildats i att skriva lättläst och ambitionen är att under 2013 kunna ta fram en lättläst version av verksamhetsplanens populärversion.			
✓ Förvaltningens informatör utses som ansvarig för tillgänglig information och kommunikation	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Programmet om delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska förankras inom förvaltningens verksamheter.	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

2. Insatser för den enskilde är säkrade utifrån handläggning, kvalitet, delaktighet och genomförande

● Uppfylls helt

Förväntat resultat:

Den enskilde har inflytande och är delaktig i utredning, utformning och genomförande av beviljad insats.

Omfattningen av genomförandeplaner och beställningar där det framgår målen med insatsen och hur insatsen ska utformas ökar. Det framgår också att den enskilde varit aktiv i utformandet av genomförandeplaner och beställningar.

Antalet utredningar som görs med stöd av ASI, DUR och BBIC ökar.

Goda resultat kring relaterade frågor i stadens brukarundersökning

Individ- och familjeomsorg

Arbetet med resultatbaserad styrning (RBS) har pågått under året med sikte på arbetet med verksamhetsplan 2013. De olika enheterna har kommit olika långt i det arbetet.

Utredningsenheten för barn och ungdom blev i maj 2012 BBIC-certifierad vilket innebär ett åtagande om att arbeta enligt BBIC-konceptet. För att arbeta med BBIC behövs kunskap och en särskild licens som kommuner får genom att ingå avtal med Socialstyrelsen. Syftet med BBIC är att stärka barnperspektivet och delaktigheten för barn, unga och deras familjer.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Enheten har under 2012 haft en person anställd som BBIC-samordnare. Samordnarens roll har bl.a. varit att utbilda i BBIC-metodiken och stödja handläggarna i det löpande arbete. Under hösten har enheten skapat en "metodgrupp" bestående av handläggare, utredare och metodstödare på enheten. Inriktningen har varit att arbeta fram rutiner för bl.a. öppenvårdens dokumentation av sitt arbete och utveckla arbetet med genomförandeplaner.

Genom att följa upp delmål och mål i genomförandeplanerna har verksamheten fått en god bild om insatsen för den enskilde har lett till den förändring som var målsättningen med insatsen.

ASI-utredningar har under året gjorts i alla nya ärenden på enheten för utredning och öppenvård vuxna. Mallar och rutiner har tagits fram för att skapa en mer likställig handläggning. Enheten för arbete och försörjning har under 2012 medverkat i utformningen av Socialstyrelsens bedömningsinstrument FIA. Avsikten med detta instrument är att bedömningen av försörjningsstöd ska bli mer likriktat över staden.

Verksamheten för barn och ungdom har under året haft speciellt fokus på arbetet med de placerade barnen, framförallt på de barn som är placerade i familjehem.

I tertialrapport 1 beslutade stadsdelsnämnden att en översyn av organisation och arbetssätt inom avdelningen för individ- och familjeomsorg skulle göras under 2012. Fokus inom barn och ungdom var huvudsakligen på en effektiv och rättssäker ärendeprocess i hela verksamheten. Fokus inom vuxenvården omfattade flera delar, bland annat Gullmarsplans beroendemottagning, träfflokalen Valvet, olika former för organisation, bemanning och samlokalisering samt ett nytt ersättningssystem för behandlingsassistenter. Som ett resultat av översynen har individ- och familjeomsorgen delats upp i två avdelningar, en för barn och ungdom och en för vuxna (inkl försörjningsstöd), och ytterligare åtgärder har även vidtagits inom barn- och ungdom beträffande organisation och ledningsstruktur. Stadsdelsnämnden fattade beslut i ärendet i december 2012.

Beställare inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri

Under året har beställaravdelningen bland annat arbetat med att utveckla myndighetsutövning och verksamhetsuppföljning, i syfte att enheterna ska arbeta så enhetligt som möjligt samt få insyn i varandras olika arbetsområden och arbetssätt.

Kompetensutveckling genomförs kontinuerligt, exempelvis har utbildning i motiverande samtal och basutbildning i neuropsykiatri fortgått, liksom deltagande i stadsdelens chefsutbildning och stadens traineeprogram. Ett utvecklingsarbete tillsammans med landstinget för digitalisering av färdtjänstansökningar har pågått under året. Metoddagar med fokus på rättssäker handläggning och dokumentation har hållits fortlöpande.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Inom beställarenheten för funktionsnedsatta har arbetet fortsatt med utveckling av anhörigstöd och samverkan med stadsdelens anhörigkonsulent har etablerats. En utbildningsdag har genomförts med medarbetare från individ- och familjomsorgen samt omsorgen om funktionsnedsatta för att utveckla samverkan och kunskapen om LSS. Samverkansmöten med individ- och familjeomsorgen, både med barn och ungdom och med vuxen/missbruk, har hållits en gång per månad.

Beställarens arbete har fokuserats på att säkerställa dokumentationen vid handläggningsprocessen och att förbättra brukarnas möjlighet till delaktighet vid utredningen. Den enkätundersökning som genomförts inom avdelningen visar att 97,7 % av de äldre upplever att de kommit till tals och varit delaktiga under utredningen. Motsvarande värde för omsorgen om funktionsnedsatta är 65,2 % och socialpsykiatri 100 %.

Inom äldreomsorgen har en arbetsgrupp tydliggjort vad som ska ingå i en tydlig beställning av bistånd till utföraren för att underlätta upprättandet av en genomförandeplan. Under 2013 fortsätter utvecklingsarbetet med att tydliggöra hur en genomförandeplan ska utformas för att svara upp mot beställning.

Handläggningssystemet DUR tillämpas sedan tidigare inom socialpsykiatri och har successivt införts även för handläggarna inom omsorgen för funktionsnedsatta. Arbetet med att använda DUR fullt ut fortgår. Andelen genomförda utredningar i DUR inom omsorgen om funktionsnedsatta uppgår till 80 % enligt stadsdelens egen beräkning och 78 % av brukarna inom socialpsykiatri har erhållit två uppföljningar eller fler enligt DUR under 2012.

Inom de båda beställarenheterna har arbetet med resultatbaserad styrning fortgått. Inom omsorgen om funktionsnedsatta och socialpsykiatri har dessutom en översyn skett av budget- och planeringsprocessen inom både funktionshinder och socialpsykiatri. Förbättringsområden har identifierats och handlingsplaner utifrån detta har utarbetats. De förbättringar som kommer att ske för handläggarna är bland annat tätare individuppföljningar och budgetuppföljning fyra gånger under året för socialpsykiatri handläggare tillsammans med controller. För funktionsnedsättningsgruppens handläggare kommer budgetuppföljning med controller att ske varje månad.

Hanteringen av trygghetslarm överfördes till äldreförvaltningen fr.o.m. 2012-01-01 och köhanteringen fr.o.m. 2012-12-17.

Två biståndshandläggare har deltagit i en arbetsgrupp i samverkan mellan landsting och kommun, gällande individuella vårdplaneringar i hemmet för dementa personer.

Projektet "Nyprövningar i fas" har startats inom äldreomsorgens beställarenhet. Projektet sträcker sig fram till 2013-04-30 och en arbetsgrupp ska ta fram förslag till arbetsmetod för nyprövningar. Enheten

Verksamhetsberättelse Nämnd

visar redan ett gott resultat genom att 85 % av alla ärenden har nyprövats under detta år.

Ett stort engagemang finns inom beställaravdelningens enheter att ta emot praktikanter och flera av dessa har efter sin praktik arbetat som vikarier inom enheterna.

Egen regi inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri

Arbetet med att säkerställa och utveckla dokumentationen enligt SoL och HSL har fortgått inom samtliga verksamhetsområden med ett förbättrat resultat. Assistansenhetens arbete med att säkerställa dokumentationskraven genom att assistenterna skickar in dokumentation på särskild blankett i samband med tidsrapporten fortgår. Motsvarande arbetssätt finns för utförandet av insatsen avlösarservice och ledsagarservice. Inom gruppbostäderna LSS har nätverksträffarna för dokumentationsombuden fortgått.

Enheterna arbetar efter framtagna handlingsplaner för att uppnå ett förbättrat resultat i årets brukarenkät. Enskededalens hemtjänst har arrangerat öppet hus samt tagit fram en uppföljningsblankett för att på individnivå regelbundet följa upp vad brukarna anser om enhetens arbete. Anhörigstödet har haft återkopplingsträffar för att gå igenom förra årets resultat och Gullmarsplans hemtjänst har haft fokusgrupper för brukare. Syftet är att i dialog kunna konkretisera och analysera synpunkter och resultat av brukarundersökningar. Detta för att kunna utveckla verksamheten ytterligare samt fånga upp behov och förväntningar på verksamheten. Arbetet enligt metoden LEAN pågår som en del i kvalitetsutvecklingen. Arbetet med resultatbaserad styrning, påbörjades under hösten och inom alla programområden. Syftet är att utveckla ett mer resultatinriktat förhållningssätt i verksamheten.

Kvalitetsutveckling av äldreomsorgens verksamheter har fortgått inom ramen för projekten med utveckling av teammodellen, det vardagsrehabiliterande förhållningssättet, mat och måltider, bemötande av personer med demenssjukdom samt stimulerande vardag. Projekten "Demensvårdsutveckling" och "Implementering av nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom" har utifrån Socialstyrelsens riktlinjer arbetat för att utveckla och fördjupa kunskaper om demens bland omvårdnadspersonal. All omvårdnadspersonal har nu grundutbildning i demens. Kompetensutveckling inom ämnet depression hos äldre har också genomförts. Vidare har projektet arbetat för utvecklandet av former för samarbete mellan beställarenhet, geriatrik, primärvård, hemtjänst samt arbetar med informationsflödet inom den egna verksamheten och informationsöverföring mellan olika huvudmän.

Projektet "Implementering av nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom" beviljades 1,35 mnkr av Socialstyrelsen. Hemtjänsten

Verksamhetsberättelse Nämnd

inom Egen regi har beviljats totalt 2,1 mnkr i startbidrag hos äldreförvaltningen för vidareutveckla kompetens och prova nya metoder inom demensteam. Rågsveds servicehus beviljades 350 tkr för att starta demensteam. Rågsveds servicehus samt Stureby och Årsta hemtjänst har tagit emot spanska praktikanter som en del i ett samverkansprojekt mellan Äldreförvaltningen och Granada, Spanien.

Övrig kompetensutveckling av medarbetare och chefer inom avdelningen har genomförts och fortgår utifrån de olika enheternas behov, exempelvis chefsutvecklingsprogram inom äldreomsorgsområdet, Socialrätt för arbetsledare, Socialstyrelsens värdegrundsbildning och basutbildning om psykisk sjukdom och funktionshinder samt olika språkutbildningssatsningar. Arbete med kartläggning av kompetensbehov och kompetensutveckling inom ramen för Cape-projektet fortgår. Inom socialpsykiatrienheten fortgår bl.a. utbildning i motiverande samtal.

Arbete med att testa ny teknik inom Stureby vård- och omsorgsboende har påbörjats med så kallade "streamade" föreläsningar via nätet och/eller utbildningsfilmer (enligt enkel modell) där kompetenta medarbetare är instruktörer/föreläsare i utbildningsmaterialet. Arbetssättet är resurseffektivt och materialet är tillgängligt dygnet runt.

Inom gruppboendena LSS fortgår arbetet med att samordna ett gemensamt förhållnings- och arbetsätt på enheten. Inom utförarenheten för socialpsykiatrienheten fortgår projektet Single System Design för boendestöd och stödboende samt arbetet med att utveckla metoder för att stötta de individer som vill gå vidare i praktik, studier eller arbete enligt metoden Supported Employment. Anhörigstödet fortsätter med bland annat temaföreläsningar och anhängarcaféer. Medarbetare har utbildats i hur enheterna ska samverka med och bemöta anhöriga. I april startade öppna caféer för anhöriga till boende på Stureby vård- och omsorgsboende.

Samtliga enheter har fortsatt arbetet med vidareutveckling av dokumentationen enligt HSL och SoL. Inom hemtjänsten har ParaGå, dvs. dokumentation via handdatorer, startat. Inom Rågsveds servicehus har Schemas införts för att erbjuda brukarna bättre kontinuitet i beviljade insatser.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Beställarenheten inom omsorgen för funktionsnedsatta ska genomföra aktgranskning	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Boendeenheterna inom omsorgen för funktionsnedsatta ska genomföra brukarrevisioner med fokus på delaktighet och bemötande	2012-01-01	2012-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Arbetet med brukarrevisioner har påbörjats och kommer redovisas under våren 2013.

✓ Enheterna ska ha en aktiv dialog om bemötande.	2012-01-01	2012-12-31
--	------------	------------

✓ Enheterna ska säkerställa att genomförandeplanerna är uppdaterade och hålls aktuella	2012-01-01	2012-12-31
--	------------	------------

NÄMNDMÅL:

3. Förebyggande insatser erbjuds den enskilde. Barn, unga och vuxna i riskzon upptäcks tidigt och får stöd, huvudsakligen i öppna former.

● Uppfylls helt

Individ- och familjeomsorg

Förväntat resultat: Andelen öppenvård i förhållande till institutionsvård ska öka.

Förvaltningen har arbetat förebyggande genom att samverka med olika myndigheter och instanser som t.ex. MVC/BVC, fritid, skola, polis och vuxenpsykiatri men också samverkat kring enskilda barn och ungdomar och deras föräldrar. Efter samtycke från den enskilde föräldern har familjesituationen tagits upp i samverksansgrupper för att de berörda verksamheterna ska kunna ge behövlig och funktionell hjälp på ett så enkelt sätt som möjligt.

Förvaltningens öppenvårdsinsatser för barn och unga syftar till att stärka föräldraförmågan så att barn och unga ska få sina behov tillgodosedda. Målsättning är att alla barn ska kunna bo hemma med sina föräldrar och anhöriga. När barnen inte längre kan bo tillsammans med sina föräldrar på grund av föräldrarnas omsorgssvikt eller andra omständigheter ska barnens behov tillgodoses via den vård de får i familjehem eller på HVB- hem. Under placeringarna har parallella insatser satts in där det varit möjligt, som ett led i att stärka föräldrarnas förmåga och möjlighet så att barnet kan flytta hem alternativt att barn och föräldrar har ett bra umgänge och en bra kontakt.

Förvaltningen har haft insatser i cirka 60 tränings- och försökslägenheter för ungdomar som inte kan bo hemma i sin ursprungsfamilj eller för barnfamiljer som saknar bostad och är i behov av stöd i föräldrarollen. Den allt svårare bostadsmarknaden och de ökade kraven från hyresvärdarna gör det svårt för familjer och barn att få egna boenden

Verksamhetsberättelse Nämnd

Förvaltningen har inte uppnått årsmålet att andelen biståndsbedömd öppenvård ska uppgå till 70 % i förhållande till dygnetruntvård. Detta beror bland annat på att enheten tvingats genomföra flera institutionsplaceringar under årets sista kvartal. Andelen placerade barn och ungdomar motsvarar samma nivå som år 2011.

Övrigt förebyggande arbete för barn och ungdom och deras föräldrar har under året utgjorts av ungdomsmottagning, föräldramottagning, skolförebyggande arbete samt projektet Föräldrastöd i Förskolan (FiF).

Föräldrautbildningen Komet ingår också i det förebyggande arbetet liksom ABC- föräldrastöd, som är en satsning där staden erbjuder samtliga föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år, en utbildning vid fyra tillfällen i föräldraskap och barns utveckling.

I juni 2012 fattades beslut om att Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ska vara ensam huvudman för ungdomsmottagningen på Gullmarsplan. Under hösten har förberedelser för ett övertagande, 2013-03-01, skett. Ungdomsmottagningens filial i Rågsved avvecklades inför sommaren 2012 och lördagsöppet infördes på mottagningen på Gullmarsplan från och med oktober 2012.

Under 2012 har nio ungdomar från Enskede-Årsta-Vantör deltagit i MST-behandling. Behandlingen fortgår fortfarande för fem av dem. MST (Multisystemisk terapi) är en intensiv familjebaserad öppenvårdsinsats för familjer med ungdomar med allvarliga sociala, emotionella eller utagerande problem. Insatsen är biståndsbedömd och pågår under 4–6 månader med varje familj. Terapeuterna finns tillgängliga för familjerna dygnet runt, sju dagar i veckan.

Gullmarsplans beroendemottagning har under året haft sju motivationsgrupper, två ADHD-skolor och tre återfallspreventionsgrupper. Tillgängligheten har ökat på så sätt att nya klienter kan få en första tid snabbt utan att gå via drop-in. *Pelarens öppenvård* har under 2012 har 153 personer inskrivna i behandling på Pelaren. Totalt 57 klienter har varit inskrivna i eftervården 2012 och 38 av dem är hemmahörande i Enskede-Årsta-Vantör. En tredjedel av klienterna i eftervården är kvinnor.

67 personer, varav en tredjedel är kvinnor, har regelbunden kontakt med *Valvet* och 33 personer besöker lokalen 1-2 ggr i veckan eller mer. Drygt hälften av besökarna saknar bostad och majoriteten av besökarna har missbruksproblematik och/eller psykisk ohälsa. Personalen arbetar mest med stöd, rådgivning och motivationsarbete. Stadsdelsförvaltningen har sedan nio år tillbaka samarbetat med Convictus kring *Bryggan Vantör*. En behandlingsassistent arbetar en förmiddag i veckan på Bryggan och är där behjälplig med att länka till försörjningsstöd, fylla i blanketter och kontakter med andra myndigheter.

Andelen biståndsbedömd öppenvård når inte fullt ut målet om 50 %. Många personer i målgruppen deltar dock i förvaltningens verksamheter utan att insatserna är biståndsbedömda.

Förvaltningen har (2012-12-07) 134 lägenheter – 78 träningslägenheter, 37 försökslägenheter, 15 jourlägenheter och fyra lägenheter för skyddat boende. Förvaltningen har hittills fått 30 lägenheter anvisade från bostadsförmedlingen under 2012. 18 försökslägenheter har överlåtits till klienten, ytterligare två övertar sin lägenhet 2013-01-01. Avvecklingen av Slingan har pågått under hela 2012 och cirka 20 personer har flyttat därifrån under året. De allra flesta har flyttat till tränings- eller försöksboende i stadsdelen.

Drog- och preventionssamordnaren har utifrån förvaltningens trygghetsstrategi tillsammans med planerare, parkingenjören, inbjudna föreningar samt boende genomfört fyra trygghetsvandringar i området. (Gullmarsplan, Hagsätra, Högdalen, Bandhagen). Vidare har preventionssamordnaren genomfört tobaks - och folkölstillsynen i stadsdelen själv och tillsammans med polisen i Farsta och Globen.

Antilangningskampanj har genomförts tillsammans med polisen i stadsdelen och ett utskick till föräldrar om tobak och cannabis har gjorts. Två fokusgrupper med ungdomar i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet har genomförts där avsikten bland annat var att få fram ungdomarnas synpunkter på hur vi bättre kan arbeta vidare mot cannabis och få fram ungdomarnas attityder.

Stockholmsenkäten genomfördes under våren 2012 i grundskolans år 9 och i gymnasiet år 2. Resultaten visar att stadsdelen ligger på genomsnittet i staden. Undersökningen utgör tillsammans med aktuell forskning ett viktigt planeringsunderlag för det fortsatta arbetet när det gäller det förebyggande arbetet.

Fritiden

Inom fritiden har barnen och ungdomarna möjlighet att utveckla sina fritidsintressen, pröva på för dem nya aktiviteter, och erbjudits läxhjälp i en trevlig social miljö. Personalen inom fritiden har varit uppmärksam och försökt identifiera destruktivt beteende hos besökarna. De har bekräftat och givit stöd åt barn och ungdomar och samverkat med fältassistenterna och skolorna. Helgkvällar har man haft en högre bemanning i alla verksamheter. Detta för att ha god uppsikt, förhindra användning av droger och alkohol samt för att hantera konflikter och eventuella situationer med hot och våld. Verksamheterna har nolltolerans gällande droger. Då det funnits anledning har man kontaktat föräldrar och ibland också socialtjänsten och/ eller polisen.

Under sommaren var fritidsgårdarna i Hagsätra och Rågsved öppna i större utsträckning än föregående år. En stor del av fritidens verksamhet ägde dock

Verksamhetsberättelse Nämnd

äkt rum på sommargårdarna Simpvik och Sävsnäs. Badbussarna hämtade under veckorna 26-31 ungdomar och familjer från olika hållplatser i stadsdelen under 24 turer. Verksamheten hade totalt 2 518 besökare, att jämföra med 1 660 besökare år 2011 och 1249 besökare år 2010. De flesta av badbussdagarna deltog flera flickor än pojkar. Cirka 80 % av besökarna var ungdomar och cirka 20 % var barn under 10 år eller vuxna. Utvärderingen av sommarverksamheten visade på mycket nöjda besökare och sommaren uppfattades av såväl fritidsverksamhet som fältverksamhet som lugn i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat: Rökning skall inte förekomma i närheten av fritidens verksamheter (Rökfria zoner)

Resultat: Känner du till våra riktlinjer om alkohol och tobak? Ja 100 %

Ungdomarna känner till reglerna och de flesta efterlever regeln om rökfria zoner kring fritidsgårdarna. Vid Rågsveds fritidsgård måste dock ungdomarna sägas till oftare eftersom uppsikten är svårare lokalmässigt. Tyvärr är det också en del vuxna som står och röker där vilket försvårar.

Fältgruppen

Förväntat resultat: Fältgruppens målgrupp ska genom den årliga enkäten och i samtal visa att de känner till fältassistenternas arbete och erbjudits stöd vid behov. Arbetet ska finnas dokumenterat av fältgruppen och innefatta statistik. Kunskaper från det uppsökande arbetet ska ha förmedlats till relevanta samverkanspartners.

Genom att arbeta uppsökande och förebyggande har fältassistenterna mött ungdomar i stadsdelen. Syftet med arbetet har varit att få kontakt med unga och att få kunskap om deras livssituation för att kunna erbjuda hjälp till de ungdomar som hade behov av det. Insatser har gjorts i största möjliga mån i samråd eller samförstånd med ungdomarna själva, både när det gäller frivilliga kontakter och i kontakter med föräldrar och andra myndigheter. Fältgruppen har under 2012 gjort två riktade insatser i specifika områden, så kallade kartläggningar, i Enschedalen och vid Gullmarsplan.

Fältgruppens förväntade resultat: Fältgruppens uppsökandetid ska ha varit förlagd till både dag- och kvällstid och man ska ha prioriterat helger och särskilda risktillfällen. Stadsdelens skolor ska ha varit en arena för det uppsökande arbetet dagtid. Fältgruppens anmälningar till socialtjänsten och orossamtal till föräldrar ska särskilt ha dokumenterats.

Resultat: Fältgruppens schema, innebär att de har varit nåbara mellan kl.10.00 till 23.00 under vardagar samt helger från kl.19.00 till 02.00. Gruppen har arbetat under skolavslutningar, Valborg, fotbollsmatcher etc. gällande risktillfällen. Man har under året genomfört 200 skolbesök med huvudsaklig inriktning mot årskurs 6-9, gjort 16 orosanmälningar till socialtjänsten och kontaktat föräldrar med 109 orossamtal.

Fältgruppens förväntade resultat: Fältgruppen ska 10 gånger per år ha skickat ut en månadsrapport till mottagare inom socialtjänsten, skolan, fritiden, polisen och representanter för stadsdelsnämnden. Fältgruppen ska ha medverkat i relevanta samverkansforum.

Resultat: En månadsrapport till mottagare inom socialtjänsten, fritiden, polisen och representanter för stadsdelsnämnden har skickats ut 11 gånger under året. Representanter för fältgruppen har medverkat vid 4 områdesmöten i stadsdelen, 12 lokala samverkansmöten (med skola, socialtjänst, polis och fritiden) och 42 övriga samverkansmöten.

Fältgruppens förväntade resultat: De ungdomar som fältgruppen påträffat och identifierat som i behov av stöd ska ha erbjudits länkning till lämpliga stöd- och hjälpinsatser.

Resultat: De ungdomar som fältgruppen påträffat och identifierat som var i behov av stöd, har erbjudits länkning till lämpliga stöd- och hjälpinsatser. Under året har 344 länkningar och stödsatser gjorts. De verksamheter som fältgruppen främst har länkat till har varit polis, skola och socialtjänst men även MST, ungdomsjouren, fritidsgårdar och Maria Ungdom.

NÄMNDMÅL:

4. Personer, som nämnden har hälso- och sjukvårdsansvar för, ska utifrån en individuell bedömning få en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering

 Uppfylls helt

Förväntat resultat: Uppnå patientsäkerhet, arbeta förebyggande och minimera risker.

Patientsäkerhetsarbetet utifrån Patientsäkerhetsberättelse för 2012 samt arbetet med att uppnå årsmålen för indikatorerna gällande hälso- och sjukvård har fortgått under året. Även införandet av de nationella kvalitetsregistren Senior Alert och Palliativa registret har pågått. Stureby vård- och omsorgsboende har under våren haft resurser för att stödja sjuksköterskorna i deras uppdrag att vara arbetsledare.

Under året har patientsäkerhetsarbetet fokuserats på att följa enheternas arbete med riskbedömningar.

Följande resultat för 2012 jämfört med 2011 redovisas för de kvalitetsindikatorer för hälso- och sjukvården som fastställts av äldreförvaltningen tillsammans med stadens MAS/MAR (resultatet avser stadsdelens samliga boenden oavsett regiform): Andel boende med utförd fallriskbedömning 97 % (2011 85 %), boende med riskbedömning nutrition/malnutrition 91 % (2011 73 %), boende med riskbedömning för

trycksår 92 % (2011 82 %) samt boende med utförd ADL 95 % (2011 65 %).

Resultatet visar på utveckling och förbättring av dokumenterade bedömningar, upprättade och uppdaterade status och åtgärdsförslag i samband med upptäckta risker.

Ytterligare information finns i 2012 års patientsäkerhetsberättelse, se bilaga.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Enheterna ska arbeta med patientsäkerhet genom att följa och rapportera de områden som omfattas, dvs ADL-bedömning, funktionsbedömning, fullständigt status, genomgång av läkemedelsbehandling, riskbedömning för fall, trycksår, undernäring (Äldreomsorg)	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Enheterna ska ha rutiner för de områden som ingår i hälso- och sjukvårdsansvaret, dvs delegering, läkemedelshantering, hygien, dokumentation, avvikelshantering, medicintekniska produkter, samverkan med landstingets primärvård och psykiatri (Omsorg om funktionsnedsatta)	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

5. Den enskilde har möjlighet att leva ett självständigt liv

● Uppfylls helt

Individ- och familjeomsorg

Förväntat resultat: Antalet vräkningar minskar. Andel vuxna som varit aktuella för insatser och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats ökar.

Under 2012 hade 64 % av de som bor i träningslägenhet ett fungerande boende och 89 % av de som bor i försökslägenhet. Den allra främsta anledningen till att boendet inte fungerar är obetalda hyror.

Förvaltningen har under året haft ett åtagande att antalet vräkningar på grund av störningsanmälningar ska minska. Under året har 110 störningsanmälningar inkommit, 89 av dessa ärenden har avslutats. 12 personer har blivit uppsagda, varav överenskommelse träffats mellan hyresvärd och hyresgäst i 7 fall, en förstahandshyresgäst har inte påträffats,

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

en person har blivit avhyst och en blivit placerad av äldreomsorgen och två är fortfarande pågående ärenden hos enhetens uppsökare. Förvaltningen har för avsikt att följa åtagandet även nästa år.

De ungdomar som har insatsen tränings- eller försökslägenhet ska utveckla färdigheter för att kunna leva ett självständigt liv. Detta har skett genom att familjebehandlare stöttat varje ungdom utifrån den unges egna resurser. Målet är att varje ungdom ska klara sig utan insats från öppenvården inom två år från det att insatsen påbörjades.

Andel vuxna som varit aktuella för insats och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats uppgår till 77,4 % vilket innebär att årsmålet om 70 % gott och väl har uppnåtts. Motsvarande siffra för 2011 var 72,4 %.

Äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri

Förväntat resultat: Äldre kan bo kvar hemma längre och kan känna sig trygga med det. Äldre har en stimulerande vardag. Äldre ska bibehålla sina funktioner. Livsområdena inom DUR har förbättrats eller bibehållits. Funktionsnedsatta ska få adekvat stöd att leva som andra i samhället. Stödet ska syfta till att funktionsnedsättningen så lite som möjligt påverkar levnadsvillkoren. Goda resultat kring relaterade frågor i stadens brukarundersökning.

Beställare

Insatser om sysselsättning har erbjudits, både som daglig verksamhet inom funktionshinderområdet och sysselsättning via bistånd av socialpsykiatri. Den enskilde har informerats om de öppna verksamheter, såsom träfflokaler, ideella organisationer etc, som finns tillgängliga i samhället för olika målgrupper. Utredningsmaterialet i DUR ger en bra vägledning för vilka olika insatser som kan vara lämpliga att erbjuda.

75 % av personer med insatser inom socialpsykiatri upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen. 57 % av brukarna inom socialpsykiatri har ökat sin funktionsförmåga enligt uppföljning i DUR. Värden för 2011 kan inte redovisas då uppföljningar enligt DUR påbörjades först i september 2011 för Enskede-Årsta-Vantör och andelen mätningar som genomfördes är för få för att kunna få fram ett måtvärde.

Vid första ansökan om insatser ger biståndshandläggarna information om vilka stödinsatser, hjälpmedel och aktiviteter som kan erbjudas äldre över 65 år. Ett hembesökskit med skriftlig information överlämnas. Vid nyprövningar görs en individuell kvalitetsuppföljning för att bland annat följa upp hur personen upplever att de beviljade insatserna bidragit till ett självständigt liv.

Uppföljning har gjorts vid stadsdelens individuella kvalitetsuppföljningar av brukare med hemtjänstinsatser för att få veta om den äldre upplever att de beviljade insatserna bidragit till ett självständigt liv. 57,9 % upplever att

möjligheterna till ett självständigt liv har ökat genom de insatser/det stöd de får, 20,5 % upplever att möjligheterna inte ökat och 21,5 % vet inte.

Egen Regi

Inom hemtjänsten har arbetet enligt kvarboendepincipen fortgått och enheterna arbetar i team för omvårdnad och demens. Vissa enheter har även team med särskild kompetens kring äldre med psykiska sjukdomar. Personalen har erhållit fortsatt utbildning i vardagsrehabiliterande arbets- och förhållningssätt. Även arbetet enligt teammodellen fortgår, vilket syftar till att möjliggöra ett omhändertagande utifrån en helhetssyn runt den äldre.

Mötesplatserna för finskspråkiga seniorer och deras anhöriga/närstående som drivs tillsammans med Farsta och Skarpnäck stadsdelsförvaltning fortgår. På mötesplatserna erbjuds i samarbete med Sverige-Finska föreningen olika aktiviteter så som öppet café, rörelse, kulturaktiviteter och information.

Inom omsorgen om funktionsnedsatta och inom utförarenheten för socialpsykiatri fortgår arbetet att motivera den enskilde till olika aktiviteter. I genomförandeplanen formuleras mål som den enskilde har kring ökad delaktighet i samhället. Inom utförarenheten för socialpsykiatri används metoden Single System Design (SSD) i syfte att öka den enskildes delaktighet och självständighet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Brukare på vård- och omsorgsboendena ska erbjudas regelbunden utevistelse	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Förvaltningen ska vara behjälplig vid ansökan om bostadsanpassning	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

6. Äldre har möjlighet att bo kvar i eget boende

 Uppfylls helt

Genom de beviljade stödinsatserna har möjlighet till kvarboende givits. Den genomförandeplan som upprättas i samråd med den äldre är ett kvitto på den beställda insatsen. Översyn av att genomförandeplanen stämmer överens med de insatser som beställts har skett fortlöpande.

Avlastning på korttidsboende har erbjudits för personer som vårdar närstående i hemmet.

Genom den uppsökande verksamhet för personer över 80 år utan insatser som bedrivits har information givits om hjälpmedel, fixartjänst, aktiviteter m.m. Vid öppna informationsmöten har 493 personer deltagit. 47 personer

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

har fått ett hembesök, information via telefonsamtal har givits till 29 personer och 759 personer har fått "Dokumentet om mig själv".

Enligt stadsdelens individuella kvalitetsuppföljning som genomförts inom hemtjänsten upplever 87,7 % av de tillfrågade att de genom insatser från hemtjänsten kan bo kvar hemma. 33,1 % tycker att insatserna/stödet lett till att den egna förmågan förbättrats, 64,1 % tycker att förmågan är oförändrad och 2,7 % att den försämrats.

NÄMNDMÅL:

7. Arbetet inom förvaltningens enheter präglas av en väl förankrad värdegrund

 Uppfylls helt

Förväntat resultat: Personer som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter ska känna sig respektfullt bemötta. Goda resultat kring relaterade frågor i stadens brukarundersökning.

Förskolans och fritidens värdegrundsarbete redovisas ovan, under mål 2.2.1.

Utgångspunkten för fältassistenternas relationer med ungdomar och deras familjer bygger på respekt, förtroende, frivillighet och öppenhet. Insatser görs i största möjliga mån i samråd eller samförstånd med ungdomarna själva, både när det gäller frivilliga kontakter och i kontakter med föräldrar och andra myndigheter. Förutom detta präglas enhetens värdegrund av en positiv människosyn där det finns en tro på förmågan till förändring. Under 2012 skulle fältgruppen ta fram ett värdegrundsdokument. Arbetet är inne i en slutfas och kommer att vara klart under första kvartalet i 2013.

Inom individ- och familjeomsorgen lyfts avdelningens värdegrund och vision och Stockholms stads visionsarbete fram vid möten och ärendedragningar samt vid arbetet med att utveckla nya arbetsmetoder. Över 90 % av de som svarat på avdelningens brukarundersökning har svarat att de blir vänligt och respektfullt bemötta.

Alla medarbetare inom beställarenheterna för äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri har deltagit i arbetet med att utforma en värdegrund. Värdegrunden beaktas vid genomgång av ärenden och genomsyrar enhetens förhållningssätt mot brukarna samt utvecklas i diskussioner på arbetsplatserna. Arbetet med brukarfokus inriktas på att äldre och funktionsnedsatta får leva ett värdigt liv, känna välbefinnande, trygghet och meningsfullhet.

Stadens värdegrund har antagits att gälla som äldreomsorgens utförarenheters värdegrund och med denna som utgångspunkt har flertalet enheter utformat en egen värdegrund. Värdegrundsdiskussioner har förts kontinuerligt på de mötesforum som hållits inom verksamheterna inom egen regi. Genomgång av värdegrunden har även skett inom ramen för

Verksamhetsberättelse Nämnd

introduktionen till nyanställda. Tre medarbetare har genomgått Socialstyrelsens värdegrundsutbildning på 7,5 poäng vid Uppsala Universitet.

Enligt stadens brukarundersökning visar äldreomsorgens biståndshandläggare ett bemötande som 89 % (2011 84 %) av brukarna inom hemtjänsten är nöjda med. 95 % (2011 93 %) av brukarna är nöjda med hemtjänstpersonalens bemötande och 94 % (samma nivå 2011) av de boende inom vård- och omsorgsboende är nöjda med det bemötande de får av personalen.

Motsvarande siffror inom omsorgen om funktionsnedsatta visar att 70 % (2011 72 %) av brukarna anser att blir väl bemötta av stadens personal, medan endast 62 % av brukarna inom omsorgen om funktionsnedsatta är nöjda med bemötandet från biståndshandläggarna (motsvarande värde för 2011 kan ej redovisas då frågan ej ställdes).

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Värdegrunden ska förankras inom nämndens verksamheter	2012-01-01	2012-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

Uppfylls helt

Förväntat resultat (nämndmål): En attraktiv arbetsplats inom stadsdelen har brukarna i fokus och är välfungerande och trivsamma. Goda resultat ska uppnås i medarbetarundersökningen och i relevanta brukarundersökningar. Efterfrågade medarbetare kan rekryteras. Måluppfyllelse på indikatorn om sjukfrånvaro.

Förvaltningen bedömer att nämnden under 2012 har bidragit till uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Sjukfrånvaron

Under året har förvaltningen haft ett fortsatt starkt fokus på att minska sjukfrånvaron. Sammanfattningsvis kan man säga att den långa sjukfrånvaron har sjunkit medan den korta har ökat något under året. I december 2012 var sjukfrånvaron 6,52 % att jämföra med december 2011 då den var 6,86 %, vilket innebär att sjukfrånvaron har sjunkit men i en långsammare takt än föregående år. I december 2012 var den korta sjukfrånvaron 2,36 %, att jämföra mot 2011 då den låg på 2,26 % vilket betyder att den korta sjukfrånvaron ökar något. I december 2012 var den långa sjukfrånvaron 4,16 % att jämföra mot 2011 då den låg på 4,60 %.

Förvaltningen har under året arbetat med ett antal olika aktiviteter. En arbetsgrupp i samverkan mellan fackliga representanter och arbetsgivare har bland annat gjort analyser av fyra enheter utifrån jämförande nyckeltal. Arbetet kommer att fortsätta under 2013 med mer analys och för hitta goda exempel. Ett projekt tillsammans med Previa drivs, med syfte att hitta arbetssätt för att minska den upprepade korttidssjukfrånvaron och för gruppen där man är sjuk inom intervallet 15-90 dagar. Alla enheter med en sjukfrånvaro högre än 7 % får handlingsplaner per individ för att komma tillbaka i arbete. PA-konsulter och controllers träffas regelbundet för att jämföra och analysera nyckeltal med syfte att hitta förebyggande åtgärder.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Deltid-heltid

Alla deltidsanställda som är tillsvidare har tillfrågats om de önskar heltid, ca 70 personer svarade ja och utav dessa har vi erbjudit 14 personer heltid, vilket utgör 20 % av gruppen som tackade ja. Arbetet med att erbjuda heltid för de som så önskar fortsätter även under nästa år.

Kompetensförsörjningsprocessen

För att säkra upp kompetensförsörjningen genomför förvaltningen ett antal olika aktiviteter.

Under oktober 2012 slutförde förvaltningen det första utvecklingsprogrammet för biträdande chefer och sektionschefer och det andra programmet för målgruppen startade i oktober. Programmet är obligatoriskt för målgruppen och syftet är att stärka sig i den roll man har idag men även att förbereda sig för andra chefsuppgifter.

Ett mål är att alla förskolechefer ska ha genomgått rektorsutbildningen och i år har 2 personer gått programmet, sammanlagt har 10 personer gått rektorsutbildningen.

Som ett led i att anställa fler förskollärare går 13 barnskötare förskolläraryr utbildning och dessutom ordnades under hösten en rekryteringsdag där jobbsökande bjöds in för att del av presentationer från alla förskolor i stadsdelen.

KISAM projektet på Stureby vård- och omsorgsboende har tagit emot ett antal elever såsom, sjukgymnaster, arbetsterapeuter och sjuksköterskor. Stureby vård- och omsorgsboende vann ett hedersomnämmande i årets kvalitetsutvecklings tävling för sitt gedigna arbete med att integrera forskning och utveckling i äldreomsorgen.

663 ungdomar erbjöds sommarjobb via förvaltningen, 586 ungdomar tillträdde sina anställningar. I år har förvaltningen utökat feriearbeten för ungdomar att även gälla jullovet då ca ett 50-tal ungdomar erbjudits arbete. Förvaltningen har även ungdomar inne på helgerna på vård och omsorgsboendena samt ett stort antal praktikanter via jobbtorg, arbetsförmedling, gymnasier och olika högskolor.

Jämställdhet och mångfald

Förvaltningen har bildat en jämställdhets- och mångfaldsgrupp under året som består av avdelningschefer, fackliga representanter och PA-konsult. Gruppen har gemensamt haft möten och diskuterat jämställd och mångfaldsfrågor. Under hösten 2012 gjordes ett studiebesök på IKEA.

Under perioden 2010-2012 har förvaltningen minskat med ca 150 tillsvidareanställda. De tidsbegränsat anställda har minskat med ca 50 % jämfört med 2010. Andelen män är procentuellt i stort sett konstant under hela perioden, ca 14 %.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Förvaltningen har arbetat med samtliga åtaganden som finns i den 3-åriga jämställdhets- och mångfaldsplanen, dessa har följts upp årligen. En ny 3-årsplan har gjorts.

Samtliga enhetschefer på förskolorna har tagit fram likabehandlingsplaner.

Målet att utöka antalet anställda män har inte uppfyllts. Inför nästa år förs diskussioner om hur förvaltningen ska utöka antalet manliga anställda.

En löneanalys har gjorts vilken visar att det inte finns några nämnbara skillnader mellan männens och kvinnornas löner.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	80		fastställs 2012	2012
 Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	20 %	10 %	75 %	2012
 Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	71 %	67 %	80 %	2012
 Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	93 %	84 %	80 %	2012
 Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	6,5 %	5,6 %	4,5 %	VB 2012

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens verksamheter är attraktiva arbetsplatser

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet uppnås. Se kommentar vid kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ovan.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel medarbetare som har en individuell kompetensutvecklingsplan.	98 %	100 %	2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel medarbetare som har haft medarbetarsamtal under året.	98 %	100 %	2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla chefer ska uppmärksamma medarbetare som varit sjuka mer än 4 gånger de senaste 6 månaderna, eller varit sjuka mer än 15 dagar, med ett samtal	2012-01-01	2012-12-31	
 Enheterna ska arbeta för goda resultat i den stadsövergripande medarbetarundersökningen. Nämndens samlade resultat ska minst ligga på stadens snitt.	2012-01-01	2012-12-31	
 För att höja medvetandet om jämställdhets- och mångfaldsaspekter ska enheterna fortlöpande föra dialog om dessa frågor, inklusive lagen om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder	2012-01-01	2012-12-31	
 Implementera funktionsnedsättningsaspekten i förvaltningens Jämställdhets- och mångfaldsplan	2012-01-01	2012-12-31	
 Utifrån skyddsronder, psykosociala enkäten och medarbetarundersökningen ska alla arbetsplatser ta fram handlingsplaner för att säkra en god arbetsmiljö	2012-01-01	2012-12-31	
 Öka förvaltningens kunskap om funktionsnedsattas situation i arbetslivet	2012-01-01	2012-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:S INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva**

Stadsdelsnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdena. Förvaltningen har arbetat aktivt för att resurserna ska användas effektivt.

Bokslutet för 2012 visar ett överskott om 11,7 miljoner kronor efter överföring till resultatfond. Det motsvarar en budgetföljsamhet om 99,4 % av hela budgeten på cirka 2,1 miljarder kronor.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.1 Budgeten ska vara i balans****Ekonomiskt utfall i sammanfattning**

Årets bokslut har upprättats enligt god redovisningssed och i överensstämmelse med riktlinjerna för Stockholm stad och enligt reglerna i redovisningshandboken. Beloppsgränsen för poster som har periodiserats manuellt fastställdes till 20 000 kronor per tillfälle.

Justerad budget 2012

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd har totalt haft en nettobudget om 2 084,5 miljoner kronor för år 2012. Utöver detta har nämnden totalt anmält omslutningsförändringar om 290,0 miljoner kronor (se tabell 1a och b nedan).

Tabell 1a: Budget Enskede-Årsta-Vantör år 2012 (mnkr)				
Anslag - netto	Budget 1/1	Tillägg under året	Justerad budget	Ökad omslutning
1. Nämndens verksamhet	2 019,8	44,6	2 064,7	290,0
2. Investeringar i parker	5,9	4,6	10,5	0,0
3. Övriga investeringar	9,3	0,0	9,3	0,0
Summa	2 035,0	49,2	2 084,5	290,0

Tabell 1b: Tilläggen avser följande	Belopp (mnkr)
Medel för höjd hemtjänstpeng ÄO	6,0
Medel för höjd hemtjänstpeng; FN	0,5
Ekonomiskt bistånd	2,6
Funktionsnedsättning, utökat fast anslag	2,8
Funktionsnedsättning, ökad budget	1,7
Sommarkollo	1,0
Omstrukturering av lokaler, Slingan Rågsved	1,8
Kompensation förskolor med hög hyra	1,1
Överföring larmkostnader till ÄN	-3,7
Överföring dödsboudredning till SN	-0,5
Lärlöner, satsning	2,7
Trygghetsboende, omfördelning mellan nämnder	-0,2
Ökade prestationer förskola (18,0-1,0)	17,0
Minskade prestationer flyktingmottagning	-0,8
Ökade prestationer funktionsnedsättning	11,8
Naturreservat Årtaskogen (drift)	0,8
Summa tillägg, drift	44,6
Stadsmiljö, tillgänglighetsinvesteringar	4,5
Stadsmiljö, överföring av investeringsmedel från 2011	0,1
Summa tillägg	49,2

Utöver budgettilläggen har förvaltningen under året fått riktade intäkter från kommunstyrelsen i form av stimulansmedel för utbyggnad av förskolor med 15,2 miljoner kronor och medel för snabb nätverksaccess i förskolan med 1,3 miljoner kronor. Förvaltningen har också beviljats 3 miljoner kronor från Söderortsvisionen till sommarjobb för ungdomar sommaren 2012. För projektet Lokal utveckling i Rågsved har förvaltningen erhållit 2,9 miljoner kronor från Söderortsvisionen vilket avser den kostnad projektet haft 2012.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	99,43 %	100 %	100 %	VB 2012
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	99,6 %	100 %	100 %	VB 2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)	99,04 %		+/- 1 %	2012

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna ryms inom tilldelad budget

Uppfylls helt

Nämndens verksamhet visar ett överskott om 8,4 miljoner kronor före överföring till resultatfond. Det är 0,4 % av hela nettobudgeten på cirka 2,1 miljarder kronor.

Resultatfonden från år 2011 har minskat med 3,3 miljoner kronor. Det innebär att i resultatfonden till år 2013 finns det nu 35,2 miljoner kronor. Det slutliga justerade resultatet, dvs. efter överföring till resultatfond för år 2012, blir 11,7 miljoner kronor.

Totalt sett har kostnaderna blivit 1,0 miljoner högre än budgeterat och intäkterna 9,3 miljoner högre. I tabellen nedan redovisar förvaltningen det ekonomiska resultatet per verksamhetsområde innan resultatöverföring.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Budget och utfall per verksamhetsområde

Tabell 2: Budgetutfall per verksamhetsområde (mnkr)						
Verksamhet	Justerad Budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto	Utfall 2011 Netto
	Kostnade r	Intäkter	Kostnade r	Intäkter		
Anslag 1 för nämndens verksamhet						
Nämnd och administration	49,8	-0,5	51,6	-2,3	0,0	5,1
Individ och familj	237,8	-30,3	240,9	-32,0	-1,3	-5,7
varav socialpsykiatri	68,3	-10,8	67,4	-11,5	1,6	-2,7
Flyktningmottagande	0,6	-0,2	0,4	-0,2	0,1	0,8
Stadsmiljö	19,6	-0,2	22,8	-0,2	-3,1	-0,9
varav avskrivningar och räntor	3,8	0,0	3,9	0,0	-0,1	0,1
Förskola	543,8	-56,9	542,2	-58,1	2,9	9,7
Äldreomsorg	924,4	-155,6	923,0	-160,5	6,3	4,1
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	404,0	-88,6	408,7	-86,0	-7,3	-5,5
Fritid och kultur	42,5	-3,9	40,2	-3,5	1,8	3,6
Arbetsmarknadsåtgärder	24,0	-12,5	25,1	-14,7	1,1	1,4
Ekonomiskt bistånd	170,4	-3,5	163,0	-3,9	7,9	-7,7
varav handläggning	33,4	-0,5	34,3	-0,7	-0,7	-1,8
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	2 416,9	-352,2	2 417,9	-361,5	8,4	4,9
Minskning av resultatfond					3,3	-4,5
Slutligt resultat					11,7	0,4
Investeringar i parker	10,5	0,0	10,3	-0,1	0,3	0,1
Övriga investeringar	9,3	0,0	1,6	0,0	7,7	4,8

Tertialrapporter 2012

Den slutliga avvikelsen i förhållande till budget skiljer sig främst mot tertialrapport 2, vilket beror på att äldreomsorgen och förskolan fått betydligt högre kostnader än prognostiserat. Behovet av äldreomsorg har ökat mer än förväntat och inom både äldreomsorgen och förskolan har vissa engångssatsningar gjorts. Utöver det har extra satsningar gjorts inom stadsmiljön sent på året. Överskottet inom ekonomiskt bistånd har å andra sidan blivit högre prognostiserat, medan underskottet inom individ- och familj har blivit lägre än prognosen i tertialrapport 2.

Tabell 3: Jämförelser prognoser – utfall (mnkr)			
	Bokslut	T 2	T 1
Verksamheter	8,4	26,2	9,6

Verksamhetsberättelse Nämnd

Resultatöverföring	3,3	3,6	1,1
Slutligt resultat	11,7	29,8	10,7

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

I resultaträkningen redovisas stadsdelsnämndens externa kostnader och intäkter för året. I nedanstående tabell redovisas en sammanfattning. I bokslutsbilagan finns resultaträkningen i sin helhet.

De totala kostnaderna för år 2012 har ökat med 82,0 miljoner kronor, 3,5 % jämfört med år 2011. Detta beror på flera saker såsom prishöjningar, löneökningar, volymökningar inom förskola och stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Samtidigt har behovet av äldreomsorg minskat och kostnaderna för ekonomiskt bistånd har sjunkit.

För personalkostnaderna är det totalt en nettoökning med 3,2 miljoner kronor, 0,3 %. Detta beror på sedvanliga löneökningar samtidigt som det har varit en stor personalminskning genom övergång till entreprenader, framförallt Årsta vård- och omsorgsboende. Entreprenadkostnaderna har ökat 88,3 miljoner kronor, 11,8 %. Detta är mer än den normala pris- och löneökningen, vilket främst beror på övergången till entreprenader, framförallt Årsta vård- och omsorgsboende. Inhyrd personal har minskat vilket framförallt beror på att tekniska konsulter för projektering av ny- och ombyggnader inom förskola har minskat, liksom administrativa konsulter. De totala lokalkostnaderna har ökat genom framförallt utbyggnaden inom förskolan. Kostnaden för transporter har minskat med 0,7 miljoner kronor. Data/IT- och telekostnader har ökat med 0,7 miljoner kronor, vilket innefattar både en minskning av kostnader för programvaror och licenser och för Paraplyet samt en ökning av kostnader för datakommunikation. I posten ingår även trygghetslarm, vilka har förts över till Äldrenämnden. Förbrukningsmaterial har minskat med 5,2 mnkr, vilket beror på att kostnaderna för livsmedel har sjunkit, liksom förbrukningsmaterial som ej är kontorsmaterial. Minskningen på övriga kostnader beror främst på minskade kundförluster.

Intäkterna har ökat med 11,3 miljoner kronor, 3,2 % jämfört med år 2011. Försäljning av platser till andra förvaltningar ligger på samma nivå som föregående år. Försäljning av material har ökat, vilket beror på att intäkterna för kost och matlådor har ökat. Ökningen av bidrag beror på projektmedel, LASS, flyktbarn och OSA. Övriga intäkter har minskat, vilket bland annat beror på att medel för ökad bemanning inom demensvård var högre föregående år.

Tabell 4: Externa kostnader och intäkter år 2012 (mnkr)					
Kostnader	2012	2011	Intäkter	2012	2011
Inventarier	3,2	3,3	Försäljn. mtrl.	-28,4	-24,1
Bidrag	184,0	191,2	Taxor, avgifter	-55,8	-54,0
Entreprenader	837,4	749,1	Hyror	-80,3	-82,5
Inhyrd personal	8,7	12,0	Bidrag	-134,8	-124,1
Personal	1 072,7	1 069,5	Försäljn. verks.	-49,8	-49,6
Lokaler	193,4	184,9	Övriga intäkter	-11,9	-15,6
Förbrukn. material	45,1	50,3	Räntor	-0,4	-0,4
Tele, data	44,8	44,1			
Transporter	19,8	20,5			
Information	0,5	0,4			
Övrig kostnad	2,9	5,9			
Räntor o avskrivn.	5,5	4,5			
Summa	2 417,9	2 335,9	Summa	-361,5	-350,2

Redovisning per verksamhetsområde

Jämförelse av kostnader och intäkter med föregående år

Nettokostnaderna har ökat med 70,7 miljoner kronor. Det motsvarar ca 3,6 %. Intäkterna har ökat med 11,3 miljoner kronor jämfört med år 2011, medan kostnaderna har ökat med 82 miljoner kronor. Kommentarer till de olika verksamheternas kostnads- och intäktsutveckling återfinns under respektive verksamhetsområde.

Tabell 5: Kostnader och intäkter år 2011 och 2012 (mnkr)					
Verksamhet Nämndens verksamhet	Utfall 2011		Utfall 2012		Netto- förändring*
	Kostnade r	Intäkter	Kostnade r	Intäkter	
Nämnd och administration	63,4	-1,9	51,6	-2,3	-12,2
Individ och familjomsorg	244,3	-31,3	240,9	-32,0	-4,2
varav socialpsykiatri	72,3	-12,7	67,4	-11,5	-3,7
Flyktigmottagande	4,8	-2,0	0,4	-0,2	-2,6
Stadsmiljö	20,9	-1,5	22,8	-0,2	3,2
varav avskrivningar och räntor	3,8	0,0	3,9	0,0	0,1
Förskola	495,3	-47,2	542,2	-58,1	36,0
Äldreomsorg	890,0	-153,5	923,0	-160,5	26,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	391,7	-95,8	408,7	-86,0	26,8
Fritid och kultur	38,3	-3,2	40,2	-3,5	1,6
Arbetsmarknadsåtgärder	16,4	-9,3	25,1	-14,7	3,3
Ekonomiskt bistånd	170,7	-4,5	163,0	-3,9	-7,1
varav handläggning	33,8	-0,8	34,3	-0,7	0,6
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	2 335,9	-350,2	2 417,9	-361,5	70,7
Investeringar i parker	5,6	0,0	10,3	-0,1	4,6
Övriga investeringar	4,5	0,0	1,5	0,0	-2,9

Nyckeltal

Nyckeltalen redovisas i bilaga 2. En del nyckeltal kommenteras under respektive verksamhetsområde för att bland annat förklara kostnads- och intäktsutvecklingen.

Nämnd och gemensam administration

Utfall jämfört med budget

Utfallet jämfört med budget för nämnd och gemensam administration blev som budgeterat för 2012. Däremot har utfallet varit avvikande på verksamhetsnivå. Detta beror främst på att kostnader för IT bokförts på olika sätt i budget och utfall och likaså för ekonomiavdelningen.

Tabell 6: Utfall jämfört med budget Nämnd och gemensam administration (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2011
Direktör, stab o nämnd	8,0	0,0	7,0	0,0	1,0	1,5
Ekonomiavdelning	12,6	0,0	12,6	-0,7	0,7	0,4
Personalavdelning	13,8	-0,5	15,1	-1,1	-0,7	1,4
Lokaler, IT, tele mm	13,8	0,0	15,4	-0,5	-1,1	1,3
Reception	1,5	0,0	1,4	0,0	0,1	0,0
Omstrukturering	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,6
Totalt	49,8	-0,5	51,6	-2,3	0,0	5,1
Avvikelse i %					-0,0%	

Jämförelse prognoser - utfall

Utfallet har mött prognosernas resultat väl.

Tabell 7: Jämförelse prognoser - utfall Nämnd och gemensam administration (mnkr)			
	Bokslut	T 2	T 1
Netto	0,0	0,0	0,0

Kostnads- och intäktsutveckling

Jämfört med utfallet för 2011 har nettokostnaderna för administrationen minskat med 12,2 miljoner kronor. Detta beror främst på fördelade IT-kostnader ut på verksamheterna samt fördelade lokalkostnader samt minskade personalkostnader.

Individ- och familjeomsorg

Utfall jämfört med budget

Individ- och familjeomsorgen visar efter resultatöverföring ett underskott med 2,1 miljoner kronor.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Tabell 8: Utfall jämfört med budget Individ- och familjeomsorg (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto	Utfall 2011 Netto
	Kostnade r	Intäkter	Kostnader	Intäkter		
Barn och unga	113,6	-7,9	123,5	-12,5	-5,3	-2,3
Vuxna	52,8	-11,5	46,3	-7,5	2,4	-1,8
Socialpsykiatri	67,9	-10,8	67,1	-11,5	1,5	-2,7
Gemensamt barn och unga samt vuxna	3,1	-0,1	3,7	-0,6	-0,1	1,1
Gemensamt socialpsykiatri best	0,3	0,0	0,2	0,0	0,1	
Gemensamt socialpsykiatri utf	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	
Summa	237,8	-30,3	240,9	-32,0	-1,3	-5,7
Resultatfond från 2011					0,0	
Resultatfond till 2013					-0,8	
Summa efter resultatdisposition					-2,1	
Avvikelse i %					1,0 %	

Barn och unga redovisar ett underskott med 5,3 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på kostnader för externa placeringar på HVB, SIS och i externa familjehem. Under slutet av året har det varit nödvändigt att göra ytterligare ett antal externa placeringar. Antalet externa placeringar och antalet dygn per ungdom har under året varit ungefär lika många som 2011 men flera av placeringarna har varit dyrare på grund av högre dygnskostnad.

Missbruksvården för vuxna redovisar ett överskott på 2,4 miljoner kronor varav 1,8 miljoner kronor avser öppenvården. Överskottet beror på vakanser samt minskade kostnader på grund av Slingans avveckling. Det totala antalet vård dygn har minskat i jämförelse med 2011. Genomsnitt per månad 2012 var 2 645 vård dygn och snitt 2011 var 2 910 vård dygn. HVB och LVM-placeringar har minskat medan placeringar vid olika former av stödboenden har ökat.

Antal vård dygn missbruk totalt			
<i>Jan</i>	3 279	<i>Jul</i>	2 398
<i>Feb</i>	2 840	<i>Aug</i>	2 418
<i>Mar</i>	2 799	<i>Sep</i>	2 498
<i>Apr</i>	2 612	<i>Okt</i>	2 665
<i>Maj</i>	2 468	<i>Nov</i>	2 578

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

<i>Jun</i>	2 371	<i>Dec</i>	2 809
------------	-------	------------	-------

Socialpsykiatri visar ett överskott på 0,7 miljoner kronor efter resultatöverföring. Förvaltningen har fått godkänt från Socialstyrelsen att överföra 1,3 miljoner kronor till 2013 av de externa medel förvaltningen erhållit för tvång i öppenvård. Exklusive de extra medlen för tvång i öppenvård visar beställarenheten för socialpsykiatri ett underskott med ca 3,0 miljoner kronor. Enheten har påbörjat en översyn av boendeplaceringar där landstinget har involverats. För att undvika boendeplaceringar så långt det är möjligt används ex boendestöd och hemtjänst i större utsträckning.

Verksamhet	Snitt kv 4 2011	Snitt jan-mar	Snitt apr-jun	Snitt jul-sep	Snitt okt-nov	Dec
Bostad med särskild service	31	29	27	26	27	27
Stödboende och försökslägenhet	20	22	27	29	30	33
Boendestöd						
<i>Antal beslutade timmar</i>	1 587	1 735	1 765	1 807	1 911	1 876
<i>Antal personer</i>	164	178	187	190	196	195
Hemtjänst						
<i>Antal beslutade timmar</i>	422	684	665	639	583	691
<i>Antal personer</i>	19	19	16	16	15	18
Sysselsättning						
<i>Antal beslutade timmar</i>	447	338	420	305	395	298
<i>Antal personer</i>	104	108	113	106	104	99

Jämförelse prognoser - utfall

Utfallet är i huvudsak i enlighet med prognoserna vad gäller barn och unga och vuxna. Däremot har underskottet inom socialpsykiatri utblivit jämfört med tertialrapporter 2 vilket främst beror på att de externa placeringskostnaderna inte ökat som befarades.

Tabell 9: Jämförelse prognoser - utfall Individ- och familjeomsorg (mnkr)			
	Bokslut	T 2	T 1
Barn och ungdom samt vuxna	-2,9	-3,0	-5,5
Socialpsykiatri	+1,6	-0,5	1,0
Slutligt resultat	-1,3	-3,5	-4,5

Utförarenheternas resultat

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Överskottet inom öppenvårdsenheten för barn och ungdom beror på ej tillsatta tjänster samt projektmedel från avslutade projekt.

Enheten för öppenvård vuxna redovisar ett överskott på 1,8 miljoner kronor vilket främst beror vakanser och minskade kostnader för Slingan.

Överskottet inom socialpsykiatrins utförarverksamheter beror på att enheten fått fler uppdrag inom boendestödet och inom sysselsättningsverksamheter än vad som prognostiserats. En del av överskottet hänförs också till lägre personalkostnader än budgeterat samt överskott från avslutade projekt.

Tabell 10: Utförarenheternas resultat Individ- och familjeomsorg (mnkr)					
	Budget- omslutning	Fond från 2011	Resultat 2012	Fond till 2013	Resultat i % av omslutning
Barn och unga öppenvård	17,8		1,7		9,6 %
Vuxenmissbruk öppenvård	21,1		1,8		8,5 %
Socialpsykiatri exkl gruppbost	17,5	0,0	0,8	0,8	4,5 %
Socialpsykiatri gruppbost	1,8		-0,2		10,3%
Summa	58,2	0,0	4,1	0,8	7,0 %

Kostnads- och intäktsutveckling

I jämförelse med bokslutet 2011 har nettokostnaderna inom hela verksamhetsområdet minskat med knappt 2 % vilket motsvarar 4,1 miljoner kronor. Av dessa återfinns 3,5 miljoner inom socialpsykiatrien vilket beror på de extra medel förvaltningen fått under fem år för tvång i öppenvården och som nu är avslutat. Inom barn och unga har personalkostnaderna minskat medan köp av externa tjänster ökat, totalt en ökning på ca 3,7 mnkr. Enbart kostnaderna för de externa placeringarna har inom barn och unga ökat med 5,0 miljoner kronor. Kostnaderna för vuxna missbrukare har minskat med totalt 4,5 miljoner kronor vilket beror på minskade kostnader för LVM-placeringar, 2,7 miljoner kronor samt minskade kostnader för föreningsbidrag då Socialförvaltningen tagit över en del av ansvaret.

Flyktingmottagande

Utfall jämfört med budget

Enhetens flyktingmottagning har avvecklats och redovisar ett överskott på 0,1 miljoner kronor.

Tabell 11: Utfall jämfört med budget Flyktingmottagande (mnkr)

Verksamhet Mnkr	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto	Avvikelse 2011
	Kostnade r	Intäkter	Kostnader	Intäkter		
Handläggning	0,4	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,8
Introduktionsersättning	0,2	-0,1	0,2	-0,2	0,1	0,0
Summa	0,6	-0,2	0,4	-0,2	0,1	0,8
Avvikelse i %					36%	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Jämförelse prognoser - utfall

Utfallet är i enlighet med prognoserna.

Tabell 12: Jämförelse prognoser - utfall Flyktningmottagande (mnkr)			
	Bokslut	T 2	T 1
Netto	0,1	0,1	0,0

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna för flyktningmottagandet har minskat med 2,6 miljoner kronor på att flyktningmottagningen avvecklades under våren 2012.

Stadsmiljö

Utfall jämfört med budget

Utfallet för stadsmiljö visar ett underskott med 3,1 miljoner kronor varav räntor och avskrivningar visar ett underskott med 0,1 miljoner kronor. Orsaken till underskottet är att budgeten räcker till grundnivån i avtalen med entreprenörerna, men behov av tilläggsbeställningar såsom slyröjning, underhåll och snöröjning uppstår under året. Under hösten har en mängd extra satsningar gjorts inom stadsmiljön för att öka trygghet och säkerhet, exempelvis trädvård i lekplatser och i parker, byte av markunderlag i parker, byten av parkbänkar samt slyröjningar i parker. Extra underhållsåtgärder har också gjorts, exempelvis ombyggnation av A- och B-fel i lekplatser efter lekplatsbesiktning, underhåll av pumphus för plaskdammar, stängselarbeten och fogning av trappor.

I samband med tertial 2 ansökte nämnden om naturvårdande åtgärder i Årstaskogen och tilldelades dessa. Arbeten i skogen har genomförts under december månad.

Kostnaderna för handläggning har ökat något, vilket beror på att förvaltningen har haft tillfällig personal och inhyrda konsulter för vissa uppdrag.

Tabell 13: Utfall jämfört med budget Stadsmiljö (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto	Utfall 2011 Netto
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter		
Parkskötsel	14,4	-0,2	17,2	-0,2	-2,7	-1,0
Räntor o avskrivningar	3,8	0,0	3,9	0,0	-0,1	0,1
Handläggning	1,4	0,0	1,7	0,0	-0,3	-0,0
Summa	19,6	-0,2	22,8	-0,2	-3,1	-0,9
Avvikelse i %					-16,0 %	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Jämförelse prognoser – utfall

Skillnaden i prognoserna jämfört med utfallet beror på de extra satsningar som nämnden har gjort under hösten.

Tabell 14: Jämförelse prognoser – utfall Stadsmiljö (mnkr)			
	Bokslut	T 2	T 1
Netto	-3,1	-1,5	-0,9

Kostnads- och intäktsutveckling

Nettokostnaderna har ökat med 3,1 miljoner kronor mellan åren 2011 och 2012. Verksamheten har fått ett ökat budgetutrymme med 0,9 miljoner kronor genom stadens resursfördelningssystem och har även gjort extra satsningar under hösten utöver budgetutrymmet.

Förskoleverksamhet*Utfall jämfört med budget*

Förskolan visar efter resultatöverföring ett överskott på 7,0 miljoner kronor, varav 7,5 miljoner kronor reserverades i verksamhetsplanen 2012 för att täcka andra verksamheters eventuella underskott. I resultatfonden finns 18,6 miljoner kronor i fonden till 2013. Enheterna minskar totalt fonden med 4,1 miljoner kronor. Huvudorsakerna är främst satsningar på omstrukturering av verksamhet, personalrelaterade kostnader som utbildning och hög andel förskolelärare.

Tabell 15: Utfall jämfört med budget Förskola (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto	Utfall 2011 Netto
	Kostnade r	Intäkter	Kostnader	Intäkter		
Utgående peng	400,4	-41,2	397,6	-37,3	-1,1	0,5
Tilläggsanslag	5,2	0,0	5,2	0,0	0,0	0,0
Barn i behov av särskilt stöd	32,4	-2,4	32,4	-2,2	-0,2	-0,1
Lokaler	74,6	-13,3	79,6	-17,7	-0,6	3,1
Öppen förskola mm	5,0	0,0	4,3	0,0	0,7	-0,2
Resursenheten	3,9	0,0	3,4	0,0	0,5	0,1
Projekt Föräldrar i förskolan	1,5	0,0	0,6	0,0	0,9	0,0
IT- och kontaktcenter	7,0		6,0	0,0	1,0	
Gemensamt	6,3	0,0	8,2	-0,9	-1,0	-0,7
Övergripande	7,5	0,0	4,8	0,0	2,7	7,0
Summa	543,8	-56,9	542,2	-58,1	2,9	9,7
Resultatfond från 2011					22,7	22,9
Överföring till 2013					-18,6	-22,7
Summa efter resultatdisposition					7,0	9,9
Avvikelse i %					1,4 %	

Jämförelse prognoser – utfall

Bokslutet visar ett mindre överskott än prognostiserat i tertialrapporterna. Förändringen mellan bokslut och tertialrapporterna beror främst på större satsningar på förskolelokaler samt gårdar och personalrelaterade kostnader.

Tabell 16: Jämförelse prognoser – utfall Förskola (mnkr)			
	Bokslut	T 2	T 1
Netto	2,9	12,0	10,8
Resultatöverföring	4,1	2,2	1,7
Slutligt resultat	7,0	14,2	12,5

Utförarenheternas resultat

Sammantaget har alla enheter en budget i balans. På enhetsnivå är resultaten ojämnt fördelade. Dalen har under hösten haft färre barn än i prognos vilket föranledde högre personalkostnader i förhållande till intäkterna för barnen. Stureby och Östberga förskolor har medvetet haft ökade kostnader med förutsättning att ta i anspråk sin fond för omstruktureringsbehov som extra resurser till lokaler och personal (ex utbildning). Snösätra och Högdalen har

båda en hög andel förskolelärare, 40 % och 43,6 %, vilket påverkade resultatet utifrån årets lönerörelse. Rågsved 2 har under året rekviderat startanslag för flera nya avdelningar.

Tabell 17: Utförarenheternas resultat Förskola (mnkr)					
	Budget- omslutning	Fond från 2011	Resultat 2012	Fond till 2013	Resultat i % av omslutning
Snösätra förskolor	24,3	1,2	-0,8	0,4	-3,3 %
Rågsved 1 förskolor	31,0	2,8	0,4	3,1	1,3 %
Rågsved 2 förskolor	34,6	2,6	1,4	3,4	4,0 %
Örby förskolor	40,8	2,3	-0,4	1,9	-1,0 %
Högdalens förskolor	36,8	0,9	-0,7	0,2	-1,9 %
Hagsätra 2 förskolor	20,8	1,9	0,1	2,0	0,5 %
Dalens förskolor	27,2	0,8	-0,5	0,3	-1,8 %
Årsta 2 förskolor	40,5	1,3	-0,1	1,2	-0,2 %
Enskede Gårds förskolor	47,2	2,1	0,3	2,4	0,6 %
Östberga förskolor	31,6	2,5	-0,6	1,9	-1,9 %
Blåsuts förskolor	23,8	1,0	0,0	1,0	0,0 %
Årsta 3 förskolor	29,3	0,5	-0,3	0,2	-1,0 %
Stureby förskolor	35,3	2,8	-2,2	0,6	-6,2 %
Summa	423,2	22,7	-3,4	18,6	-0,8 %

Kostnads- och intäktsutveckling

Den totala nettokostnaden har ökat med 36,0 miljoner kronor främst på grund av volymökningen, vilket har medfört ökade personalrelaterade kostnader (fler personal, löneökningar och utbildningssatsningar) samt ökade kostnader relaterat till nyöppnade avdelningar samt förskolor (främst ökade hyror och inköp av inventarier). Nettokostnaden per barn har ökat med ca 5,7 % jämfört med 2011.

De totala lokalkostnaderna har ökat beroende på upprustning av lokaler och gårdar samt att lokalkyror och driftskostnader ökat då fler förskolor startats. Nya förskolor kostar mer per barn än äldre förskolor.

Jämfört med år 2011 har antalet barn ökat med i snitt cirka 145 barn vilket främst beror på att nya förskolor startats, totalt 11 nya avdelningar.

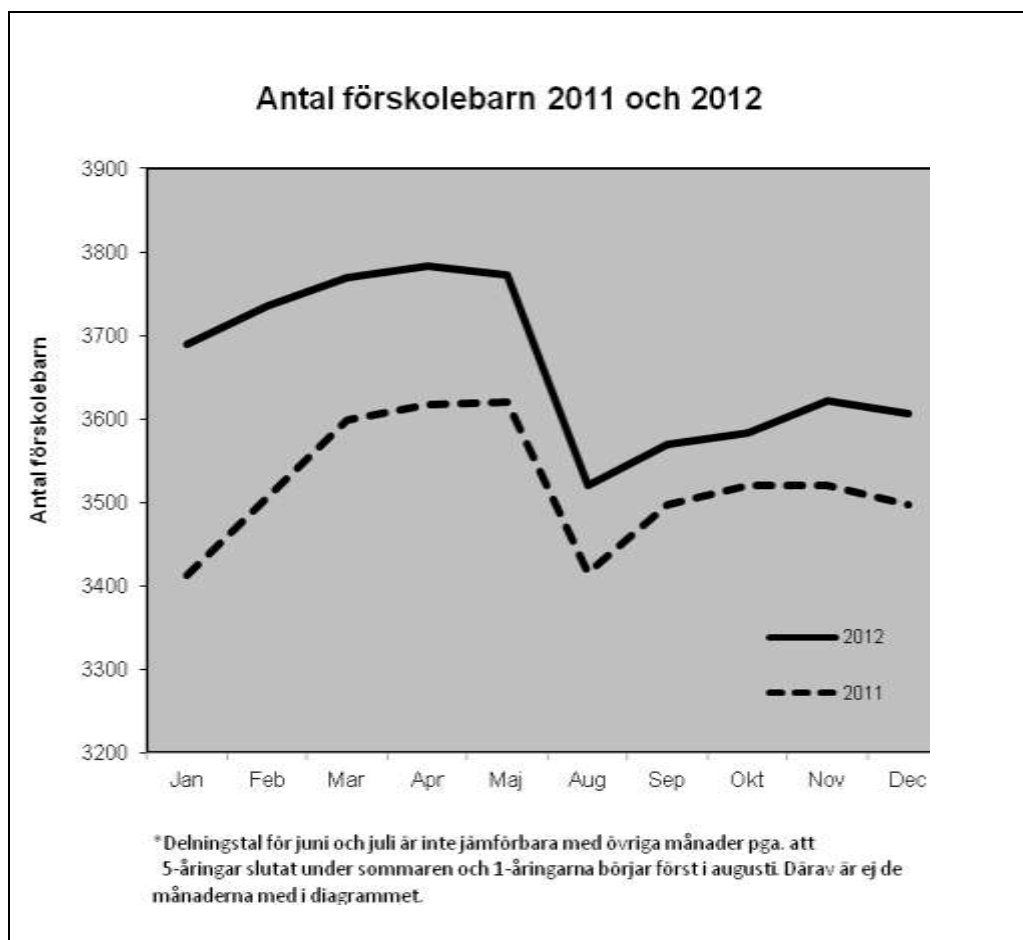
Vårdnadsbidraget har betalats ut för 160 barn heltid och 42 barn deltid vilket motsvarat 2,8 miljoner kronor.

Intäkterna har ökat med 10,9 miljoner kronor, vilket till stor del beror på volymökningen vilket medför större intäkter för stimulansbidrag för nyöppnade förskolor 2012 jämfört med 2011.

Andelen förskollärare har varit relativt konstant de senaste åren men en liten ökning har skett mellan 2011, snitt 34 %, och 2012, snitt 37 %, enligt stadens statistikinsamling (Sweco). Variationen är dock stor inom stadsdelsområdet och stadens officiella statistik, mätning januari till oktober, skiljer sig också något från stadsdelens egen mätning under året, som bygger på mätning hela året januari till december (se tabell nedan). Även denna mätning visar på en positiv utveckling jämfört med 2011. Bristen på förskollärare är ett problem och har medfört att andelen förskollärare inte har ökat som förväntat. Trots flera rekryteringar varje år syns det inte alltid i statistiken eftersom antalet avdelningar samtidigt ökar med 10-15 avdelningar per år.

Nyckeltal förskola	Snitt 2011	Snitt Jan- Mar	Snitt Apr- Maj	Snitt Aug- Sep	Snitt Okt- Dec	Snitt 2012	Snitt SWECO Jan- Okt
Antal barn	3 519	3 732	3 659	3 545	3 604	3 635	
Antal avdelningar	224	240	241	237	235	238	
Antal nya avd. **	11	13	1	-6	0	8	
Snitt barngrupp 1-3 år	13,9	13,8	13,8	13,2	13,5	13,6	
4-5 år	16,6	15,9	15,8	16,3	16,7	16,2	
Övriga	16,4	16	16,4	16,1	16	16,1	
Snitt samtl. avd	15,6	15,8	15,7	15,1	15,3	15,5	14,9
Antal barn per anställd	4,9	4,8	4,9	4,7	4,7	4,8	4,6
Andel förskolelärare	35,6	35,0	36,1	36,7	36,6	36,1	37,0
Antal vårdnadsbidrag	84	85	103	91	81	90	
Uppfylls garantin	Jan: nej Övr: ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	

Antalet barn per anställd är 4,6 vilket är en minskning jämfört med 4,8 år 2011 (Sweco). Snittet på barngruppernas storlek har minskat från 15,6 år 2011 till 14,9 år 2012 (Sweco). Orsaken är att antal förväntade barn under kortare perioder 2012 har varit färre än förväntat samtidigt som personalstyrkan har planerats utifrån fulla barngrupper.

Äldreomsorg

Utfall jämfört med budget

Äldreomsorgen visar ett överskott om 6,1 miljoner kronor efter resultatöverföring. Resultatfonden till 2013 ökar med 0,2 miljoner kronor och uppgår därmed till 14,3 miljoner kronor. Alla utförarenheter, utom vård- och omsorgsboendena, visar överskott i sina resultat. Beställarenheten visar ett överskott om 1,2 miljoner kronor.

Beställarenhetens antal beslutade placeringar hölls under den budgeterade nivån vilket bidrog till årets överskott. Även uteblivna övertalighetskostnader har bidragit till överskottet. Medlen avsatta i budget 2012 för att täcka övertalighetskostnader i samband med upphandlingen av Årsta vård- och omsorgsboende har blivit oförbrukade. Den personal som valde att stanna kvar i förvaltningen har kunnat få nya anställningar.

Tabell 18: Utfall jämfört med budget Äldreomsorg (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto	Utfall 2011 Netto
	Kostnade r	Intäkter	Kostnade r	Intäkter		
Vård och omsorg	873,9	-149,3	875,0	-152,1	1,7	-1,4
varav:						
vård- och omsorgsboende			464,0	-101,7		
servicehus			140,9	-25,9		
hemtjänst			230,2	-20,6		
dagverksamhet			11,2	-1,1		
övrig omsorg			28,7	-2,8		
Biståndsenheten	18,6	0,0	19,5	-0,0	-0,9	-3,9
Övergripande	31,9	-6,3	28,5	-8,4	5,5	9,4
Summa	924,4	-155,6	923,0	-160,5	6,3	4,1
Resultatfond från 2011					14,1	10,0
Överföring till 2013					-14,3	-14,1
Summa efter resultatdisposition					6,1	0,0
Avvikelse i %					0,8%	

Jämförelse prognoser – utfall

Tabell 19: Jämförelse prognoser – utfall Äldreomsorgen (mnkr)			
	Bokslut	T2	T1
Netto	6,3	19,1	10,7
Resultatöverföring	0,2	0,9	-0,7
Slutligt resultat	6,1	20,0	10,0

Att resultatet i bokslutet försämrades särskilt jämfört med T2 beror främst på prognosen för beställarenheten. Prognosen i T2 utgick ifrån ett oförändrat antal placeringar under årets fyra sista månader. Men så blev det inte. Antalet placeringar visade en nedgående trend under årets första tertial. Trenden bröts först i slutet av sommaren då den började vända uppåt. Antalet placeringar i olika omsorgsformer i december är 36 fler än i juni (se diagram nedan). En bidragande orsak till ökningen är ansökningar om vård- och omsorgsboende och servicehuslägenhet från andra kommuner. Beviljas ansökningarna får stadsdelen där boendena finns stå för kostnaden, vilket medför att stadsdelar med ett omfattande utbud av platser får kostnaderna. Under 2012 fick beställarenheten in 31 ansökningar från andra kommuner varav 6 gick till det finska boendet.

Verksamhetsberättelse Nämnd

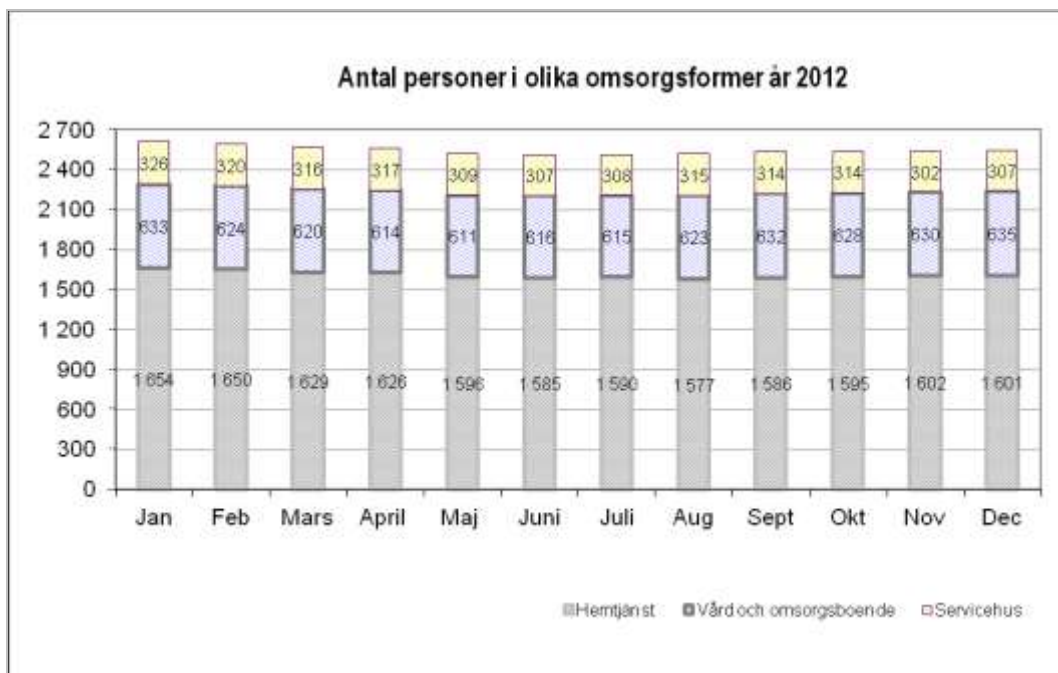
Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

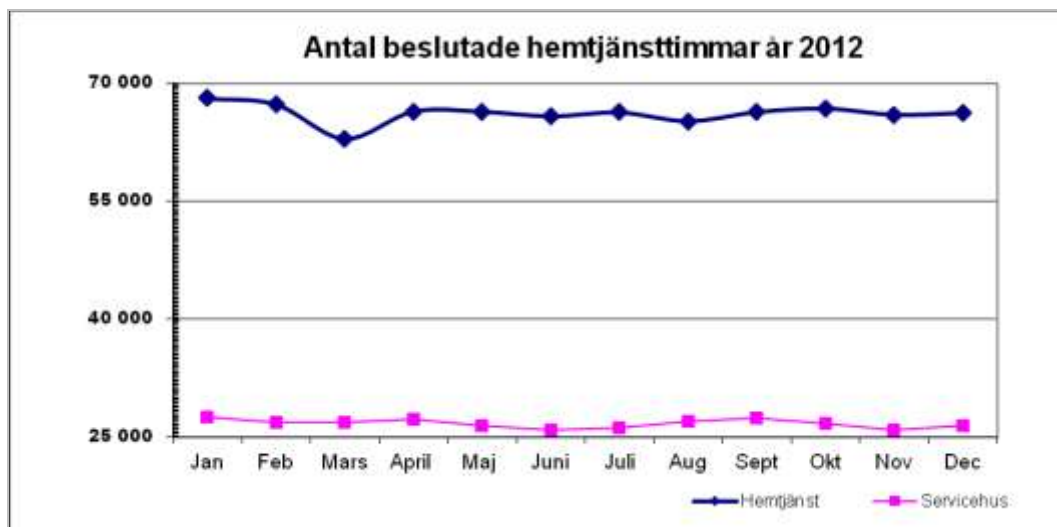
www.stockholm.se

Ökningen av antalet placeringar under andra halvåret har skett bland personer med större vårdbehov, inom boendena. Inom hemtjänsten är det tvärtom. Därför visar antalet beslutade hemtjänsttimmar i diagrammet nedan en ganska stabil utveckling under andra halvåret. Vård- och omsorgsboende i egen regi har haft lägre beläggning än budgeterat periodvis, vilket har minskat deras intäkter. Tomgångshyrorna har kostat beställaravdelningen 3 miljoner kronor i år. Den negativa påverkan på intäkterna förutsågs inte fullt ut i T2.

Under andra halvåret har beläggningen förbättrats något på vård- och omsorgsboendena, med ökade intäkter som följd. Hemtjänstenheternas intäkter har stabiliserats och har i vissa fall ökat under andra halvåret. Bland annat finansierade Äldreförvaltningen utvecklingen av demensteam inom hemtjänsten med 2,4 miljoner kronor.

I höstas vidtogs omstruktureringsåtgärder för att skapa bättre ekonomiska förutsättningar för äldreomsorgens utförare.

Utförarenheternas resultat

Utförarenheterna visar sammantaget ett överskott om 2,9 miljoner kronor före överföring av resultatfonderna. Totalt ökar resultatenheterna fonden med 0,2 miljoner kronor. Detta beror på att flera resultatenheter har nått resultatfondens max nivå och inte kan överföra ytterligare överskott. Dessutom visar några resultatenheter underskott som de är tvungna att bära med sig. Årsta vård- och omsorgsboende avvecklas som resultatenhet och bär inte med sig någon resultatfond till 2013.

Tabell 20: Utförarenheternas resultat hemtjänst (mnkr)					
	Budget- omslutning	Fond från 2011	Resultat 2012	Fond till 2013	Resultat i % av omslutning
Bandhagen/Örby	23,8	1,8	0,9	2,4	3,8 %
Stureby	19,8	0,6	0,0	0,6	0,1 %
Gullmarsplan	17,8	1,8	0,2	1,8	1,0 %
Dalen	18,1	1,9	0,4	1,8	2,3 %
Årsta	29,8	0	0,3	0,3	0,9 %
Högdalen	21,5	1,6	1,1	2,1	5,2 %
Summa	130,8	7,7	2,9	9,0	2,2 %

Tabell 21: Utförarenheternas resultat vård- och omsorgsboende (mnkr)					
	Budget- omslutning	Fond från 2011	Resultat 2012	Fond till 2013	Resultat i % av omslutning
Rågsveds servicehus	34,0	3,1	1,3	3,4	3,9 %
Stureby sjukhem	130,8	1,2	-0,5	0,7	0,4 %

Verksamhetsberättelse Nämnd

Årsta sjukhem	8,3	0,5	-0,4	0,0	4,7 %
Mårtensgården	30,8	0,3	-0,9	-0,6	2,9 %
Summa	203,9	5,1	-0,5	3,5	0,2 %

Tabell 22: Utförarenheter Övrig verksamhet (mnkr)					
Övrig verksamhet	Budget- omslutning	Fond från 2011	Resultat 2012	Fond till 2013	Resultat i % av omslutning
Förebyggande	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Kostenheten	18,9	1,3	0,5	1,8	2,9 %
Summa	22,4	1,3	0,5	1,8	2,4 %

Äldreomsorgen har drivit olika projekt för 7,8 miljoner kronor under 2012. Totalt har äldreomsorgen disponerat 9,1 miljoner kronor 2012. Det överförs 1,6 miljoner kronor projektmedel till 2013 varav 1,4 miljoner för fortsatt arbete med implementering av äldreomsorgens nationella riktlinjer. Överfört projektmedel avseende projekt avslutade 2012, ska slutredovisas och återbetalas till Socialstyrelsen.

Kostnads- och intäktsutveckling

Både kostnader och intäkter har ökat, med 3,7 % respektive 4,5 % jämfört med föregående år. I kronor räknat har kostnaderna ökat med 33,0 och intäkterna med 7,0 miljoner.

Förutom de vanliga prisindexeringarna har kostnadsutvecklingen påverkats av verksamhetsöverföring till privat regi. Årsta vård- och omsorgsboendes drift överlämnades till privat entreprenör i mars. Det är den främsta förklaringen till att kostnaderna för köp av vård och tjänster ökade med 13 % samtidigt som lönekostnaderna och övriga kostnaderna minskade med 5,5 % respektive 11,4 % jämfört med förra året.

Hyreskostnaderna har ökat som förväntat (2,6 % ökning). Kostnaderna för kost har däremot minskat med 1,3 miljoner kronor.

Ökningen av intäkterna beror främst på att det har förbrukat mer medel avsett för att driva projekt än förra året. I år beviljades endast 1,4 nya miljoner kronor för arbetet med implementering av nationella riktlinjer. Oförbrukade projektmedel överförda från 2011 har dock möjliggjort mer omfattande finansierat projektarbete än förra året.

Kostintäkterna har ökat mycket tack vare att förvaltningens Kostenhet har kvarstått som Kosmos AB:s matleverantör efter övertagandet av Årsta vård- och omsorgsboende. Även intäkterna för försäljning av verksamhet ökade med 4,9 %.

Hyresintäkterna har minskat (-2,3 %) som en följd av lägre beläggning på vård- och omsorgsboenden.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Utfall jämfört med budget

Verksamheten har ett underskott efter resultatöverföring med 7,2 miljoner kronor. Underskottet finns främst inom beställarenheten samt inom utförarenheten Enskede-Årsta-Vantörs gruppbofästäder.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Tabell 23: Utfall jämfört med budget (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e	Utfall 2011
Mnkr	Kostnade r	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Gruppboende	125,0	-7,0	128,8	-7,6	-3,2	-2,5
Daglig verksamhet	69,2	-2,7	68,1	-1,9	0,3	-2,5
Personlig assistans	125,8	-76,2	121,4	-74,0	2,2	3,4
Övrigt, hemtjänst mm	57,5	-1,5	62,3	-1,4	-4,9	-0,5
Korttidshem	14,0	-1,2	15,3	-1,0	-1,5	-1,0
Biståndsenhet adm	10,6	0,0	10,8	0,0	-0,2	-1,8
Adm. ledning	1,9	0,0	2,0	-0,1	0,0	-0,6
Summa	404,0	-88,6	408,7	-86,0	-7,3	-5,5
<i>Resultatfond från 2011</i>					1,7	1,1
<i>Överföring till 2013</i>					-1,6	-1,7
Summa efter resultatdisposition					-7,2	-6,1
<i>Avvikelse i %</i>					-2,3 %	

För biståndsinsatser redovisas ett underskott om 8,6 miljoner kronor vilket förklaras av att vissa privata utförare, främst inom barnboende, inte accepterat LSS-pengen som fastställts av staden vilket medför att vissa enskilda avtal ger högre kostnader jämfört med tilldelad budget.

Det är svårt att hitta placeringar inom ramen för LOV för utåtagerande personer, framför allt barn och ungdomar med avvikande beteenden och med flera diagnoser. Det råder brist på boenden i staden som klarar att möta dessa personers behov, vilket medför att plats måste köpas på boenden utanför valfrihetssystemet till höga kostnader. Frågan har lyfts till Socialförvaltningen.

Underskottet på det fasta anslaget beror på en del dyra SoL-placeringar, allt kortare vårdtider på sjukhus som kräver kostsamma hjälp- och stödinsatser efter utskrivningen samt höga kostnader för turbundna resor till daglig verksamhet.

Jämförelse prognoser – utfall

Tabell 24: Jämförelse prognoser – utfall Stöd och service till personer med funktionsnedsättningar (mnkr)			
Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Netto	-7,3	-7,0	-9,0
Resultatöverföring	0,1	0,7	0,3
Slutligt resultat	-7,2	-6,3	-8,7

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Utförarenheternas resultat

Utförarna redovisar totalt ett överskott om 0,1 miljoner kronor.

Överskottet inom daglig verksamhet har uppstått i samband med att verksamheten upphandlats och drivs på entreprenad från 1 april 2012.

Underskottet på Enskede-Årsta-Vantörs gruppbostäder beror på högre personalkostnader. Verksamheten är en resultatenhet och tar delar av sin fond i anspråk.

Assistansenheten har under året haft minskad efterfrågan och har därmed kontinuerligt anpassat sin organisation. Trots det visar enheten ett överskott som förs över till resultatfonden 2013.

Tabell 25: Utförarenheternas resultat (mnkr)					
Verksamhet	Budget- omslutning	Fond från 2011	Resultat 2012	Fond till 2013	Resultat i % av omslutning
Daglig verksamhet	1,0	0,0	0,2	0,0	20,0 %
Gruppbo- städer Enskede-Årsta-Vantör	35,4	1,7	-0,8	0,9	-2,3 %
Assistansenheten	86,9	0,0	0,7	0,7	0,8 %
Summa	123,3	1,7	0,1	1,6	0,1 %

Kostnads- och intäktsutveckling

Nettokostnaderna har ökat med 26,8 miljoner kronor (9 %) beroende på prestations- och prisökningar samt löneökningar. Kostnaderna har ökat med 17 miljoner kronor och intäkterna har minskat med 9,8 miljoner kronor.

Kostnadsförändringen består av 29,6 miljoner kronor i ökade kostnader för köp av vård och tjänster inklusive resor och transporter.

Personalkostnaderna har minskat med 12,6 miljoner kronor som beror på upphandlingen av gruppbostäder och daglig verksamhet samt minskad efterfrågan på assistansenheten.

Intäktsminskningen beror på minskad efterfrågan på assistansenheten samt på att flera verksamheter är upphandlade och förvaltningen inte längre säljer vårdplatser där.

Tabellen nedan visar förändringen i genomsnittligt antal personer/timmar mellan 2011 och 2012. Förändringen inom prestationsrelaterade verksamheter förklarar nettokostnadsökningen. Antal barn på korttidshem har minskat. Inom hemtjänsten har färre brukare beviljats mer timmar på grund av flera nivåökningar. Inom personlig assistans har flera brukare beviljats mer LASS-timmar.

Tabell 26: Antal personer		Snitt 2011	Snitt 2012
Daglig verksamhet		232	255
Korttidshem, barn		69	56
Bostad med särskild service, vuxna		116	120
Hemtjänst	Antal timmar	4 693	5 456
	Antal personer	195	187
Personlig assistent	Antal timmar	55 820	58 637
	Antal personer	128	133

Fritid och kultur

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet visar ett överskott om 1,8 miljoner kronor vilket är en del av de medel som reserverades i samband med verksamhetsplanen för att täcka andra verksamheters eventuella underskott. Förvaltningen fick i samband med tertialrapport 1 ökad budget för kollo med 1,0 miljoner kronor.

Tabell 27: Utfall jämfört med budget Fritid och kultur (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto	Utfall 2011 Netto
	Kostnade r	Intäkter	Kostnade r	Intäkter		
Kultur	1,3	0,0	1,6	0,0	-0,3	0,2
Konsument	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,1
Fältassistenter	3,7	0,0	3,5	0,0	0,2	0,2
Öppna mötesplatser	28,0	-2,0	28,5	-2,1	-0,4	0,0
Kollo	4,1	-1,9	3,5	-1,2	-0,1	0,3
Övergripande	2,5	0,0	0,0	0,0	2,5	3,0
Gemensamt	2,5	0,0	2,7	-0,2	-0,1	-0,2
Summa	42,5	-3,9	40,2	-3,5	1,8	3,6
Avvikelse i %					4,8 %	

Jämförelse prognoser – utfall

Tabell 28: Jämförelse prognoser – utfall Fritid och kultur (mnkr)			
Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Netto	1,8	1,5	2,5

Utförarenheternas resultat

Utförarna redovisar totalt ett +-0 resultat.

Tabell 29: Utförarenheternas resultat (mnkr)			
Verksamhet	Budget- omslutning	Resultat 2012	Resultat i % av omslutning
Fritid område 3 (Rågsved, Hagsätra)	6,3	0,0	0,0 %
Fritid område 4 (Örby, Högdalen, Bandhagen)	7,2	0,0	0,0 %
Fritid område 5 (Stamparken, Träffpunkt Enskede, Träffpunkt Stureby)	2,7	0,0	0,0 %
Summa	16,2	0,0	0,0 %

Kostnads- och intäktsutveckling

Nettokostnaderna är 1,6 miljoner kronor högre än 2011 varav hyreskostnaderna utgör 0,5 miljoner kronor. Resterande kostnadsökningar hänförs till de ökade satsningar som gjorts för ungdomar under höst- och jullov samt underhållningskostnader på Simpvik.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Utfall jämfört med budget

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott på 9,0 miljoner kronor, varav ekonomiskt bistånd utgör 8,6 miljoner kronor, i jämförelse med budget. Det genomsnittliga antalet hushåll har minskat från 1 446 hushåll 2011 till 1 283 hushåll 2012 och månadskostnaden är i snitt 0,8 miljoner kronor lägre. Medelbidraget per hushåll har under året varit 8 346 kronor 2012. Det är 356 kronor, 4 %, högre än 2011. En förklaring till ökningen är att många bidragstagare har daglig aktivitet och därmed SL-kort.

Antal hushåll har minskat från 1 385 i början av året till 1 253 i slutet. Antalet ungdomar har minskat från 184 i början av året till 119 i slutet. Det är främst gruppen arbetslösa som minskat med undantag av årets två sista månader där antalet ökade. Även antalet sjukskrivna personer och de med socialmedicinska skäl har minskat något under året.

	Snitt 2011	Snitt jan- mar	Snitt apr-jun	Snitt jul-sep	Snitt okt- nov	Dec prel
Antal hushåll	1 440	1 353	1 311	1 234	1 227	1 253
Arbetslösa utan kassa	618	568	529	500	511	530
Socialmed/rehab	292	271	267	254	254	255
Sjukskrivna 0-klassad	316	327	317	305	293	287
Ungdomar <25 år	184	144	134	125	120	119
Utbetalt bidrag mnkr	11,5	11,3	10,9	10,2	10,4	10,4

Arbetsmarknadsåtgärder visar ett överskott om 1,1 miljoner kronor vilket främst beror på lägre kostnader för OSA-anställda än budgeterat.

Förvaltningen har haft en kostnad motsvarande 6 miljoner kronor för feriearbete varav 3 miljoner kronor har finansierats av medel från Söderortsvisionen. Av de totalt 1 300 sökande erbjöds 663 ungdomar jobb varav 586 tillträdde. Även under jullovet har 53 ungdomar erbjudits jobb och 47 tillträdde, vilket har kostat ca 200 tkr.

Tabell 30: Utfall jämfört med budget Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e	Avvikels e
	Kostnade r	Intäkter	Kostnade r	Intäkter	Netto	2011
Arbetsmarknadsåtgärder	23,1	-12,5	24,2	-14,7	1,1	1,4
Ekonomiskt bistånd	137,0	-3,0	128,7	-3,3	8,6	-5,9
Handläggning	31,5	-0,5	32,4	-0,7	-0,8	-0,4
Övergripande	2,8	0,0	2,8	0,0	0,0	-1,4
Summa	194,4	-16,0	188,1	-18,6	9,0	-6,3
Avvikelse i %					5,0 %	

Jämförelse prognoser – utfall

Det ökade överskottet i jämförelse med tertialrapporterna beror främst på ökad budget ram med 2,6 miljoner kronor.

Tabell 31: Jämförelse prognoser - utfall Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder (mnkr)			
	Bokslut	T 2	T 1

Verksamhetsberättelse Nämnd

Netto	9,0	5,5	0,0
-------	-----	-----	-----

Kostnads- och intäktsutveckling

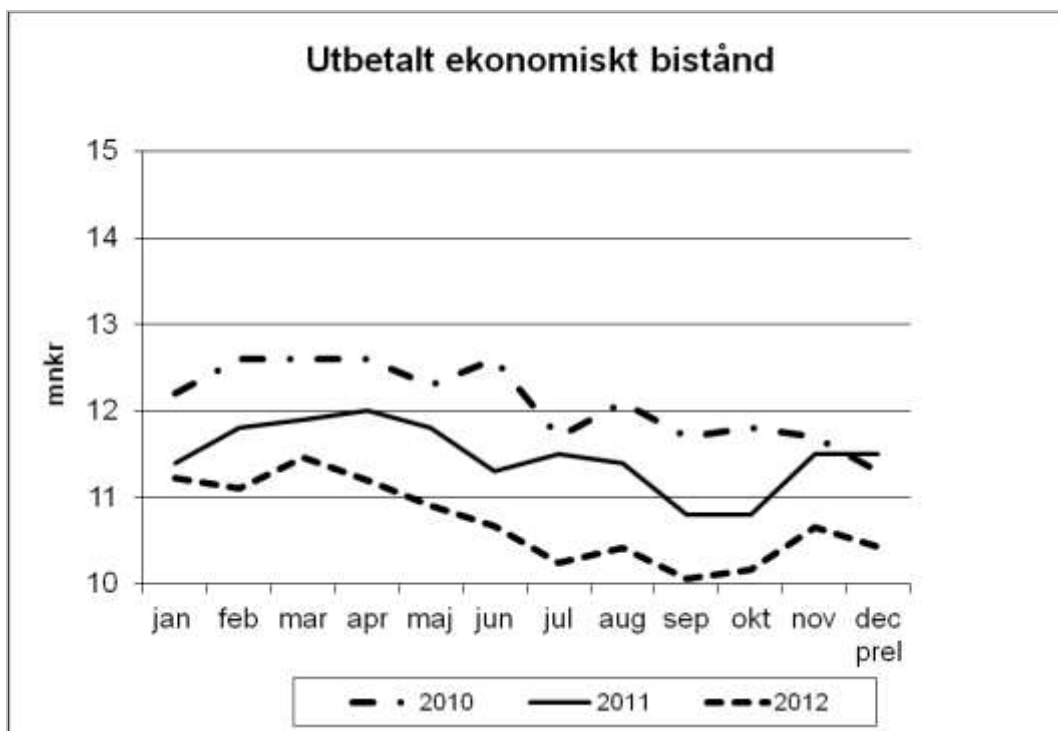
Nettokostnaderna för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder har minskat med 3,8 miljoner kronor jämfört med bokslut 2011.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd, inklusive handläggning, har minskat med 7,1 miljoner kronor.

Nettokostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder har ökat med 3,3 miljoner kronor. Kostnaderna för OSA-anställda har ökat med drygt 3 miljoner kronor. Intäkterna har också ökat men inte med motsvarande belopp. Detta beror delvis på att flera av deltagarna har nått upp till maxtaket vad gäller ersättningsnivån.

Kostnaderna för ferieungdomar har ökat med 1,8 miljoner kronor jämfört med 2011. Även under 2012 har förvaltningen fått extra medel för ferieungdomar motsvarande 3,0 miljoner kronor från Söderortsvisionen.

En ytterligare orsak till kostnadsökningen är att enheten anställt två resurscoacher som arbetar både på grupp- och individnivå med klienter.

Resultatenheter

Resultatenheterna hade från år 2011 med sig ett positivt saldo på sammanlagt 38,5 miljoner kronor i resultatfonden. Resultatenheterna redovisar ett sammanlagt överskott med 0,1 miljoner kronor för årets

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

verksamhet. 14 av de 27 resultatenheterna hade underskott. Några enheter har större överskott än som kan föras vidare. Det gör att fonden slutligen minskar med 3,3 miljoner kronor. När hänsyn har tagits till tidigare resultatfond har de samtliga resultatenheter utom en positiva resultat med sig till år 2013. Totalt finns det 35,2 miljoner kvar i resultatfonden till år 2013.

Närmare kommentarer och fördelning per enhet återfinns under respektive verksamhetsområde. En sammanställning finns även i bilaga 1b.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Analys av balansräkning

I balansräkningen redovisas stadsdelsnämndens tillgångar och skulder vid början och slutet av året. I nedanstående tabeller redovisas en sammanfattning. I bokslutsbilagan finns balansräkningen i sin helhet.

Tillgångar

Förvaltningens balansomslutning är 24,9 miljoner kronor högre än 2011. Likvida medel är oförändrade. Kundfordringar har ökat med 5,4 miljoner kronor, vilket beror på att vi säljer fler platser till inom vård och omsorg till andra förvaltningar. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 1,6 miljoner kronor, vilket bla beror på efterskottshyror inom äldreomsorgen. Övriga kortfristiga fordringar har ökat med 10,1 miljoner kronor vilket beror fordringar hos staten i form av projektmedel, LASS, flyktbarn och OSA.

Anläggningstillgångar har ökat med 7,7 miljoner kronor som en följd av ökade investeringar i parker och inventarier.

Skulder och eget kapital

Leverantörsskulder har ökat med 35,5 miljoner kronor, vilket beror på att vi har fler entreprenader inom vård och omsorg. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 9,5 miljoner kronor som en följd av att förvaltningen har mindre lönekostnader att periodisera eftersom verksamheter har gått över till entreprenader samt mindre intäkter för projekt som ska periodiseras.

Eget kapital har ökat med 1,0 miljoner kronor som en följd av förändringar i balansräkningen. Eget kapital för en stadsdelsförvaltning har inte samma innebörd som eget kapital i ett vanligt företag.

Årets avsättning till resultatfonder uppgår till 3,3 miljoner kronor.

Stadsdelsförvaltningens limit för förskottskassor uppgår till 0,4 miljoner kronor men genom övergång till kontokort har behovet av kontantkassor på enheterna minskat.

Tabell 32: Tillgångar (mnkr)	2012	2011
Likvida medel, klientmedel och förskottskassa	0,2	0,2
Kundfordringar, bl.a. hemservice- och barnomsorgsavgifter	25,5	20,1
Förutbetalda kostnader, bl. a. hyror och upplupna intäkter	50,3	48,7
Övriga kortfristiga fordringar	11,1	1,0
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	87,1	70,0
Anläggningstillgångar	73,9	66,2
Summa Tillgångar	161,1	136,2

Tabell 33: Skulder och eget kapital (mnkr)	2012	2011
Leverantörsskulder	130,5	95,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	47,4	56,9
Diverse kortfristiga skulder	0,2	0,2
Övriga kortfristiga skulder	0,0	0,0
<i>Summa skulder</i>	<i>178,1</i>	<i>152,1</i>
Eget kapital	-17,0	-16,0
Summa skulder och eget kapital	161,1	136,2

Investeringar

Investeringar i parker

Utfallet för investeringar i parker visar ett överskott med 0,3 miljoner kronor, vilket gäller tillgänglighetsinvestering Bollplaner. Dessa begärs ombudgeteras till 2013. Orsaken är att arbetet inte hann färdigställas innan snön föll.

Tabell 34: Utfall jämfört med budget – Parkinvesteringar (mnkr)					
Objekt	Justerad budget 2012		Utfall 2012		Avvikels e Netto
	Kostnade r	Intäkter	Kostnader	Intäkter	
Blåsutparken (Johanneshov)	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Vättersparken (Årsta)	0,4	0,0	0,3	0,0	0,1
Dalen	3,0	0,0	3,1	0,0	-0,1
Storängsparken (Årsta)	0,3	0,0	0,2	0,0	0,1
Triangelparken (G:a Enskede)	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0
Reinvestering lekpark	1,7	0,0	1,7	-0,1	0,1
Tillgänglighet Grynkvarn- /Vivstavarvspark	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0
Tillgänglighet Herrgårdsvägen	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0
Tillgänglighet Backens parklek	0,7	0,0	0,9	0,0	-0,2
Tillgänglighet Parkbänkar	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Tillgänglighet Bollplaner	0,5	0,0	0,2	0,0	0,3
Summa	10,5	0,0	10,2	-0,1	0,3
<i>Avvikelse i %</i>					<i>2,9 %</i>

Investeringar och reinvesteringar i lekplatser i hela stadsdelsområdet har genomförts med syfte att skapa platser för lustfylld och pedagogisk lek samt för att tillgänglighetsanpassa lekplatserna. Investeringar har också genomförts genom färdigställande av nytt pumphus till Vättersdäldens plaskdamm samt färdigställande av Storängsparkens lekplats.

Upprustningen av Dalenparken har fortsatt, genom anläggning av konstgräs

Verksamhetsberättelse Nämnd

på bollplanen och påbörjad tillgänglighetsanpassning och upprustning av lektyorna. Syftet har varit att skapa bättre förutsättningar för spontan motion och ökat lekvärde i området. Under året har även upprustningen av Triangelsparken i Gamla Enskede påbörjats med programhandling. Båda projekten fortsätter 2013.

Förvaltningen har arbetat för att områdets lekplatser och parkområden ska vara tillgängliga och trygga för framförallt barn, ungdomar och äldre. I samband med tertial 1 ansökte nämnden tillgänglighetsförstärkande medel och tilldelades dessa. Under året har förvaltningen tillgänglighetsanpassat parkbänkar samt påbörjat arbetet med att se över och förbättra belysningen vid prioriterade bollplaner. Tillgänglighetsanpassningsåtgärder har även genomförts i Vivstavarvsparken i Stureby och Grynkvärnsparken i Johanneshov. En förstudie inför tillgänglighetsförbättring av parkleken Backen i Östberga har påbörjats.

Övriga investeringar

Av budgeten för övriga investeringar har 1,5 miljoner kronor, 16 % använts. Förvaltningen har inte bedömt att det funnits behov av att använda mer. Främst har investeringar gjorts genom vissa möbelinventarier, redskap för aktivering inom äldreomsorg samt brandlarm inom gruppbofastäderna inom LSS.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt för stadsdelsnämnden.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt för stadsdelsnämnden.

Ombudgeteringar

Ombudgetering begärs med 0,3 miljoner kronor för tillgänglighetsinvestering Bollplaner. Orsaken är att arbetet inte hann färdigställas innan snön föll.

Medel för lokaländamål

Medel för lokaländamål redovisas i bilaga 1b.

Övrigt

Ny vårdform inom psykiatri

De beviljade medlen var avsedda att användas för insatser till personer som riskeras att hamna i svårigheter på grund av sina psykiska funktionsnedsättningar. De insatser som stadsdelens redan idag erbjuder i

form av boendestöd, sysselsättning, stödboende med mera vänder sig även till personer inom öppen rättspsykiatrisk tvångsvård.

Inom ramen för medlen har verksamhet bedrivits i form av mentorprojekt, stöd i nyttjande av kognitiva hjälpmedel vad gäller insatser till personer som har "tvång i öppen vård" samt till sociala mötesplatser öppna för alla personer med psykisk funktionsnedsättning. Totalt har stadsdelen Enskede-Årsta-Vantör erhållit 5 477 122 kronor för perioden 2008 -2012.

Träfflokaler Flotten och Valvet erbjuds personer med psykisk funktionsnedsättning som önskar möjlighet till social samvaro under öppna former. Det kan till exempel handla om vardagssamtal eller deltagande i olika aktiviteter. Under 2012 har en satsning på aktiviteter för att även förbättra den fysiska hälsan skett och detta arbete planeras fortsätta under 2013.

Av de beviljade medlen återstår 1 308 000 kronor vilka förvaltningen har ansökt och beviljats från Socialstyrelsen att få överföra till år 2013. Dessa medel vill förvaltningen använda till fortsatt utveckling av verksamheten inom de sociala mötesplatserna som inkluderar insatser till personer med "tvång i öppen vård" samt för att utveckla boendestödet för denna målgrupp.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål har uppnåtts. Förvaltningen arbetar för att resurserna ska utnyttjas effektivt, exempelvis genom kontinuerligt arbete med att sänka de administrativa kostnaderna och med att effektivisera lokalutnyttjandet samt med att se över olika avtalskonstruktioner, följsamheten till olika riktlinjer, personalbemanningen och sjukfrånvaron. Samarbetet med andra stadsdelar exempelvis i form av olika kompetenscentrum utvecklas. Ett led i att ytterligare höja effektiviteten i verksamheterna och kvaliteten i tjänsterna till brukarna är arbetet med att införa resultatbaserad styrning och införandet av metoden LEAN i organisationen som fortsätter.

Förvaltningens arbete med upphandling och konkurrensutsättning av utförarverksamheterna har utgått från nämndens aktivitetsplan.

Förlängda avtal

- Avtal med Unga Örnar om verksamhetsdriften av Rågdalens parklek har förlängts maximalt t.o.m. den 30 november 2013.

- Avtal med Samhall AB om tvättservice inom äldreomsorgen har förlängts med ett år, t.o.m. 31 oktober 2013, varefter ett års förlängning återstår.
- Alla tre ramavtalen om städning i enskilda hem har förlängts med ett år, t.o.m. 15 januari 2014, varefter ett års förlängning återstår.
- Fyra av fem ramavtal om städning i verksamhetslokaler har förlängts med ett år, t.o.m. 14 januari 2014, varefter ett års förlängning återstår. Avtalet med en städleverantör har till följd av återkommande brister inte förlängts.
- Avtalet med Attendo LSS AB avseende verksamhetsdrift av korttidshem har maximalt förlängts med två år t.o.m. 31 januari 2015.
- Avtalen om fritidsverksamhet 1 och 2 med SYD AB har förlängts maximalt, t.o.m. den 31 maj 2014.
- Mindre avtal som har förlängts är det om dagligvarudistribution i hemtjänsten och det om utbildningstjänster inom anhörigstödsverksamheten.
- Överenskommelsen om intraprenad vid Stureby vård- och omsorgsboende har förlängts med två år t.o.m. 30 oktober 2014, varefter ytterligare förlängningsoptioner återstår.

Nya avtal och verksamhetsövergångar

- Den 1 mars gick Årsta vård- och omsorgsboende över till Kosmo AB.
- Gruppboendestäder i socialpsykiatri gick den 1 mars över till Aleris Omsorg AB.
- Den 1 april gick daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning över till VIDA omsorg och utbildning AB.
- Efter upphandling har avtal även tecknats för badbusstransporter till Gålö, dels för barn och ungdomar dels för äldre.
- Efter upphandling har nya avtal för medicinsk fotvård inom äldreomsorgen tecknats.
- Efter upphandling och ansökan om överprövning som avslogs tecknades en överenskommelse om intraprenad för kostenheten inom äldreomsorgen.

Pågående upphandlingar

- Upphandling av verksamhetsdriften av Svedmyrabadet för personer med funktionsnedsättning pågår med annonsering och har planerad avtalsstart den 1 oktober 2013.
- Förvaltningen har arbetat med framtagande av förfrågningsunderlag för entreprenadupphandling av drift avseende parkskötsel,

Verksamhetsberättelse Nämnd

renhållning och vinterväghållning i Vantör respektive i Årsta med planerad avtalsstart den 1 oktober 2013.

- Tillsammans med Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar pågår arbete med upphandling av nytt gemensamt ramavtal för handledningstjänster, som föreslås administreras av Farsta stadsdelsförvaltning.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Avvikelser från aktivitetsplanen

- Verksamhetsövergången av daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning, Kombi Café och Dalens arbetsgrupper sköts upp en månad, från 1 mars till 1 april pga att Socialstyrelsens handläggning av tillståndet drog ut på tiden. Tillstånd är nu beviljat och övergång genomförd.
- Avtalet med Carema Äldreomsorg AB om verksamhetsdriften av Enskede Nya Servicehus är maximalt förlängt och löper ut den 30 september 2013. Enligt aktivitetsplan skulle arbetet med ny upphandling ha påbörjats under hösten. Med hänsyn till planerna att omstrukturera servicehus till ett trygghetsboende samt myndighetskrav på lokalerna, gjordes en förnyad bedömning. I samband med tertialrapport 2 tog nämnden ställning för att servicehuset övergår i egen regi den 1 oktober 2013 i avvaktan på slutligt beslut om omstrukturering till trygghetsboende samt säkerställandet att lokalerna lever upp till myndighetskrav.

Övrigt

Förvaltningen har också fortsatt att delta i centrala och gemensamma upphandlingar avseende köp av varor och tjänster till olika verksamheter. Några framställningar om utmaningar har inte inkommit till nämnden. Förvaltningen deltar i pilotprojektet "Effektivt inköp" som handlar om att enheterna fortsättningsvis ska göra sina beställningar genom ett integrerat inköps- och faktureringsystem. I inledningsskedet handlar det om utvalda varugrupper såsom förbrukningsmaterial och livsmedel.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,47 %	3,6 %	minska	2012
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	5 st	5 st	tas fram av nämnden	2012

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens resurser utnyttjas effektivt

Uppfylls helt

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Förvaltningen bedömer att målet uppfylls. Se kommentar under kommunfullmäktiges mål ovan.

Förväntat resultat: Verksamheterna ryms inom tilldelad budget. Administrationens andel av de totala kostnaderna har minskat jämfört med 2011. Olika verktyg används för ökad kvalitet och effektivitet, t.ex. Lean och deltagande i kvalitetsutmärkelsen. Utvecklingsarbetet kring resultatbaserad styrning fortgår under 2012.

Synpunkter och klagomål

Stadsmiljö

Under året har ca 1000 synpunkter om underhåll av parker och grönområden inkommit till Trafik Stockholm. Av dessa utgör synpunkter på barmarksdriften den största delen, över 80 %. Övriga synpunkter rör lekplatser, vinterunderhåll, frågor och övriga synpunkter/önskemål. Ärenden som skickats in till Trafik Stockholm och utgör felanmälningar vidarebefordras till entreprenörer för åtgärd, och förvaltningen följer ärendena i systemets databas. Felanmälningarna som avser park och grönområden i Enske-Årsta-Vantör registreras till förvaltningen, men berör ibland andra förvaltningar. Antalet synpunkter till Trafik Stockholm har ökat sedan 2011, vilket beror på förvaltningens arbete med att hänvisa medborgare direkt till Trafik Stockholm för snabbast åtgärd.

Förskola och fritid

Under år 2012 har totalt 155 klagomål inkommit till verksamheter inom avdelningen förskola och fritid. Av dessa rör 11 fritiden och endast hälften av dem har kommit från egna besökare. Till fältgruppen har inga klagomål inlämnats. Klagomålen som rört förskolan (144) har huvudsakligen handlat om bemötande (39), den fysiska miljön (30), brister i information (21) och "annat" (33). Klagomålen har i de allra flesta fallen återkopplats till brukaren som oftast varit en förälder och 64 har behandlats på APT. Enheterna har i sina redovisningar beskrivit att de också fått ta emot ett stort antal beröm.

Individ- och familjeomsorgen

Under året har 78 dokumenterade klagomål inkommit till förvaltningen varav synpunkter på bemötande och tillgänglighet är de vanligast förekommande. Det är i stort sätt samma resultat som föregående år. I årets brukarundersökning har dock drygt 90 % av de svarande ansett att de blivit vänligt och respektfullt bemötta. Beträffande tillgängligheten är siffran något lägre. Förvaltningen har bland annat arbetat med att förkorta väntetiderna till besök för fastställande av förenklat faderskap, utifrån de klagomål som inkom i början av året. Väntetiderna är i dagsläget 1-2 veckor.

Beställaravdelningen

Totalt har 15 klagomål inkommit under året som berör den egna verksamheten. Flertalet av synpunkterna har gällt brister i tillgänglighet och information.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Besvarandet av klagomålen har till största delen skett skriftligt. I vissa fall har genomgång gjorts vid besök med anhöriga eller genom telefonsamtal. Beröm har också erhållits avseende bra bemötande.

Utöver det har 55 klagomål hanterats gällande privata utförare där flertalet handlat om felaktigt utförd insats (se särskild redovisning).

Gällande klagomålen om tillgänglighet har samtal förts med berörda biståndshandläggare om vikten av att stadens telefonpolicy måste följas. Avseende klagomål om brister i information har genomgång skett av dokumentationen utifrån bedömnings- och kartläggningsinstrumentet. Rutiner för individuella kvalitetsuppföljningar har setts över inom ramen för arbetet med resultatbaserad styrning.

Förtydligande i åtagande i VP 2013 gällande tillgänglighet och bemötande har gjorts.

Egen regi

Totalt har det inkommit 316 klagomål under året, vilket är en minskning från föregående år. Av dessa avser 200 stycken äldreomsorgen, 24 stycken omsorg om funktionsnedsatta, 47 stycken socialpsykiatri, och 45 stycken avser kostenheten. Hundra av dessa 316 klagomål har inkommit från anhöriga.

Klagomålen har framför allt handlat om felaktigt utförd insats (37) samt utebliven eller försenad insats (33), brister i information/utebliven information (14), eller andra ej kategoriserade klagomål (72). Vissa klagomål gäller de insatser som omsorgshuset utför nattetid enligt avtal med förvaltningen. De klagomålen har skickats vidare till Omsorgshuset. Det har också förekommit Klagomål på underleverantörer som utför städning på vård- och omsorgsboendena.

Totalt har det inkommit 461 positiva synpunkter (beröm), för verksamheterna inom egen regi. t.ex. Mycket bra personal, Lysande!, Underbar personal och ledning med varmt och respektfullt bemötande, Bra ledning och bra personal, Mycket nöjda med ledning och personal, Duktig personal, bra omvårdnad, Mycket bra personal och mycket bra ledning. Källa: Beställarenhetens kvalitetsmätning, 2012.

Övrigt

Internkontroll

Förskola och fritid

Enheternas internkontroll

Enheterna har genomfört sina *skyddsronder och barnsäkerhetsronder* enligt planering. De har sett över sina egna handlingsplaner och rutiner samt gått igenom dem på APT inför terminsstarten samt vid nyintroduktion av personal. *Egenkontrollen* av köken har förbättrats med hjälp av de gemensamma rutiner som tagits fram på övergripande nivå. *Hälsoarbetet* har lyfts fram såväl för Verksamhetsberättelse Nämnd

medarbetarnas trivsel och välbefinnande som för att minska sjukfrånvaron. Utifrån medarbetarenkäten och skyddsronder har man tagit fram handlingsplaner.

Informationen till föräldrar har vidareutvecklats. *Datakommunikationen* fungerar bättre än tidigare vilket bl.a. underlättar ömsesidig information. Nya installationer har också tillkommit. *Brist på förskollärare* har medfört ett intensivt rekryteringsarbete.

Avdelningens internkontroll

Nämndmålen har kommunicerats genomgripande med enhetscheferna och deras ledningsgrupper i anslutning till utvecklingsarbetet med resultatbaserad styrning TUFF (tydlig uppföljning för förskolan). *Samverkan* mellan förskolan och I o F har utvecklats under året genom projektet FIF (föräldrastöd i förskolan) vilket genomförs i Snösättras och Östbergas förskoleenheter. Arbetet som varit framgångsrikt kommer att utvidgas till att omfatta hela stadsdelen under 2013. Vid *nyrekryteringar* har både avdelningen och enheterna varit noga med att ta referenser. Nyanställda biträdande enhetschefer har även intervjuats av avdelningschefen före tillsättning. Avdelningschefen och kontrollern har följt upp *ekonomin* varje månad för budgethållning, justeringar och vissa omprioriteringar. För att vara uppdaterad avseende *lokalbehovet* har avdelningschefen haft möten varje vecka med köhandläggarna. Kontinuerliga möten har också ägt rum med lokalplanerare. Nya gemensamma rutiner och handlingsplaner som hittills tagits fram under 2012:

- Rutiner och mall för konsekvensbeskrivning avseende förändring av *barngruppernas sammansättning* är utarbetad på avdelningsnivå.
- En ny handlingsplan för barn med skyddad identitet har tagits fram på avdelningsnivå och ska användas av samtliga förskoleenheter.
- Gemensamma handlingsplaner mot *hot och våld* har tagits fram för förskolorna, fritiden och fältverksamheten.
- Dokumentet med information om *sekretess* för personalen inom förskolan har omarbetats av avdelningen.
- Gemensamma rutiner har utarbetats för avdelningsstaben för inkomna *klagomål*.
- Policydokumentet för fotografering i förskola och fritidsverksamheter har reviderats.
- Ett material med handlingsplaner för barn som misstänks fara illa är framtaget i samverkan med Individ- och familjeomsorgen.

Internkontrollplanen

Kontroll av *barnomsorgsavgifterna* har skett under hösten 2012. Rutinerna för *egenkontrollen* avseende köken och mathanteringen har setts över och gemensamma riktlinjer och checklistor har arbetats fram.

Internkontrollarbete inom annan utförare

Verksamhetsberättelse Nämnd

Avdelningen har begärt in redovisningar av internkontrollarbetet under 2012 från SYD AB (Stockholm Youth District) och Rågdalens parklek och konstaterat att dessa följt upp arbetsmiljöarbetet och det säkerhetsförebyggande arbetet tillfredsställande.

Individ- och familjeomsorg

Enheternas internkontroll

Enheterna har arbetat med sin internkontroll i enlighet med respektive risk- och väsentlighetsanalys. Ett arbete med att garantera rätts säkerheten genom kunskap om delegation och genom att ta del av Socialstyrelsens beslut, förvaltningsdomstolarnas domar samt kunskap om riktlinjer är genomfört och kommer att fortgå kontinuerligt inom Utredningsenheten för barn och ungdom. Stickprov har gjorts på ärendehandläggning under året. I mars beslutades om att ett system för avvikelser skulle införas när det gäller tidsgränserna för förhandsbedömningar (10 dagar) och barnavårdsutredningar (fyra månader). En uppföljning av utredningstiderna när det gäller barnavårdsutredningar har gjorts under hösten.

Avdelningens internkontroll och internkontrollplanen

Avdelningen har under året följt upp beslutsregistrering i Sociala system och övrig dokumentation i ärendena. Felregistreringar har meddelats direkt till ansvarig handläggare genom att en notering förts i bevakningsrutan i utredningsfönstret i den aktuella utredningen samt att ansvarig enhetschef har informerats.

Paraplysamordnare har följt upp att beslut finns för de insatser som verkställts. Inom avdelningen är det sällsynt att beslutade insatser inte verkställs i anslutning till att beslutet om insats fattats. Undantag finns dock, främst när det gäller försöks- och träningslägenhetsverksamheten. Avdelningen har under 2012 tagit fram och implementerat, genom utbildning till samtlig personal, nya avdelningsövergripande rutiner för lägenhetsverksamheten. I dessa ingår, liksom i stadens riktlinjer, att beslut om försöks- eller träningslägenhet, som inte verkställts inom tre månader, ska rapporteras till nämnd.

Inom Enheten för arbete och bistånd har arbetsledningen följt upp att dokumentationen i sociala system följer lag och stadens riktlinjer genom att granska ett 100-tal ärenden, som slumpmässigt tagits fram.

Avdelningen har under året tagit fram ett uppföljningsinstrument/metod för ärendegranskning som kommer att få full genomslagskraft 2013.

Beställaravdelningen

Enheternas internkontroll

Inom beställarenheten för funktionsnedsatta och socialpsykiatri har delar av arbetet fokuserats på budgetfrågor för att hitta kostnadseffektiva lösningar. Detta har bl a skett genom översyn av gemensamma avtalsmallar och hur individavtal ska skrivas och ärendegenomgång. Rutinen för överföring av ärenden från funktionsnedsatta till äldreomsorg har reviderats

Verksamhetsberättelse Nämnd

Rutin för introduktion av nyanställda och en rutin för mentorskapet inom äldreomsorgens beställarenhet har upprättats.

Arbetsgrupper:

- Inom äldreomsorgens beställarenhet har två biståndshandläggare ingått i en arbetsgrupp i samverkan mellan landsting och kommun, gällande individuella vårdplaneringar i hemmet för dementa personer.
- En medarbetare har gått ett traineeprogram och ett projekt har skapats utifrån åtagandet "Nyprövningar i fas". Projektet som pågått t o m 2012-04-30 har tagit fram förslag till arbetsmetod som prövas. Målet är att minst 80 % av alla ärenden ska nyprövas under ett år.
- En arbetsgrupp har tillsatts för att ta fram stödredskap när det gäller beräkning av insatsernas tidåtgång. Detta för att säkra likhetsprincipen vid bedömning av insatser.

Biståndshandläggarna har kontrollerat att genomförandeplanen stämmer överens med de beställda insatserna. Vid nyprövning en gång per år har en individuell kvalitetsuppföljning genomförts. En sammanställning av alla nyprövningar genom ett enkät- och analysverktyg totalt samt per enhet har genomförts. Återkoppling av resultaten har skickats till utföraren.

Flera rutiner har skapats eller reviderats under året. Det gäller bland annat rutiner för introduktion av nyanställda, mentorskap och åtgärder vid hög arbetsbelastning. En arbetsgrupp har skapat en informationsbroschyr om våld i nära relationer som delats ut vid varje nybesök. Statistik om våld i nära relationer har förts inom äldreomsorgens beställarenhet och visar att nio ärenden uppmärksammats .

Avdelningens internkontroll

Granskningsdokument har utarbetats inför genomförandet av aktgranskning och granskning av om nyprövning skett innan biståndsbeslutet går ut. Granskningar har genomförts under hösten 2012.

Brister redovisas bl a gällande dokumentationen av information om samtycke och valfrihet. Resultaten har återkopplats till respektive handläggare, diskuterats och åtgärder vidtagits på metoddagar.

Tillsammans med beställarenheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri har rutin för hur ärenden ska överlämnas till äldreomsorgen reviderats. En mer strukturerad överföring av ärenden har därmed upprättats.

Vid verksamhetsuppföljningarna av gruppboheter för funktionsnedsatta har kontroll av HSL- rutiner gällande delegering, läkemedelshantering, hygien, dokumentation, avvikelshantering, medicintekniska produkter och samverkan med landstingets primärvård och psykiatri skett. Dessa rutiner finns nu i verksamheterna.

Internkontrollplanen

Verksamhetsberättelse Nämnd

Granskning av löpande dokumentation och genomförandeplaner samt rutiner för egenkontroll av kost har fortgått inom ramen för de verksamhetsuppföljningar som genomförts. Resultatet från dessa uppföljningar har delgivits stadsdelsnämnden i särskild ordning.

Sammanfattande jämförelse av dokumentationsutvecklingen 2011-2012 inom äldreomsorgens enheter (både egen regi och upphandlad)

Särskilda boenden

Alla enheter förutom Stureby vård- och omsorgsboende och Rågsveds servicehus har både genomförandeplaner och löpande dokumentation till fullo. Avseende de två entreprenaddrivna servicehusen har det skett en stor utveckling från 2011 till 2012.

Hemtjänsten

Endast två av sex enheter redovisar genomförandeplaner för samtliga brukare. Löpande dokumentation finns ej heller för samtliga. Den löpande dokumentationen har förbättrats inom vissa enheter medan andra visar på en försämring. Sammantaget kan sägas att dokumentationen fortfarande är ett stort utvecklingsområde främst inom hemtjänsten samt för Stureby vård- och omsorgsboende och Rågsveds servicehus.

Inom samtliga enheter behöver dock dokumentationen utvecklas. Genomförandeplanerna behöver utvecklas så brukarens önskemål om hur insatserna ska utföras och brukarens intressen framgår mer tydligt. Den löpande dokumentationen behöver utvecklas så att den ger en tydligare helhetsbild av brukaren.

Annan utförares internkontroll

Granskning av dokumentation har skett fortlöpande inom ramen för de verksamhetsuppföljningar som genomförts både avseende HSL och SoL. I uppföljningen har kontroller gjorts av om utföraren har rutiner inom de områden som är aktuella enligt den uppföljningsmall som staden utformat. Resultatet från dessa uppföljningar har delgivits stadsdelsnämnden och stadens äldre- respektive socialförvaltning i särskild ordning.

Biståndshandläggarna har kontinuerligt kontrollerat att genomförandeplanen stämmer överens med de beställda insatserna.

Egen Regi

Enheternas internkontroll

Enheterna följer kontinuerligt upp planerade åtgärder i RoV. Under perioden har följande interkontroller genomförts:

- Dokumentation/genomförandeplaner. Handlingsplan har upprättats för att säkerställa högre kvalitet beträffande dokumentationen.
- Brukarens egna medel

Verksamhetsberättelse Nämnd

- Inventering av vilka medarbetare som har aktuellt ID- kort samt namnskytt.
- Medicindelegeringar och läkemedelskontroller.
- Medarbetares följsamhet gällande basala hygienrutiner.
- Säkerställande av planerade aktiviteter
- Kontroll av larmknappar
- Kontroll av nyckelkvittenser
- Kontroll av medicintekniska produkter
- Genomgång/kontroll/förankring av övriga väsentliga rutiner. Revidering och komplettering av rutiner har genomförts där brister har påträffats. Informerat personal om rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah.
- Egenkontroller livsmedel/mat (dagligen, veckovis och månadsvis enligt rutin)
- Ekonomi/personal (tjänstgöringslistor, lönerapporter, fakturahantering, First Card, kontroll av underleverantörer, månadsprognoser, fysisk- och psykosocial skyddsround, riskbedömningar av arbetsmiljö i brukares hem etc.) Sjukfrånvaron kontrolleras kontinuerligt i samband med LSG.
- Miljö (sammanställning över miljövänligt drivmedel till förvaltningen var tredje månad)

Avdelningens internkontroll

Granskning genom stickprovskontroller av den sociala dokumentationen enligt SoL och genomgång av brukares egna medel. Handlingsplaner har upprättats utifrån enheternas resultat i medarbetar och brukarundersökningar. Analys av vilka åtgärder som ska vidtas för att få förbättrat resultat. Genomgång och analys av lex Sarah utredningar är utförda, vilket resulterar i översyn av arbetsätt, metoder och rutiner.

Nämndens internkontrollplan

Kontinuerlig uppföljning av incidenter (hot och våld, stöld etc.), genom genomgång/analys av underlag från RISK samt av lex Sarah-händelser på kvalitetsråd. En ny avdelningsgemensam rutin för hot och våldssituationer samt rutin för hur avdelningen/enheterna ska följa upp incidenter (RISK) har upprättats som ett led i arbetet att förbättra avdelningens/enheternas säkerhetsförebyggande arbete. Stickprov av löpande dokumentation och genomförandeplaner har gjorts på en enhet (efterlevnad regelverk samt att genomförandeplaner följs upp i tid). Motsvarande kontroller görs även av Beställaravdelningen vid verksamhetsuppföljningar.

Personalavdelningen

Avdelningens internkontroll

Årets medarbetare enkät har skickats ut till alla enheter. Alla enheter och arbetsplatser ska ha presenterat sin enkät och arbetat fram handlingsplaner före den 28 februari.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Påminnelse skickas ut till alla enhetschefer så att rättelse kan göras innan lön utbetalas. Olika stickprov görs på löner och semestrar bland annat på uttag av semester och övertidsuttag. Lönecontrolling sammanställs två ggr/år och presenteras för FVL.

Alla chefer har fått utbildning i rekryteringsprocessen. Rekrytering av chefer säkerställs genom att låta flera avdelningschefer vara med i urvalsprocessen.

Internkontrollplanen

Arbetet med att minska sjukfrånvaron är prioriterat och uppföljning sker av prioriterade enheter, det vill säga enheter med mer än 7 % sjukfrånvaro. Analyser pågår på 4 enheter utifrån korttidssjukfrånvaro. Ett projekt kallat Aktiv rehabilitering startas upp i oktober med syfte att sänka sjukfrånvaron.

Personalkontinuitet: Vid ett tillfälle under året har slutsatser dragits från omplacering, där analysen är att placeringar måste hittas som bättre matchar verksamhetens och individens behov. Erfarenheten tar förvaltningen med i det fortsatta arbetet.

För att bidra till att förvaltningen rekryterar medarbetare med rätt kompetens har personalavdelningen hållit i utbildningar vid olika tillfällen för att sprida kunskap om hur rekryteringsprocessen ser ut.

Ekonomiavdelningen

Avdelningens internkontroll

Kontinuerligt arbete fortgår kring de punkter som står angivna i avdelningens RoV. Bland annat har utbildning inom redovisnings- och momsagstiftning anordnats med gott deltagarintresse. Utbildning har även anordnats i fakturahantering och rutiner kring detta. Under året har ökad granskning av avtalsefterlevnad och hantering av direktupphandling utförts samt en översyn över aktuella upphandlade avtal utförts. Avdelningen har även genomfört ökade regelbundna möten med controllers, ekonomer och övriga inblandade parter.

Utöver ovanstående har en fullständig granskning av hanteringen av First card genomförts med fokus på kvittohantering och förvar av originalverifikationer samt vad som är "övriga personalkostnader" vid konteringen. Det har även genomförts en kontroll av "representationskontona" med översyn av bilagor och deltagarförteckningar. En större granskning och rensning av behörigheter i Agresso och hos Tieto har under året genomförts med gott resultat.

All omsorgsmoms kontrolleras och godkänns av controller innan fakturorna går vidare till bokföring och betalning. Övriga problem som kan uppstå som tex felaktiga fakturor eller fakturaadresser åtgärdas omgående av mottagare av fakturan.

Under våren genomfördes en översyn av akthanteringen i förvaltningen vilken visade på vissa brister. För att förbättra och säkerställa akthanteringen har en gemensam aktexpedition inrättats i förvaltningen från och med 1 januari 2013.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Brukarundersökningar och inspektioner

Brukarundersökningar

Stadsledningskontoret beställer varje år en medborgarundersökning för stadsmiljö i hela staden. Nöjdheten med renhållning och skötsel av parker och grönområden har i Enskede-Årsta-Vantör sjunkit något sedan förra året, från 58 % till 56 %, medan den upplevda tryggheten har ökat. Likaså har andelen som anser att det är enkelt att ta sig fram ökat. För frågor som rör information och service i kontakterna med staden hamnar resultaten för stadsdelsområdet på lägre nivå än resten av staden. Förvaltningen har sedan undersökningen genomfördes förstärkt vissa arbetsområden, framförallt gällande renhållning och skötsel av parker och grönområden.

Förskolan

En sammanfattning av resultaten av Förskoleundersökningen (brukarundersökning 2012) visar att:

- Svarsfrekvensen ökade totalt för stadsdelen från 70 % år 2011 till 73 % år 2012. Resultaten för de fristående förskolorna låg högre än för de kommunala, såväl i stadsdelen som i staden i övrigt.
- De kommunala förskolorna i Enskede-Årsta-Vantör förbättrade resultaten totalt sett inom frågeområdena; Normer och värderingar, Barns inflytande och Samverkan med hemmet.
- Avseende frågeområdet Utveckling och lärande blev det totala resultatet oförändrat.
- Nöjd föräldraindex låg på samma nivå som förra året.

Individ- och familjeomsorgen

Under september månad 2012 genomfördes en brukarundersökning vid avdelningen för individ- och familjeomsorg i form av en enkätstudie. Samtliga fyra enheter på avdelningen deltog. Alla klienter som personalen träffade under september erbjöds att fylla i enkäten. Barn och ungdomar mellan 12-20 år fick en enkät som var anpassad för dem. Under undersökningsperioden delades totalt 1009 enkäter ut till vuxna och 69 enkäter till barn. Av dessa fylldes 676 vuxnenkäter och 43 barnenkäter i, vilket gav en svarsandel på 67 % respektive 62 %.

Över 90 % av de svarande har svarat att det stämmer mycket bra eller stämmer bra att de blir vänligt och respektfullt bemötta, samt att personalen lyssnar på dem. Många av de svarande tycker att det är lätt att hitta till lokalerna (83 %). Något lägre andelar instämmer i att det är lätt att komma i kontakt med verksamheterna (77 %) eller att nå en specifik person (73 %).

Att de vet hur man lämnar synpunkter eller klagar om man är missnöjd instämmer 63 % av respondenterna i. Det får anses vara ett förbättringsområde att höja denna Verksamhetsberättelse Nämnd

andel eftersom ett sätt att förbättra verksamheten är att få vetskap om vad som klienterna är nöjda respektive missnöjda med.

Personalen tar hänsyn till synpunkter och att de svarande får komma till tals i frågor som rör deras ärende/insats/ behandling eller under samtalen uppger 89 % att det stämmer mycket bra/stämmer bra. Frågan om hur nöjd de är med verksamheten ställdes endast till de klienter som hade kontakt med utförare, dvs. öppenvård och råd- och stödverksamhet. Över 90 % uppger att de är nöjda med den hjälp/stöd/rådgivning/insats de fått. De personer som fyllt i enkäten har även ombetts att sätta betyg på verksamheten. På en tiogradig skala där 1 är sämst och 10 är bäst är medelbetyget för hela avdelningen 8,3.

Beställaravdelningen

Staden genomför brukarundersökningar inom de olika verksamhetsgrenarna varje år. Vissa delar av resultatet redovisas i de indikatorer som fastställts av KF. Enskede-Årsta-Vantör visar ett förbättrat resultat i undersökningen 2012 jämfört med 2011 inom flertalet områden. Sämre resultat redovisas bl a gällande bemötande samt nöjdhet och trygghet inom LSS-boende. Resultatet kommer att analyseras av enheterna och åtgärder vidtas för de förbättringsområden som är aktuella.

Beställaravdelningen har genomfört en egen brukarundersökning med fokus på brukarnas syn på biståndshandläggarnas bemötande, tillgänglighet och information. Telefonintervjuer genomfördes med slumpmässigt utvalda brukare. Utifrån resultatet kommer enheterna att fortsätta förbättringsarbetet gällande tillgänglighet, bemötande och delaktighet.

Dessutom har resultatet från de individuella kvalitetsuppföljningar som genomförts inom äldreomsorgens beställarenhet gällande upplevelsen av hur de beviljade insatserna utförs för brukare inom hemtjänsten under 2012 sammanställts både på totalen men även per enhet. Totalt omfattar uppföljningen 45 hemtjänstutförare och respektive enhet har delgivit sitt resultat. Av det totala resultatet kan utläsas att personalen inom enheterna visar ett gott bemötande och att de beviljade insatserna erhålls. Personalen får även gott betyg gällande att passa tider. Flertalet av brukarna är nöjda med den hjälp de får och att de genom insatserna kan bo kvar hemma. Förbättringar behövs avseende delaktighet i planeringen av insatserna, information om vem som är kontaktperson och information om att hjälpen ställs in samt personkontinuitet.

Egen regi

En sammanfattning av stadens resultat av brukarundersökningen 2012, avseende socialpsykiatri, boendestöd visar att:

Svarsfrekvensen är för Enskede-Årsta-Vantör 49 %, och 86 % har besvarat enkäten själv.

Andelen som vet vart jag ska vända mig om jag undrar något eller vill klaga på mitt boendestöd är 87 % mot 77 % förra året. På frågan om möjligheten att delta i

Verksamhetsberättelse Nämnd

planeringen av det stöd jag får av boendestödet har 85 % svarat att de är nöjda jämfört med 81 % förra året. Personalen frågar på vilket sätt jag vill ha stöd, är nu 86 % mot 84 % föregående år.

Två frågor där resultatet blivit sämre än föregående år är, Jag litar på personalen 83 % mot 92 % förra året och Jag blir bemött med respekt av personalen 89 % mot 91 % föregående år. Personalen är bra på att uppmuntra mig att göra saker själv 84 % nöjda mot 77 % året före. Jag tycker att personalen kan tillräckligt mycket 83 % mot 80 % föregående år.

På frågan jag är nöjd med mitt boendestöd så har resultatet försämrats marginellt till 86 % nöjda i år, mot 87 % förra året.

Brukarundersökningen för äldre inom den förebyggande verksamheten/öppna sociala mötesplatser som genomfördes senhösten 2011 visade att 98 % av besökarna är både nöjda med bemötandet, känner sig välkomna, är nöjda med innehållet i verksamheten samt med öppetiderna.

En sammanfattning av stadens resultat av brukarundersökningen 2012, avseende äldreomsorgen (egen regi) visar att:

Svarsfrekvensen för Enskede-Årsta-Vantör Hemtjänst är 76 % (64 % av de äldre har besvarat enkäten helt självständigt). Påståendena: Maten smakar bra, 75 % är nöjda jämfört med 78 % för staden totalt sett. Jag känner mig trygg med min hemtjänst, 87 % är nöjda jämfört med 86 % för staden. Jag känner mig nöjd med min hemtjänst, 86 % är nöjda jämfört med 84 % för staden totalt sett.

Svarsfrekvensen för Enskede-Årsta-Vantör Vård- och omsorgsboende är 61 % (9 % av de äldre har besvarat enkäten helt självständigt). Påståendena: Maten smakar bra, 86 % är nöjda jämfört med 76 % för staden totalt sett. Jag känner mig trygg i mitt boende, 94 % jämfört med 89 % för staden totalt sett. Jag känner mig nöjd med mitt boende, 87 % jämfört med 84 % för staden totalt sett.

Svarsfrekvensen för Enskede-Årsta-Vantör Servicehus är 76 % (20 % av de äldre har besvarat enkäten helt självständigt). Påståendena: Maten smakar bra, 56 % jämfört med 58 % för staden totalt sett, Jag känner mig trygg med min hemtjänst 84 % jämfört med 78 % för staden totalt sett. Jag känner mig nöjd med min hemtjänst, 77 % jämfört med 76 % för staden totalt sett.

Inspektioner

Förskola och fritid

Inga inspektioner har ägt rum under året inom förskola och fritid.

Individ- och familjeomsorgen

Under våren granskades Enheten för arbete och försörjning av Socialförvaltningens socialtjänstinspektörer. Granskningen bestod av intervjuer, enkäter till socialsekreterare samt aktgranskning. Av granskningen framkom att enheten arbetar planerat med ett kvalitetssäkrat socialt arbete.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Även Utredningsenheten för barn och ungdom har genomgått en granskning av Socialförvaltningens socialtjänstinspektörer. Resultat av granskningen kommer att redovisas i februari 2013.

Arbetsmiljöverket (AMV) gjorde en inspektion inom avdelningen för individ- och familjeomsorg i november 2012. Syftet med inspektionen var att kontrollera hur arbetsgivaren förebygger hot- och våldssituationer på arbetsplatsen. I enlighet med AMV:s inspektionsmeddelande från december 2012 ska förvaltningen åtgärda vissa påtalade brister som ska redovisas till AMV senast den 8 mars 2013.

Beställaravdelningen

Beställarenheten för äldreomsorg ingick i en inspektion som Socialstyrelsen genomförde gällande nationell tillsyn av vården och omsorgen om äldre. Målet med tillsynen var att brister och missförhållanden inom äldreomsorgen skulle rättas till samt att kommuner, landsting och enskild verksamhet ska förmås att utveckla en vård och omsorg av god kvalitet.

Socialstyrelsen bedömde att det finns utrymme för att utveckla formerna för samverkan mellan, slutenvården, primärvården inklusive rehabiliteringen och hemtjänsten avseende informationsöverföring och att samordning vid in- och utskrivning från slutenvården behöver utvecklas

Stadens revisorer har granskat hur nämnden styr, följer upp och kontrollerar att äldre på externt drivna vård- och omsorgsboenden får de insatser som beviljats och att de erbjuds en god och säker hälso- och sjukvård samt rehabilitering.

Revisionskontoret konstaterar att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd under 2011 påbörjat ett arbete för att utveckla och förbättra förutsättningarna för uppföljningarna av hur de äldre har det på äldreboenden som drivs av externa utförare. Det framgår tydligt i revisionsrapporten att det är viktigt att en samordning mellan de båda lagstiftningarna SoL och HSL i samband med uppföljningar av individens biståndsbeslut sker i större utsträckning. Det är också beskrivet att Enskede-Årsta-Vantör uppmärksammat detta och arbetar med att utveckla uppföljningsmetoder för att säkra respektive individs samlade behov av insatser och stöd i vardagen.

Vidare har stadens revisorer granskat hur nämnden följer upp verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Revisorerna konstaterar att det finns brister och rekommenderar att nämnden säkrar att systematisk uppföljning av de individuella insatserna sker genom ökad användning av DUR och utveckling av beställningarna, samt att i dialog med utförarna utveckla genomförandeplanerna. Vidare påpekades vikten av att kontroller sker av den beställning som ligger till grund för genomförandeplanen samt att kommunikationen med de externa utförarna på individnivå säkras.

Under september 2012 genomfördes en egen undersökning gällande brukarnas syn på biståndshandläggarnas bemötande, tillgänglighet och information. Enheterna arbetar vidare med de aktuella förbättringsområdena.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Egen regi

Arbetsmiljöverket genomförde en inspektion av arbetsledning kvällar och helger på Årsta hemtjänst i februari. Vid arbetsmiljöverkets uppföljning i juni, konstaterades att samtliga brister var åtgärdade.

Verksamhetsuppföljning har gjort av Gullmarsplan och Enskededalens hemtjänst samt uppföljning av intraprenadavtal för Stureby vård- och omsorgsboende. Den samlade bedömningen var att hemtjänstenheterna fungerar väl.

Kostenheten har haft oanmäld inspektion av miljöförvaltningen inom områdena egenkontroll i vilken de blev godkända.

Livsmedelsverket genomförde den 14 augusti en kontroll av Mårtensgårdens vård- och omsorgsboende. Inga brister konstaterades. Miljöförvaltningen gjorde en oanmäld inspektion av kostenhetens egenkontroll. Enheten fick en mindre anmärkning på rutinen för temperaturkontroll och har där uppdaterat sina rutiner för att tillgodose kravet. Enheten blev för övrigt godkänd.

Bilagor

- 01a ub031a
- 01b SLK blanketter vb12sdn14
- 01c uh018a
- 03 Internkontrollplan uppföljning 2012
- 04 Lokal utveckling i Rågsved
- 05 Kvalitetsredovisning förskolan 2012 EÅV
- 06 Patientsäkerhetsberättelse 2013

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se